

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ РАЧА

Рача, 01.06.2020. године – број 13

Цена 100,00 динара

САДРЖАЈ

О д л у к е	
Одлука о измени и допуни Одлуке о спровођењу комасације у К.О. Сепци и К.О. Сараново	2
Одлука о покретању поступка отуђења непокретности из јавне својине општине Рача непосредном погодбом	2
Одлука о усвајању Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" са стратешком проценом утицаја Плана на животну средину	3
Одлука о усвајању Извештаја Анкетног одбора Скупштине општине Рача број 06-36/2020-I-01 од 27.05.2020. године	107

На основу члана 34. Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/18-др. закон) Скупштина општине Рача, на својој седници одржаној 01.06.2020. године, на предлог Општинског већа општине Рача, донела је:

**Одлуку о измени и допуни одлуке о спровођењу комасације у
К.О. Сепци и К.О. Сараново**

Члан 1.

Мења се члан 6. Одлуке о спровођењу комасације у К.О. Сепци и К.О. Сараново („Сл. гласник општине Рача“, број 16/2019), тако да сада гласи:

„Члан 6.

Од дана објављивања одлуке о спровођењу комасације не може се вршити изградња објеката и подизање дугогодишњих засада на комасационом подручју, осим на парцелама на којима постоји најмање један изграђен објекат“.

Члан 2.

Остали чланови предметне Одлуке остају непромењени.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Рача.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-28/2020-I-01
Дана: 01.06.2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА
Душан Ђоковић, с.р.

На основу члана 99. став 1. и 5. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исп., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон и 9/2020), чл. 26. ст. 1. тачка 4, Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", број 72/11, 88/13, 105/14, 104/16-др.закон, 108/16, 113/2017 и 95/2018), чл. 2. став 1. и чл. 19. 20. и 21. Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда ("Службени гласник РС", број 16/2018,) и чл. 7. и 12. Одлуке о прибављању и располагању стварима у јавној својини општине Рача ("Службени гласник општине Рача", број 24/2015), Скупштина општине Рача, на својој седници одржаној 01.06.2020. године, на предлог Општинског већа општине Рача, донела је:

**О Д Л У К У
О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ОТУЂЕЊА НЕПОКРЕТНОСТИ
ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА НЕПОСРЕДНОМ ПОГОДБОМ**

Овом Одлуком покреће се поступак отуђења непокретности из јавне својине општине Рача непосредном погодбом и то:

1. **кп. бр. 225/19 К.О. Рача**, у површини од 0.01.03 ха, грађевинско земљиште – по намени простора предвиђена за пословно-комерцијалне делатности по култури ливада прве класе, уписана у лн. бр.1201 К.О. Рача, јавна својина општине Рача са уделом 1/1,

Почетна цена непокретности биће одређена на основу тржишне вредности непокретности коју ће проценити надлежни орган одређен законом.

Поступак непосредне погодбе спровешће Комисија, која је именована посебним решењем од стране Скупштине општине Рача.

Комисија ће, утврдити тржишну вредност, одредити време и место за постизање споразума, сачинити записник о постизању споразума и прецизирати све елементе везане за отуђење наведене непокретности, обавити и друге правне послове у складу са законом и подзаконским актима.

Уговор између понуђача и општине Рача ће се закључити у року од 30 дана по коначности решења надлежног органа о отуђењу земљишта и истим ће се уредити начин, услови и рок плаћања купопродајне цене.

Ако лице коме је земљиште отуђено својом кривицом не закључи уговор у наведеном року, донеће се решење о стављању ван снаге акта о отуђењу земљишта, а уплаћени депозит се не враћа.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику“ општине Рача.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-29/2020-I-01
Дана: 01.06.2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА
Душан Ђоковић, с.р.

На основу члана 35. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр.72/09, 81/09-исп., 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон и 9/2020), чл. 68. став 1. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“ бр. 32/2019) и чл. 40. став 1. тачка 5) Статута општине Рача ("Сл. гласник општине Рача", број 3/19), Скупштина општине Рача, на својој седници одржаној 01.06.2020. године, на предлог Општинског већа општине Рача, донела је:

ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ РАДНЕ ЗОНЕ „ИСТОК“ СА СТРАТЕШКОМ ПРОЦЕНОМ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чл. 1.

Овом Одлуком усваја се План детаљне регулације радне зоне „Исток“ са Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину.

Чл. 2.

Обухват Плана према одлуци обухвата следеће катастарске парцеле: 3286/1, 3285, 3286/2, 3262/3, 3283/1, 3283/2, 3284, 3262/1, 3281/2, 3263, 3282/5, 3280/2, 3265/1, 3265/2, 3264/4, 3280/1, 3281/1, 3282/1, 3282/2, 3282/4, 3279/1, 3279/2, 3282/3, 3294, 3295, 3296/3, 3296/2, 3290/1(део),

3297/2(део), 3281/3, 3298(део), 3296/5(део), 3299/2, 3299/1, 3299/3, 3299/4, 3300/1(део), 3300/2(део), 3302(део), 3301/2, 3301/1, 3303/3, 3306/2, 3306/3, 3304/2, 3303/1, 3304/1, 3304/3, 3487, 3488/1, 3488/2, 3488/3, 3486, 3307/2, 3307/1, 3308/2, 3308/3, 3309, 3321, 3306/1, 3310, 3311/1(део), 3312/1(део), 3314/1, 3314/2, 3314/3, 3315/1(део), 3315/2, 3314/4, 3317/2, 3318, 3319, 3320, 3569/1(део), 3286(део) и 3600/5.

Све катастарске парцеле припадају катастарској општини Доња Рача, у оквиру општине Рача.

Укупна површина подручја обухвата границе Плана према одлуци износи око 37 ha.

Чл. 3.

План детаљне регулације радне зоне „Исток“ састоји се из текстуалног дела и графичког дела, изражених у аналогном и дигиталном облику. Графички део плана у аналогном облику су штампане карте, а дигитални део су карте рађене у PDF и DWG формату.

Текстуални део Плана детаљне регулације чине:

1.0. Уводни део	5
1.1. Правни основ	5
1.2. Плански основ - обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда	5
1.2.1. Извод из Просторног плана Републике Србије	6
1.2.2. Извод из Просторног плана општине Рача	8
1.2.3. Извод из Плана генералне регулације градског насеља Рача	10
1.3. Повод и циљ израде плана	12
1.3.1. Повод израде Плана	12
1.3.2. Циљеви израде плана	12
Општи циљеви израде плана	12
Посебни циљеви израде плана	13
1.4. Обухват и опис границе плана	14
2.0. Скраћени приказ постојећег стања	15
2.1. Опис подручја	15
2.2. Начин коришћења простора	17
3.0. Плански део	22
3.1. Подела простора на карактеристичне урбанистичке целине и блокове	23
3.2. Основна намена у обухвату плана и подела грађевинског земљишта на јавно и остало	24
3.2.1. Планиране површине јавне намене	25
3.2.2. Планиране површине осталих намена	27
3.3. Дистрибуција намена и биланс површина	28
3.4. Мрежа и објекти инфраструктуре	33
3.4.1. Саобраћајна инфраструктура	33
3.4.2. Правила уређења водоводне и канализационе мреже	33
3.4.3. Правила уређења електроенергетске и телекомуникационе мреже	34
3.4.4. Правила уређења за гасоводну мрежу	35
3.4.5. Уређење зелених површина и правила за озелењавање	36
3.5. Урбанистички услови и мере заштите	37
3.5.1. Заштита природних и културних добара	37
3.5.2. Мере и услови заштите животне средине	38
3.5.3. Услови за заштиту од пожара, елементарних и других непогода и ратних разарања	39
3.5.4. Управљање комуналним отпадом	41
3.5.5. Услови за несметано кретање особа са посебним потребама и мере и стандарди приступачности	42
3.5.6. Мере енергетске ефикасности	42
4.0. Правила грађења	44
4.1. Правила парцелације и препарцелације	44

4.1.1. Парцеле у оквиру површина јавне намене – правила за образовање грађевинских парцела јавних намена	44
4.1.2. Правила грађења саобраћајне инфраструктуре	45
4.1.3. Правила грађења водоводне мреже	47
4.1.4. Правила грађења канализационе мреже	48
4.1.5. Правила грађења мреже и објеката енергетске инфраструктуре	49
4.1.6. Правила грађења за изградњу телекомуникационе инфраструктуре	50
4.1.7. Правила грађења за гасификацију	51
4.2. Правила грађења на површинама осталих намена	55
4.2.1. Правила за формирање грађевинских парцела осталих намена	55
4.2.2. Општа правила грађења на површинама осталих намена	56
4.2.3. Посебна правила грађења на површинама осталих намена	62
4.2.4. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта	64
5.0. Спровођење плана	65

Графички део Плана детаљне регулације чине:

- 1.0 Граница обухвата плана (1:2500)
- 1.1 Извод из плана вишег реда (1:2500)
- 2.0 Постојећа намена површина (1:2500)
- 3.0 Дистрибуција намена површина (1:2500)
- 4.0 Подела на карактеристичне урбанистичке целине и блокове (1:2500)
- 5.0 Регулационо-нивелациони план (1:2500)
- 6.0 Саобраћајно решење (1:2500)
- 7.0 План мреже и објекти инфраструктуре – водопривредна и гасоводна мрежа (1:2500)
- 7.1 План мреже и објекти инфраструктуре – електро и телекомуникациона мрежа (1:2500)
- 8.0 Синхрон план (1:2500)
- 9.0 Спровођење плана (1:2500)

Чл. 4.

План детаљне регулације радне зоне „Исток“ са Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину израдио је „УРБОПОЛИС“ д.о.о. из Београда.

Чл. 5.

План детаљне регулације са Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину је доступан на увид јавности (физичким и правним лицима) у току важења плана у седишту доносиоца и путем интернет стране органа надлежног за доношење планског документа.

Чл. 6.

По доношењу Плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ са Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину, његов текстуални део објављује се у Службеном гласнику општине Рача.

Чл. 7.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Рача.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-30/2020-I-01
Дана: 01.06.2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА
Душан Ђоковић, с.р.

ОПШТИНА
РАЧА

УРБОПОЛИС Д.О.О.
БЕОГРАД

ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ РАДНА ЗОНА „ИСТОК“

Београд, 2020. године

ПРЕДМЕТ:	ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ РАДНА ЗОНА „ИСТОК“
НАРУЧИЛАЦ:	Општинска управа Општине Рача Карађорђева бр. 48, 34210 Рача
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:	„Урбополис“ д.о.о. Шуматовачка бр. 8, 11000 Београд
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА:	проф. др Миодраг Ралевић, дипл.инж.арх. бр. лиценце 200 057204
СТРУЧНИ ТИМ:	др Татјана Мрђеновић, дипл.инж.арх. Мирјана Бараћ, маст.инж.арх. Симона Тајић, маст. инж. урб. и рег. раз. Биљана Биорац, дипл.инж.арх. Милица Кочовић, дипл.инж.арх. Милош Игњатовић, маст.инж.арх. Александра Бјелић, маст.инж.арх. Гордана Милодановић, дипл.прост.план. Тамара Коматина маст.прост.план. Милица Антонијевић дипл.маш.инж. Владимир Матуновић маш. инж.
ДИРЕКТОР „УРБОПОЛИС“ Д.О.О.	Медена Милић

САДРЖАЈ:

1.0. Уводни део.....	10
1.1. Правни основ.....	10
1.2. Плански основ - обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда	10
1.2.1. Извод из Просторног плана Републике Србије	10
1.2.2. Извод из Просторног плана општине Рача.....	12
1.2.3. Извод из Плана генералне регулације градског насеља Рача	14
1.3. Повод и циљ израде плана	15
1.3.1. Повод израде Плана	15
1.3.2. Циљеви израде плана.....	15
Општи циљеви израде плана	15
Посебни циљеви израде плана	16
1.4. Обухват и опис границе плана.....	17
2.0. Скраћени приказ постојећег стања	18
2.1. Опис подручја.....	18
2.2. Начин коришћења простора.....	20
3.0. Плански део.....	24
3.1. Подела простора на карактеристичне урбанистичке целине и блокове.....	24
3.2. Основна намена у обухвату плана и подела грађевинског земљишта на јавно и остало.....	26
3.2.1. Планиране површине јавне намене	27
3.2.2. Планиране површине осталих намена	28
3.3. Дистрибуција намена и биланс површина	29
3.4. Мрежа и објекти инфраструктуре	34
3.4.1. Саобраћајна инфраструктура.....	34
3.4.2. Правила уређења водовodne и канализационе мреже	34
3.4.3. Правила уређења електроенергетске и телекомуникационе мреже.....	34
3.4.4. Правила уређења за гасоводну мрежу	36
3.4.5. Уређење зелених површина и правила за озелењавање	37
3.5. Урбанистички услови и мере заштите.....	38
3.5.1. Заштита природних и културних добара	38
3.5.2. Мере и услови заштите животне средине	38
3.5.3. Услови за заштиту од пожара, елементарних и других непогода и ратних разарања.....	39
3.5.4. Управљање комуналним отпадом.....	41
3.5.5. Услови за несметано кретање особа са посебним потребама и мере и стандарди приступачности	41
3.5.6. Мере енергетске ефикасности	42
4.0. Правила грађења	43
4.1. Правила парцелације и препарцелације.....	43
4.1.1. Парцеле у оквиру површина јавне намене – правила за образовање грађевинских парцела јавних намена	43
4.1.2. Правила грађења саобраћајне инфраструктуре	43
4.1.3. Правила грађења водовodne мреже.....	45
4.1.4. Правила грађења канализационе мреже	46
4.1.5. Правила грађења мреже и објеката енергетске инфраструктуре	47
4.1.6. Правила грађења за изградњу телекомуникационе инфраструктуре	47
4.1.7. Правила грађења за гасификацију.....	48

4.2. Правила грађења на површинама осталих намена	51
4.2.1. Правила за формирање грађевинских парцела осталих намена	51
4.2.2. Општа правила грађења на површинама осталих намена	52
4.2.3. Посебна правила грађења на површинама осталих намена	57
4.2.4. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта	59
5.0. Спровођење плана.....	60

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ:

2.0 Граница обухвата плана (1:2500)	
1.1 Извод из плана вишег реда (1:2500)	
2.0 Постојећа намена површина(1:2500)	
3.0 Дистрибуција намена површина(1:2500)	
4.0 Подела на карактеристичне урбанистичке целине и блокове(1:2500)	
5.0 Регулационо-нивелациони план(1:2500)	
6.0 Саобраћајно решење(1:2500)	
7.0 План мреже и објекти инфраструктуре – водопривредна и гасоводна мрежа(1:2500)	
7.1 План мреже и објекти инфраструктуре – електро и телекомуникациона мрежа(1:2500)	
8.0 Синхрон план(1:2500)	
9.0 Спровођењеплана(1:2500)	

1.0. Уводни део

1.1. Правни основ

Правни основ за израду плана представља:

1. Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009-исп., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014,145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019- др.закон)
2. Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС" бр. 32/2019);
3. Одлука о изради Плана детаљне регулације радне зоне Исток у Рачи, (број 020-56/2017-I-01 од 03.05.2017. године)
4. Други законски и подзаконски акти који регулишу услове уређења, грађења и заштите у оквиру обухвата плана.

На основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009- исп.,64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС,50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014,145/2014, 83/2018,31/2019 и 37/2019- др.закон), Плана генералне регулације градског насеља Рача ("Сл. гласник општине Рача", бр. 11/12 и 14/15), Статута општине Рача ("Сл. гласник општине Рача", бр. 6/08, 2/10 и 12/10), на предлог Општинског већа општине Рача и по прибављеном мишљењу Комисије за планове на седници одржаној дана 10.04.2017 године Скупштина општине Рача на седници од 03.05.2017. године, донела је *Одлуку о изради Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" у Рачи* (020-56/2017-I-01).

Саставни део одлуке је *Одлука о изради стиратистичке процене утицаја на животној средини Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" у Рачи*, бр.501-12/17-IV-00 од 11.04.2017 године.

На основу члана 47. Закону о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009- исп.,64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС,50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014,145/2014, 83/2018,31/2019 и 37/2019- др.закон) носилац израде Плана детаљне регулације је Општинска управа општине Рача.

Пројекат израде Плана детаљне регулације радне зоне Исток финансира Европска унија у партнерству са Владом Републике Србије преко програма EU PRO и Општина Рача.

1.2. Плански основ - обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

Плански основ за израду Плана детаљне регулације, услови и смернице дефинисани су Планом генералне регулације градског насеља Рача ("Сл. гласник општине Рача", бр. 11/12 и 14/15).

Плански документи ширег подручја, од значаја за израду ово Плана су:

- Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 88/2010);
- Просторни план Општине Рача („Службени гласник општине Рача“, број 5/2012);
- План генералне регулације градског насеља Рача ("Сл. гласник општине Рача", бр. 11/12 и 14/15).

1.2.1. Извод из Просторног плана Републике Србије

Просторним планом Републике Србије 2010-2020 (у даљем тексту: ППРС) утврђују се визија, принципи и циљеви просторног развоја Републике и њених регионалних целина. Концепција просторног развоја разматрана је у оквиру два основна сценарија (сценарио рецесивног раста са елементима кризног управљања и сценарио одрживог просторног развоја).

Успешан просторни развој Републике Србије захтева достизање серије основних циљева, међу којима су према свом значају равноправно најважнији следећи:

- уравнотеженији регионални развој и унапређена социјална кохезија;
- регионална конкурентност и приступачност;
- одрживо коришћење природних ресурса и заштићена и унапређена животна средина;
- заштићено и одрживо коришћено природно и културно наслеђе и предео;
- просторно функционална интегрисаност у окружење.

Ка достизању основних циљева, Република Србија и све територијалне јединице које имају надлежност у области просторног развоја мораће да поштују серију међузависних приоритета односно оперативних циљева. Један од таквих циљева је и убрзанији развој функционалног урбаног подручја Крагујевца, као конкурентног и иновативног урбаног центра који ће у функционалној констелацији са окружењем (општином Рача) имати кључну улогу за уравнотеженији просторни развој Србије.

ППРС даје општи оквир просторног развоја Србије усмерен ка три временска хоризонта:

- могућности остварења стратешких приоритета и пројеката до 2014. године;
- хоризонт приближавања циљевима просторног развоја до 2021. године;
- хоризонт неодређеног временског лимита у коме ће се вршити постепено приближавање дефинисаној визији просторног развоја Србије.

Из обимног материјала ППРС, може се закључити да је привредни развој општине Рача заснован на:

- коришћењу и унапређивању пољопривредног (воћарство и виноградарство, повртарство) и шумског (агрошумарство, ловни туризам) земљишта;
- рационалном коришћењу грађевинског земљишта (насеља, инфраструктура) и опремању општине јавним службама, укупном крупном и комуналном инфраструктуром у склопу инфраструктурних система на нивоу државе и регија;
- стабилизацији социо-демографског потенцијала;
- развоју могућих видова туризма, посебно оних везаних за историјске догађаје;
- успостављању регионалних веза.

Општина Рача припада функционалном урбаном подручју државног (националног) значаја са центром у Крагујевцу, заједно са општинама Кнић, Баточина и Лапово, са око 225.357 становника у оквиру ФУП – а. Градско насеље Рача је Планом сврстано у категорију локалних урбаних центара-центар општине.

У области привреде као неопходност је предвиђен динамичан привредни развој (за мин. 5% просечан раст БДП до 2020, учешће индустрије и инвестиција изнад 25% БДП), као и рационалан, ефикасан и одржив просторни развој на нивоу државе и регионалних целина.

У општини Рача приоритет ће имати:

- производња електронских производа и опреме,
- производња моторних возила и компоненти;
- информационе технологије и
- развој пољопривреде и прерада пољопривредних производа.

У наведеним оквирима, у ППРС се наводи да је приоритетно искористити: релативно повољан просторни распоред градова средње величине, који, уз одговарајућу просторно-развојну политику, могу преузети улогу будућих урбаних центара развоја; велике могућности обнављања запуштеног и/или недовољно одржаваног грађевинског фонда у градовима; релативну очуваност физичке средине у појединим мањим градским центрима и варошима, као фактор могућног новог продуктивног инвестирања и привлачења радно способног становништва. Такође, треба користити и потенцијале већих регионалних центара (Крагујевац), са циљем да се постигне укупан полицентрични развој, односно, да се успостави

контратежа даљој концентрацији активности и становништва на мањем делу простора Републике Србије.

Ради постизања веће економске, функционалне, еколошке и просторне ефикасности потребно је организовање мреже инфраструктуре, усклађивање некомпатибилних намена површина, оптимизација у размештају производних/радних зона, саобраћајница, насеља итд.

Основни циљ развоја индустрије је опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности и запослености обезбеђењем повољних општинских, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција усклађена са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја, захтевима климатских промена и смањења притиска на ресурсе. Основни циљ прати и оперативни циљ, који предвиђа отварање радних места у малим и средњим предузећима (пољопривреди, занатству, услугама).

Као основни локациони модели индустрије у развојним зонама, коридорима и урбаним центрима предложени су: индустријске зоне, индустријски и технолошки паркови (hi-tech агломерације и комплекси), слободне зоне (СЗ), бизнис инкубатори, кластери МСП (у регијама, коридорима, градовима), аеродромска зона развоја, логистички парк, терминали, привредне, мешовите, лучке зоне, и сл. Потребно је плански усмеравати изградњу различитих просторних модела индустријског смештаја ка стратешким развојним зонама и коридорима X и VII, индустријским центрима/градовима средње величине и на друге локације повезане TENs инфраструктуром, ИКТ мрежама и сл.

1.2.2. Извод из Просторног плана општине Рача

Насеље Рача (2.744 становника) у којем се налази радна зона „Исток“ је једино градско насеље у општини и оно је административно-управни, привредни, здравствени и културни центар општине. Као центар општине, има и функцију за задовољење свакодневних и повремених потреба становника из насеља: Адровац, Миращевац, Поповић, Вишевац, Бошњане, Доња Рача, Вучић, Сипић и Трска. Гравитациона зона општинског центра Рача обухвата око 5.473 становника. Према броју становника Рача је сврстана у групу насеља са више од 1.000 становника. Главна развојна осовина општине, са највећом концентрацијом становништва, функција и активности формирала се дуж коридора државног пута I реда М4. Градско насеље Рача, на државном путу I реда, удаљено је око 10km од европског коридора X.

Општина Рача према привредној развијеност и показатељима нивоа развијености за 2005. годину, рангирана је на 102 место (од 160 општина) са 58% од републичког просека НД. Национални доходак по глави становника је испод просечног нивоа на територији Шумадијског округа, централне Србије и републике Србије. У 2005. години остварен НД по глави становника је 58% републичког просека. у формирању националног дохотка доминантна делатност је пољопривреда (78.1% у 2005. год), наспрам индустрије са само 4.5%. Све већу заступљеност у креираном НД општине бележи делатност трговине са 7.2% у 2005. год. чиме привредна структура добија на преко потребној диверзификацији.

У "swot" анализи као кључне снаге, за развој привредних делатности, издвојене су постојеће, недовољно искоришћене радне зоне општинског значаја, повољан географско-саобраћајни положај у односу на главну развојну осовину, саобраћајни коридор Србије (посебно аутопут Е75 и пругу Е85), већи градови (посебно Крагујевац и Београд) и постојећа мрежа државних путева. Поред повољног положаја у непосредној близини европског коридора X, као основна наводи се могућност заједничког наступа на тржишту, формирање кластера и асоцијација произвођача. Као основне слабости које могу утицати на привредни развој су неразвијеност прерађивачких капацитета, као и капацитета мале привреде, смањена инвестициона активност, изражена незапосленост као последица лошег пословања постојећих привредних капацитета и неразвијеност путне и комуналне инфраструктуре. Негативни демографски трендови и наставак тренда смањења броја становника, основна су претња привредном развоју.

Визија општине Рача, као општине са повољним геостратешким положајем у централном делу Србије, срцу Шумадије, путним правцима повезане са великим центрима, подразумева

привредни развој који се заснива на напредном сектору малих и средњих предузећа, производњи здраве хране и развоју прерађивачке индустрије, уз постојање развијених радних зона којима се континуирано обезбеђују нова радна места.

Трајно комунално опремање и урбанистичко уређивање, са очуваном традиционалном архитектуром, које користи чисте производне технологије и стандарде, у складу са принципима одрживог развоја и очувања здраве животне средине су основни принципи просторног развоја.

Развој комуналне и путне инфраструктуре, у складу са потребама привреде и грађана, уз поштовање принципа очувања животне средине, унапређење локалне привреде, стварањем повољних услова за убрзани развој сектора малих и средњих предузећа, у циљу смањења незапослености и обезбеђење услова за развој руралне економије и прерађивачких капацитета су општи циљеви просторног развоја.

Планско одређивање привредних зона са њиховим садржајима базираним на локалним потенцијалима, са циљем повећања привредних активности и запослености припада посебним циљевима просторног развоја.

Општом концепцијом и пропозицијом просторног развоја предвиђено је да у области привређивања, генератор развоја буде сектор малих и средњих предузећа, позиционираних пре свега, у оквиру недовољно искоришћених постојећих радних зона. Након попуњавања постојећих капацитета, потребно је активирати и уредити нове радне зоне. Избор технологија потребно је оријентисати ка чистим гранама производње, без потенцијалне могућности загађивања, ради очувања и унапређења еколошки здраве животне средине. Мала и средња предузећа ће представљати основни облик организовања фирми као генератора развоја и запошљавања, уз сектор услуга. Привредни развој општине Рача засниваће се на:

- јачању извозне оријентације привреде, посебно индустријских грана са традицијом, реномеом и пољопривреде;
- подизању квалитета сектора услуга (транспорт, туризам, комплементарне услуге и др.);
- даљем интензивном развоју сектора малих и средњих предузећа (МСП), уз јачање њиховог међусобног повезивања, као основног генератора раста конкурентности и запошљавања и повећању транспарентности пословања и побољшању инвестиционе климе.

Просторни развој индустрије у општини Рача засниваће се на:

- унапређењу, реструктурирању и модернизацији постојећих капацитета,
- формирању нових производних зона,
- активирању природних развојних потенцијала,
- стварању нових облика прерађивачке индустрије
- равномернијем размештају у складу са концепцијом одрживог развоја и јачањем конкурентске способности.

То подразумева дефинисање нове стратегије развоја на одрживим и исплативим основама, засноване на повећању запослености, прогресу, расту извоза и супституцији увоза кроз:

- реструктурирање производње према тржишним условима;
- рационализацију потрошње енергије, уз смањивање трошкова по јединици производа;
- развој малих и средњих предузећа, са одрживим програмима, конкурентним и оријентисаним на извоз, флексибилним у прилагођавању тржишним захтевима;
- примену мера и инструмената за привлачење конкурентних и исплативих индустријских активности и страног капитала, који би се улагао у конкретне индустријске програме;
- усаглашен и усклађен индустријски развој са политиком животне средине, социјалним и другим политикама, уз повећање запослености и животног стандарда.

У односу на потенцијале и ограничења, предвиђа се развој сектора производних делатности, базиран на поставкама ширег функционалног подручја, пре свега, у градском насељу Рача, уз коришћење потенцијала близине коридора X, у циљу привлачења нових инвестиција. Просторним размештајем производних делатности планирано је: реструктурирање постојеће

радне зоне у југозападном делу градског насеља Рача; формирање нове радне зоне у источном делу градског насеља Рача са пажљивим избором делатности које не загађују животну средину; планирање мешовитих намена, којима се подстиче развој производног занатства у општинском центру; децентрализација комерцијалних садржаја, у циљу подстицања развоја свих насеља; активирање туристичких потенцијала као тржишта за локалне производе. Приоритет је искоришћење постојећих радних зона, јер захтева мања улагања и пружа могућност доласка нових инвеститора (brownfield инвестиције).

1.2.3. Извод из Плана генералне регулације градског насеља Рача

Подела простора на карактеристичне просторне целине и урбанистичке зоне

У односу на морфолошке карактеристике, положај у односу на насеље и претежне намене, планско подручје је подељено на шест просторних целина.

Предметно подручје припада просторној целини VI „Доња Рача“. Ова целина заузима површину од око 90.36ха.

Просторна целина обухвата крајњи, источни део простора у граници обухвата плана, односно земљиште уз коридор државног пута I Б реда број 27. (М-4) из правца Раче ка Марковцу. Предвиђено је заокруживање постојеће стамбене зоне, са попуном неизграђених парцела, а планирано је земљиште за формирање нове радне зоне “Исток”, лоциране у залеђу стамбених објекта уз коридор државног пута и реке Раче, која треба да се разради планским документом нижег реда. У овој целини је одређена и локација за изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вода. Предвиђено је унапређење мањег, већ формираног локалног центра “Доња Рача”, за потребе становника ове целине, али и осталог гравитирајућег становништва Доње Раче.

Предметно подручје припада зони VI.2 - зона *рада/привређивања*.

Радна зона “Исток”, површине око 37 ха, лоцирана је на излазном правцу ка Марковцу и обухвата неизграђено земљиште, између коридора државног пута I Б реда број 27. (М-4) и реке Рача. Предвиђено је да се овај простор разради кроз план нижег реда, ради дефинисања коридора и потребних капацитета за саобраћајно и комунално опремање зоне. Ограничавајући фактори за развој ове радне зоне су коридор постојећег далековода 35 kV, у чијем заштитном појасу не могу да се граде објекти и позиција археолошког локалитета “Чибински вир”, за који је неопходно обавити систематска археолошка истраживања. У зависности од резултата истраживања (уколико се утврди да откривени остаци представљају културно добро), у коначној реализацији може доћи до: 1) заштите и презентације откривених остатака у оквиру индустријског комплекса, у складу са принципима савремене конзерваторске праксе или 2) забране извођења радова, односно изградње објеката на предметној локацији и предлагање утврђивања археолошког налазишта за културно добро.

Правила грађења

Дефинисана правила грађења за површине осталих намена

Врста и намена објекта који се могу градити: индустријски и пословно-производни објекти, који користе “чисте” технологије и немају непосредан или посредан штетан утицај на животну средину.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: Објекти чија је изградња забрањена су сви они објекти за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, а за које се, у прописаној процедури, не обезбеди сагласност на процену утицаја објекта на животну средину.

Правила грађења у зони привређивања/радној зони

Претежна намена: индустријски комплекси/привређивање “чистих технологија”

Пратећа и допунска намена: услужне/комерцијалне делатности, МСП, производно, занатство, трговина на велико и мало, зеленило, као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре у функцији основне намене

Типологија објеката: слободностојећи објекти

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле:

- минимална ширина фронта: 25 m
- минимална површина парцеле: 2.000 m²
- положај објекта у односу на бочне границе парцеле: минимално 4.0 m
- положај објекта у односу на задњу границу парцеле: минимално 5.0 m
- положај објекта у односу на суседне, бочне објекте: минимално 8.0 m
- положај објекта у односу на наспрамни објекат: минимално 10.0 m

Минимални проценат незастртих, зелених површина на парцели: 30%

Највећи дозвољени индекс изграђености: 1.5

Максимална висина објекта и спратност:

- производни део, приземље са технолошки потребном висином
- административно-управни део, до П+2 максимално 10.50 m до коте венца

Паркирање возила: на сопственој парцели, 1 ПМ/200 m² бруто површине.

Степен комуналне опремљености: земљишта потребан за издавање одговарајућег Акта у складу са законом: саобраћајни приступ, јавно водоснабдевање, фекална канализација, водонепропусне септичке јаме, предтретман отпадних вода, енергетска нисконапонска мрежа, сакупљање и евакуација комуналног отпада, сакупљање и евакуација индустријског и опасног отпада, акустична заштита, имисиони појас.

За подручје Плана детаљне регулације радна зона „Исток“ је прописана обавезна израда Плана детаљне регулације.

1.3. Повод и циљ израде плана

1.3.1. Повод израде Плана

Израда Плана детаљне регулације за радну зону „Исток“ у Рачи (у даљем тексту: План) покренута је на основу *Одлуке о изради плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи* (Сл. гласник општине Рача, број 12/2017) и *Одлуке о продужењу рока за израду Плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи* (Сл. гласник општине Рача број 6/18), у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009-исп.,64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014,145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019- др.закон) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“ број 32/2019), који представља правни основ за израду и доношење Плана.

1.3.2. Циљеви израде плана

Општи циљеви израде плана

Основни програмски циљ доношења Плана је стварање планског основа и услова за планско уређење и изградњу производних и других компатибилних (комерцијалних, пословних и др.) објеката и садржаја, саобраћајно повезивање са мрежом државних путева и комунално опремање грађевинског земљишта неопходном инфраструктуром у складу са усвојеним планским документима вишег реда и развојним стратегијама. Планом детаљне регулације неопходно је дефинисање површина за јавне намене, просторне алокације и реалокације објеката, која ће највише одговарати конкретним условима за коришћење просторних јединица (зона радних површина, зона саобраћајних површина, коридори инфраструктурних инсталација и објеката), парцелација и препарцелација земљишта и дефинисање прецизних правила уређења и грађења за планиране објекте и урбанистичке мере заштите простра у складу са специфичним карактеристикама подручја. Циљ је да се земљиште које се сада налази у грађевинском подручју али се користи као пољопривредно, приведе планској намени.

Општи циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су:

- спровођење одредби *Плана генералне регулације*, као плана вишег реда, којим је дефинисана намена простора;
- дефинисање регулационе линије и површина за јавне намене, у складу са Законом и прописима;
- утврђивање планских решења коришћења, уређења и заштите простора;
- усклађивање планираних решења са ситуацијом на терену;
- дефинисање правила уређења и правила грађења;
- дефинисање и спровођење мера заштите животне средине;
- дефинисање услова формирања радне зоне у оквиру које се граде објекти намењени првенствено пословању и производњи;
- повећање приступачности територије Плана;
- подизање укупног нивоа инфраструктурне опремљености територије Плана;
- регулисање правно-имовинских односа на територији Плана;
- формирање понуда локација различитих величина, структуре и услова ради рационалнијег коришћења земљишта и прилагођавања потребама тржишта, различитих инвеститора, тј. пружити плански подстицај за оживљавање привреде.

Посебни циљеви израде плана

Посебни циљеви израде плана су:

- креирање просторних услова за развој савремене индустријске зоне/парка са свим садржајима који се могу јавити у индустријском/технолошком парку;
- развој одговарајуће саобраћајне и техничке инфраструктуре;
- Инфраструктурно и комунално опремање подручја Плана ради одговарања на захтеве заинтересованих инвеститора и даљег привлачења инвестиција, развој инфраструктурних и комуналних система (система водоснабдевања, одвођења отпадних вода, снабдевања електричном енергијом, ТТ мреже и топлификације) у складу са захтевима просторне организације града и очувања и унапређења животне средине;
- омогућавање физичке структуре (реконструкција постојеће и изградња нове физичке структуре, развој одговарајуће саобраћајне и техничке инфраструктуре);
- јачање и унапређење постојећих и формирање нових пословно-производних зона/потеза/пунктова, повећање делатности развоја подручја Плана подстицајем развоја датом подручју примерених делатности, садржаја и активности, а који се односе на пословање и производњу;
- просторна организација продукционих делатности кроз концентрацију већих пословно-производних садржаја, реструктурирање постојећих комплекса, дисперзију специфичних пословно-производних садржаја у функцији индустрије, уз истовремено јачање постојећих и формирање нових пословно-производних зона/потеза/пунктова;
- унапређење функционалне структуре (реструктурирање постојећих и формирање нових делатности, као и развој комплементарних делатности);
- стварање повољне пословне инвестиционе климе и искоришћење саобраћајних потенцијала (близине државног пута I реда);
- подизање нивоа атрактивности насеља за инвестирање и привлачење нових инвестиција,
- развој кластера индустријских зона-паркова (умрежавање са Крагујевцем и осталим центрима у окружењу) умрежавање постојећих МСП, локалних власти и власника имовине;
- креирање нових радних места и смањење стопе незапослености;
- креирање обликованог визуелно-естетског, препознатљивог индустријског парка (постизање препознатљивости и естетике простора индустријских комплекса);
- креирање еколошки и социолошки одрживог индустријског парка;
- успостављање економске целине "Индустријска зона" ради јачања економије и повећања животног стандарда грађана;
- динамичнији економски раст и развој општине Рача кроз развој пословне инфраструктуре у Рачи који ће започети са процесом просторног уређења да би се омогућила економска трансформација у тржишно оријентисану привреду.

1.4. Обухват и опис границе плана

Обухват Плана према одлуци обухвата следеће катастарске парцеле:

3286/1, 3285, 3286/2, 3262/3, 3283/1, 3283/2, 3284, 3262/1, 3281/2, 3263, 3282/5, 3280/2, 3265/1, 3265/2, 3264/4, 3280/1, 3281/1, 3282/1, 3282/2, 3282/4, 3279/1, 3279/2, 3282/3, 3294, 3295, 3296/3, 3296/2, 3290/1(део), 3297/2(део), 3281/3, 3298(део), 3296/5(део), 3299/2, 3299/1, 3299/3, 3299/4, 3300/1(део), 3300/2(део), 3302(део), 3301/2, 3301/1, 3303/3, 3306/2, 3306/3, 3304/2, 3303/1, 3304/1, 3304/3, 3487, 3488/1, 3488/2, 3488/3, 3486, 3307/2, 3307/1, 3308/2, 3308/3, 3309, 3321, 3306/1, 3310, 3311/1(део), 3312/1(део), 3314/1, 3314/2, 3314/3, 3315/1(део), 3315/2, 3314/4, 3317/2, 3318, 3319, 3320, 3569/1(део), 3286(део) и 3600/5.

Све катастарске парцеле припадају катастарској општини Доња Рача, у оквиру општине Рача.

Укупна површина подручја обухвата границе Плана према одлуци износи око **37ha**.

2.0. Скраћени приказ постојећег стања

2.1. Опис подручја

Саобраћајно-географски положај подручја

Општина Рача лежи у централном делу Србије, тј. североисточном делу Шумадијског округа. Обухвата сливно подручје средњег и део горњег тока реке Раче а северозападним делом део долине реке Јасенице. У административном смислу, граничи се на западу са општином Топола, на северу са општином Смедеревска Паланка, на истоку са општинама Велика Плана, Лапово и Баточина и на југу са градом Крагујевцем. У односу на конфигурацију терена, припада претежно равничарском подручју а брдски рељеф чине огранци планине Рудник.

Обухвата територију од око 216 km² са 17 катастарских општина и 18 насеља, у којима је према попису из 2011. године живело 11.503 становника. Према процени за 2015. годину у општини Рача живело је 10.899 становника. Просечна густина насељености износила је око 50.46 ст/km. Градско насеље Рача, које је општински центар налази се на државном путу IV реда број 27 и државним путевима IV реда број 369 и 370. Лоцирано је на обалама реке Раче. Због развоја који је пратио државне путеве и реку Рачу, има линеарну форму, са делатностим и значајнијим садржајима смештеним дуж Карађорђевог улице, тј. коридора државног пута. Као општински центар, део је ФУП-а Крагујевац. Као центар општине, има и функцију за задовољење свакодневних и повремених потреба за становнике из насеља: Адровац, Миращевац, Поповић, Вишевац, Бошњане, Доња Рача, Вучић, Сипић, Трска. Гравитациона зона општинског центра Рача обухвата око 5.473 становника. Број становника у градском насељу износи 2603.

Удаљено је око 12 km од европског коридора X, аутопута Е-75 са којим је повезано државним путем IV реда број 27, и око 30 km од Крагујевца, односно око 110 km од Београда. Повољан положај у односу на центре у ближем и ширем окружењу омогућава низ компаративних предности за привредни, културни и социјални развој насеља. Близина паневропског коридора X даје шансу Рачи за укључивање у транснационалне пројекте.

У складу са Уредбом о категоризацији државних путева ("Службени гласник РС", број 105/2013, 119/2013 и 13/2015), кроз општину Рача, пролазе следеће деонице државних путева:

- државни пут I Б реда број 27. државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Трбушница) – Лозница – Осечина – Ваљево – Лајковац - Ђелије - Лазаревац – Аранђеловац – Крћевац – Топола – Рача – Свилајнац (М- 4);
- државни пут II А број 157. Рача – Церовац (Р-109);
- државни пут II Б број 370. веза са државним путем 147. - Бошњане – Адровац (Р - 109);
- државни пут II Б број 369. веза са државним путем 25-Борци-Рача (Р – 215).

Развој насеља није пратила одговарајућа комунална опремљеност, тако да је већи број градских улица без адекватног застора, нерешено је питање одвођења отпадних вода са пречишћавањем, а постоје и озбиљни проблеми у области водоснабдевања.

Демографски и економски развој

Демографска кретања у општини Рача карактерише смањење укупног броја становника, пад наталитета, пораст морталитета, концентрација становништва у урбаним срединама и пражњење руралних подручја и изразито демографско старење становништва. Општина Рача спада у групу малих општина, па део становништва мигрира ка већим привредним центрима у окружењу.

На основу индикатора демографске старости, становништво општине Рача, сврстава се у 7 стадијум – најдубља демографска старост а становништво градског центра у 5 стадијум – демографска старост. Популационо старење детерминише прилично ограничавајући демографски оквир формирања радног континента и активног становништва.

Привредни субјекти до 2001. године у Рачи су били везани за велике привредне системе, који су затим приватизовани. Новонастала приватна предузећа су била окосница привредног раста

општине што није довело до оживљавања производње, већ до интензивнијег развоја малих и средњих предузећа и предузетника.

Највећи број предузећа општине припада сектору трговине, 19 или 33,9% свих предузећа општине. Високо учешће у броју предузећа остварују сектори прерађивачке индустрије и пољопривреде, у оквиру којих послује 21,4% или 19,6% свих активних предузећа општине.

Највећи број предузетничких радњи, на територији општине послује у оквиру сектора трговине (36,1%). Од осталих, највећи број радњи послује у оквиру сектора прерађивачке индустрије (16,2%). Мала и средња предузећа, сусрећу се са бројним проблемима у пословању (средства).

2.2. Начин коришћења простора

У обухвату Плана, у категорији површина и објеката јавне намене налазе се саобраћајне површине, које претежно престављају некатегорисани путеви.

Површине осталих намена заузимају већи део подручја Плана – 98.86%.

Постојећа намена површина радне зоне „Исток“			
Намена	површина		Процент %
	м ²	а	
Површине јавне намене			
Саобраћајне површине (некатегорисани путеви)	4238.64	42.39	1.14
Саобраћајне површине ДП ИБ-27	1899.20	18.99	0,51
Укупно за површине јавне намене	6137.84	61.38	1.65
Површине осталих намена			
Производња	3056.48	30.57	0.82
Неизграђено земљиште	364 372.88	3643.73	97.41
Укупно за површине осталих намена	367 429.36	3674.29	98.23
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПЛАНА	374.397,34	3743.97	100

Табела 1. Биланс постојеће намене површина

Планско подручје обухвата постојеће објекте производње (0.82%), као и површине јавне намене (1.65%). Укупна површина изграђеног подручја представља 1.96% од укупне површине планског подручја. Неизграђене површине заузимају 98.23% од укупне површине планског подручја.

Катастарске парцеле у оквиру Плана углавном припадају пољопривредном земљишту, док мали проценат је оних које припадају земљишту у грађевинском и изван грађевинског подручја. У следећој табели је приказан својинско – правни статус за сваку парцелу у оквиру Плана.

Својинско – правни статус земљишта у оквирима Плана

Број парцеле	Катастарска општина	Површина м ²	Врста земљишта	Врста права	Облик својине
3286/1	Доња Рача	4133	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3285	Доња Рача	3259	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3286/2	Доња Рача	3587	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3262/3	Доња Рача	3063	ЗЕМЉИШТЕ У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ	СВОЈИНА	ЈАВНА
3283/1	Доња Рача	1982	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3283/2	Доња Рача	2262	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3284	Доња Рача	3659	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3262/1	Доња Рача	26352	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА

3281/2	Доња Рача	1070	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3263	Доња Рача	3057	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3282/5	Доња Рача	760	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3280/2	Доња Рача	39	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3265/1	Доња Рача	2122	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3265/2	Доња Рача	2668	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3264/4	Доња Рача	4773	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3280/1	Доња Рача	4959	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3281/1	Доња Рача	3382	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3282/1	Доња Рача	4467	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3282/2	Доња Рача	3747	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3282/4	Доња Рача	124	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3279/1	Доња Рача	10106	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3279/2	Доња Рача	10146	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3282/3	Доња Рача	500	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3294	Доња Рача	5658	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3295	Доња Рача	4120	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3296/3	Доња Рача	6538	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3296/2	Доња Рача	14672	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3290/1	Доња Рача	3803	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ЈАВНА
3297/2	Доња Рача	6130	ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3281/3	Доња Рача	42	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3298	Доња Рача	4484	ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	СВОЈИНА	ПРИВАТНА

3296/5	Доња Рача	3261	ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3299/2	Доња Рача	7264	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3299/1	Доња Рача	13900	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3299/3	Доња Рача	55	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3299/4	Доња Рача	28	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3300/1	Доња Рача	3791	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3300/2	Доња Рача	6838	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3302	Доња Рача	3360	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ЈАВНА
3301/2	Доња Рача	4942	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3301/1	Доња Рача	194	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3303/3	Доња Рача	4075	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3306/2	Доња Рача	5841	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3306/3	Доња Рача	6005	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3304/2	Доња Рача	5390	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3303/1	Доња Рача	3791	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3304/1	Доња Рача	1216	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3304/3	Доња Рача	1567	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3487	Доња Рача	6212	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3488/1	Доња Рача	7586	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3488/2	Доња Рача	3032	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3488/3	Доња Рача	2026	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3486	Доња Рача	336	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3307/2	Доња Рача	8099	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3307/1	Доња Рача	8765	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3308/2	Доња Рача	6420	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА

3308/3	Доња Рача	3868	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3309	Доња Рача	9962	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3321	Доња Рача	12386	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3306/1	Доња Рача	8416	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3310	Доња Рача	10277	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3311/1	Доња Рача	9616	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3312/1	Доња Рача	16527	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3314/1	Доња Рача	6106	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3314/2	Доња Рача	8091	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3314/3	Доња Рача	7522	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3315/1	Доња Рача	4375	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3315/2	Доња Рача	1536	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3314/4	Доња Рача	5869	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3317/2	Доња Рача	16592	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3318	Доња Рача	916	ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3319	Доња Рача	879	ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3320	Доња Рача	11628	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3569/1	Доња Рача	5844	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ЈАВНА
3286	Доња Рача	4133	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ПРИВАТНА
3600/5	Доња Рача	27387	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	СВОЈИНА	ДРЖАВНА РС

Табела 2. Својинско – правни статус земљишта у оквирима Плана

3.0. Плански део

Оздрављање привреде и економски развој Србије, Шумадијског округа и функционалног подручја града Крагујевца, самим тим и општине Рача неминовно је засновати на јаком привредном сектору, који уз постојеће привредне системе, мора постати моторна снага и покретач економског, друштвеног и социолошког одрживог раста и развоја привреде. Најкомплетнији подстицај развоју привреде општине Рача и окружења, имајући у виду привредне показатеље, географки положај, ресурсе и ограничења био би оснивање иновативне радне зоне за помоћ постојећим компанијама у окружењу и подршку новим компанијама кроз удруживање.

Јачање конкурентности локалне привреде општине Рача, предвиђено је развојем производних и пословних комплекса, кроз већи степен сарадње са суседним општинама за постизање уравнотеженог развоја, кроз полицентрични развој више центара са јасно диференцираним функцијама и умрежавањем/кластером радних зона.

Активирањем расположивих ресурса на целокупном подручју, подстиче се равномерни територијални развој, а стварањем нових тржишних вредности и привлачењем економских интереса из ближег или ширег окружења, долази до јачања улоге општинског центра Рача у мрежи насеља Шумадијског округа за ефикасно коришћење економског потенцијала целог подручја. Кроз стварање и отварање нових радних места у структурно слабијим подручјима, сарадњу, комплементарно превазилажење социјалне и економске конкуренције између насеља и стварање функционалне међузависности између урбаних и руралних подручја кроз интегрални развој;

У том смислу, као један од иницијатора развоја, који се као могући постављају пред привредом општине Рача, је и радна зона „Исток“.

Радна зона “Исток”, површине око 37 ha, налази се у обухвату просторне целине Доња Рача, која је предвиђена за постојећу стамбену зону и земљиште за формирање нове радне зоне “Исток” и за изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вода. Предметна радна зона је лоцирана на излазном правцу ка Марковцу и обухвата неизграђено земљиште између коридора државног пута I Б реда број 27. (M-4) и реке Рача.

Ограничавајући фактори за развој ове радне зоне су коридор постојећег далековода 35 kV, у чијем заштитном појасу не могу да се граде објекти и позиција археолошког локалитета “Чибински вир”, за који је неопходно обавити систематска археолошка истраживања. У зависности од резултата истраживања (уколико се утврди да откривени остаци представљају културно добро), у коначној реализацији може доћи до: 1) заштите и презентације откривених остатака у оквиру индустријског комплекса, у складу са принципима савремене конзерваторске праксе или 2) забране извођења радова, односно изградње објеката на предметној локацији и предлагање утврђивања археолошког налазишта за културно добро.

3.1. Подела простора на карактеристичне урбанистичке целине и блокове

Планско подручје подељено је на две карактеристичне урбанистичке целине, и то:

- I. Услугне / комерцијалне делатности
- II. Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“

У првој фази поделе, простор је подељен на целине различите величине и облика. Урбанистичке целине су формиране у односу на постојећу и планирану саобраћајну матрицу и ДП и омогућују фазну реализацију плана.

Подела на карактеристичне целине		
Целина	Површина	Процент %

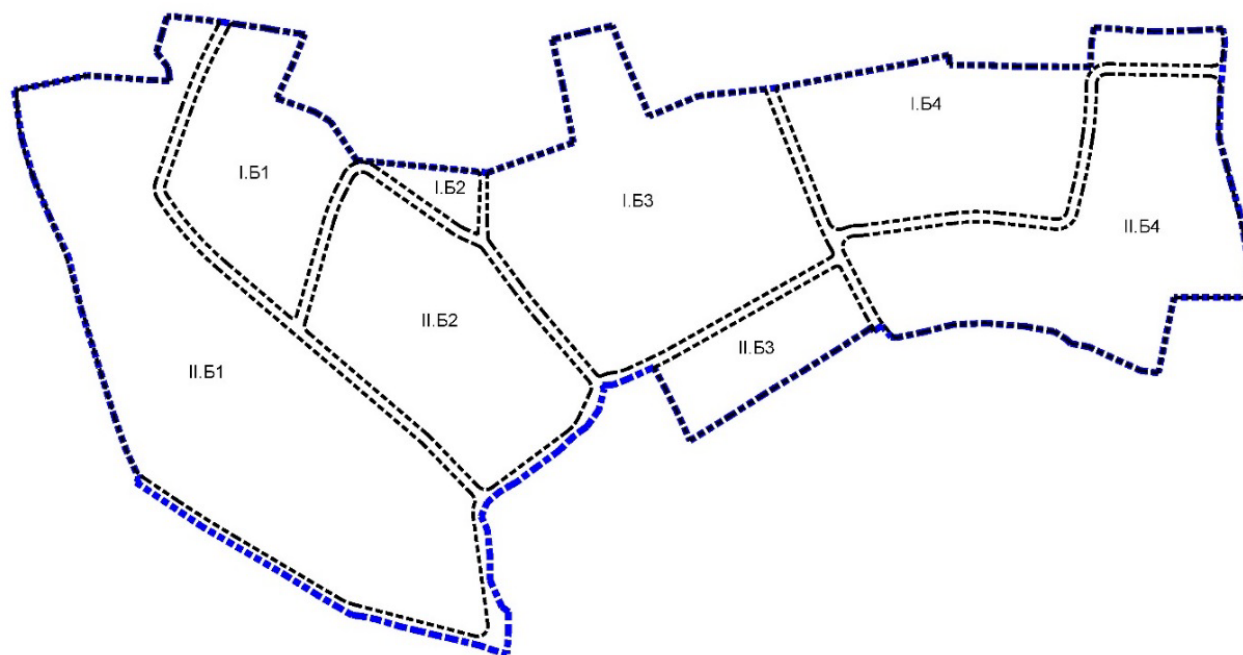
Ознака	Намена	m ²	a	
I	Услугне / комерцијалне делатности	135.762,17	1.357,63	32,20
II	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	209.358,25	2.093,58	60,66
УКУПНА ПОВРШИНА ОБУХВАТА ПЛАНА		374.397,34	3 743,97	100,00

Табела 2. Подела на карактеристичне урбанистичке целине

Следећа фаза поделе се односи на даље уситњавање карактеристичних урбанистичких целина на блокове, који чине основну матрицу према којој је извршена дистрибуција намена и садржаја. Ова подела је извршена ради лакшег дефинисања претежних, пратећих и допунских намена. За сваки блок су дефинисане претежне, пратеће и допунске намене (табеларно).

Подела на карактеристичне целине и блокове					
Целина		Блокови	Површина		Процент
Ознака	Намена	Ознака	m ²	a	%
I	Услугне / комерцијалне делатности	1	28.387,58	283,88	7,64
		2	3.374,88	33,75	0,91
		3	62.556,57	625,57	16,83
		4	41.443,14	414,43	11,15
Укупна површина целине I			135.762,17	1.357,63	32,20
II	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	1	98.208,93	982,09	26,42
		2	42.822,37	428,22	11,52
		3	14.336,64	143,37	3,86
		4	53.990,31	539,90	14,53
Укупна површина целине II			209.358,25	2.093,58	60,66
УКУПНА ПОВРШИНА ОБУХВАТА ПЛАНА			374.397,34	3 743,97	100,00

Табела 3. Подела на карактеристичне целине и блокове

Слика 1. Шематски приказ поделе на карактеристичне урбанистичке целине и блокове

3.2. Основна намена у обухвату плана и подела грађевинског земљишта на јавно и остало

Према планираној основној намени земљишта, територија у обухвату границе плана припада грађевинском земљишту. Граница грађевинског подручја поклапа се са границом ПДР-а, па је читаво подручје плана грађевинско земљиште, површине око 37 ha. Грађевинско земљиште јесте земљиште одређено законом или планским документом као грађевинско, које је предвиђено за заштиту, уређење, изградњу и редовно коришћење објеката, као и земљиште на којем су изграђени објекти у складу са законом и земљиште које служи за редовну употребу тих објеката.

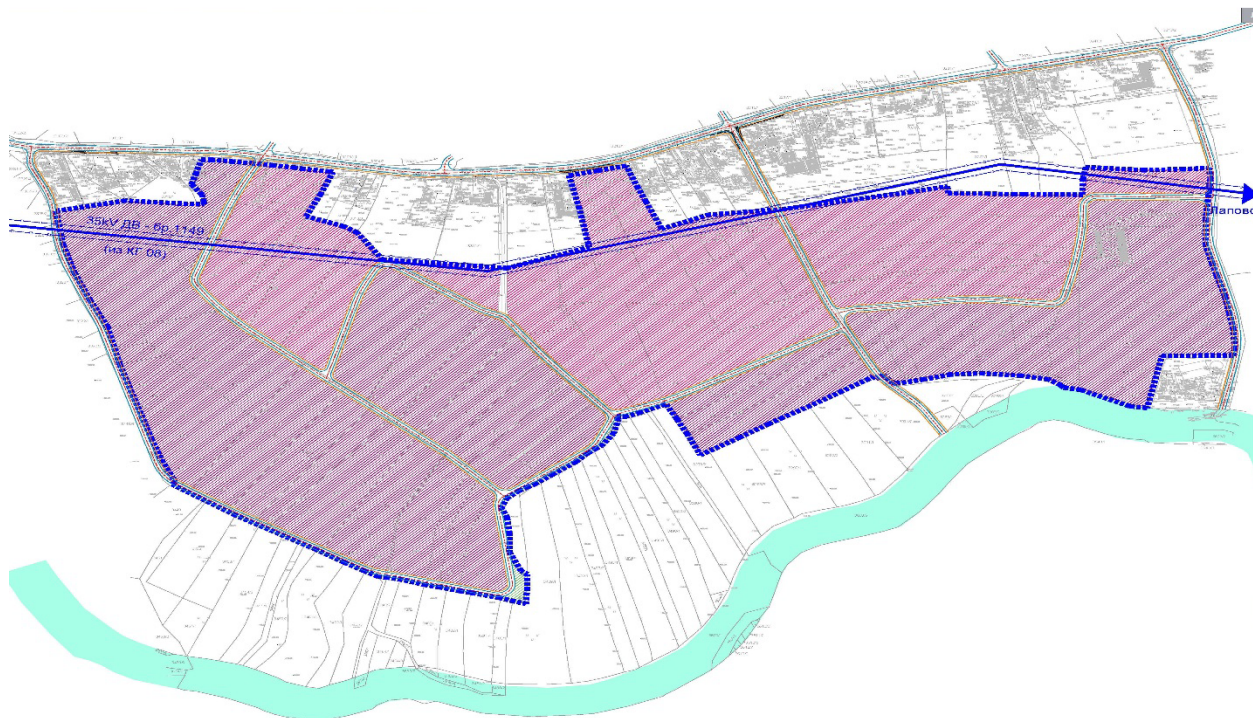
Грађевинско земљиште се користи према намени одређеној планским документом, на начин којим се обезбеђује његово рационално коришћење, у складу са законом.

У складу са режимом коришћења земљишта, грађевинско земљиште унутар подручја плана је подељено на јавно и остало грађевинско земљиште. Према основном режиму коришћења, грађевинско земљиште је предвиђено за површине јавне намене (7,14%) и површине осталих намена (92,86%).

Планирана намена површина радне зоне „Исток“			
Намена	површина		Процент %
	м ²	а	
Површине јавне намене			
Саобраћајне површине	26.881,54	268,81	7,18
Зелене површине	1.565,24	15,65	0,42
Укупно за површине јавне намене	26.547,58	265,48	7,60

Површине осталих намена			
Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	209.358,25	2.093,58	60,66
Услугне / комерцијалне делатности	135.762,17	1.357,62	32,20
Укупно за површине осталих намена	345.120,42	3.451,20	92,86
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПЛАНА	374.397,34	3 743,97	100,00

Табела 4. Планирана намена површина радне зоне „Исток“

Слика 2. Планирана намена површина

3.2.1. Планиране површине јавне намене

Грађевинско земљиште јавних намена обухвата површине одређене планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или површине за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом. Коришћење и изградња јавних површина и јавних објеката је општег интереса.

Јавно грађевинско земљиште обухвата површине под постојећим и новопланираним саобраћајницама и зеленим површинама. Планским решењем предвиђено је очување постојећих површина у оквиру површина јавне намене. Просторне целине обухваћене површинама јавне намене су следеће:

Површине намењене саобраћајницама и саобраћајним површинама

Саобраћајне површине, коридори постојећих и планираних улица, заузимају значајан део обухвата плана. Под саобраћајницама се налази земљиште које припада коридору ДП ИБ реда број 27 и планираним саобраћајницама. У планираном стању предвиђен један прикључак на предметни ДП ИБ реда број 27 и нове саобраћајнице које би требало да омогуће бољу комуникацију кроз планско подручје као и везу са околним деловима градског насеља Рача. Профили планираних саобраћајница су претежно 9.5m (коловоз 2x2.75m и тротоар 2x2m/1x2m).

Површине намењене зеленим површинама

Зелене површине у јавној намени, се сади или одржава дуж путева, у појасу регулације саобраћајница, око простора са могућим штетним утицајем или високим степеном потребе за изолацијом, на подручјима са јаким ветровима, прекомерном буком итд. Зелене површине, представљају важну категорију јавног зеленила, како због позитивних санитарних ефеката, тако због естетског уобличавања насеља.

Површине намењене зеленим површинама у оквиру Плана су заступљене на површинама јавне намене као и на површинама осталих намена. Процент зелених површина на површинама јавне намене износи 0,42%, док на површинама осталих намена зелене површине су дефинисане у посебним правилима грађења где је:

а. минимални проценат незастртих, зелених површина на парцели :30% у оквиру намене Индустијски комплекси/привређивање “чистих технологија”

б. минимални проценат незастртих, зелених површина на парцели :20% у оквиру намене Услугне/комерцијалне делатности

Планиране површине јавне намене			
Намена	површина		Процент %
	м ²	а	
Површине јавне намене			
Саобраћајне површине	26.881,54	268,81	7,18
Зелене површине	1.565,24	15,65	0,42
Укупно за површине јавне намене	28.446,78	284,46	7,60
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПЛАНА	374.397,34	3 743,97	100,00

Табела 5. Планиране површине јавне намене

3.2.2. Планиране површине осталих намена

Све остале површине у оквиру грађевинског земљишта, представљају површине осталих намена, тј. остало грађевинско земљиште. У оквиру површина осталих намена (самостално или у комбинацији са компатибилном наменом) доминирају површине намењене радној зони/привређивању.

Предвиђено је инфраструктурно и комунално опремање, према предвиђеном степену опремљености за радне зоне ради стварања повољнијих услова за бржи развој пре свега сектора услужних и комерцијалних делатности као и индустријских комплекса. У радној зони „Исток,, предвиђена је изградња нових производних комплекса уз обавезу увођења “чистих” технологија, у циљу заштите квалитета животне средине.

Концепт организације радне зоне условљен је постојећим стањем, саобраћајним положајем и потребом да се обезбеде нове површине за развој пословно-производних делатности, у циљу стварања просторних предуслова за бржи развој и привлачење потенцијалних инвеститора.

Планиране површине осталих намена			
Намена	површина		Процент %
	м ²	а	
Површине остале намене			
Индустијски комплекси / привређивање „чистих технологија“	209.358,25	2.093,58	60,66
Услугне / комерцијалне делатности	135.762,17	1.357,62	32,20
Укупно за површине осталих намена	345.120,42	3.451,20	92,86
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПЛАНА	374.397,34	3 743,97	100,00

Табела 6. Планиране површине осталих намена

Површине осталих намена заузимају знатно већи проценат у односу на површине јавне намене, и то 92,86%. Планом се не предвиђа њихово једнолично примењивање, већ се уз сваку претежну намену подразумевају и комплементарне пратеће и допунске намене (детаљно дефинисано у поглављу Дистрибуција намена површина).

3.3. Дистрибуција намена и биланс површина

Позиција радне зоне „Исток“ у Рачи, њен карактер и очекиван значај за развој насеља, општине и региона, условили су начин дистрибуције и организације садржаја. Такође, тренутна позиција, у којој нису познати конкретни садржаји који ће се градити на датом простору, утицала је на начин формирања дистрибуције функција, као и тежња да план буде окренут тржишту, динамичан и флексибилан, и усклађен са променама које се дешавају током времена.

Основне намене су:

- I. Индустијски комплекси / привређивање чистих технологија
- II. Производно занатство
- III. Услугне/комерцијалне делатности
- IV. Трговина на велико и мало
- V. Зеленило и рекреација
- VI. Јавне намене

1.	ИНДУСТРИЈСКИ КОМПЛЕКСИ / ПРИВРЕЂИВАЊЕ “ЧИСТИХ ТЕХНОЛОГИЈА”	4.	ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И МАЛО
2.	ПРОИЗВОДНО ЗАНАТСТВО	5.	ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА
3.	УСЛУЖНЕ/КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	6.	ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Табела 7. Матрица за дистрибуцију претежних, пратећих и допунских намена

Поменуте претежне намене су равноправне и њиховим међусобним преплитањем се добија целовити приказ дистрибуције истих у простору. Основни циљ оваквог начина организације простора јесте омогућавање полифункционалне структуре, тј. међусобног умрежавања различитих ниско конфликтних активности како би се створио оквир за реализацију интереса различитих учесника у простору.

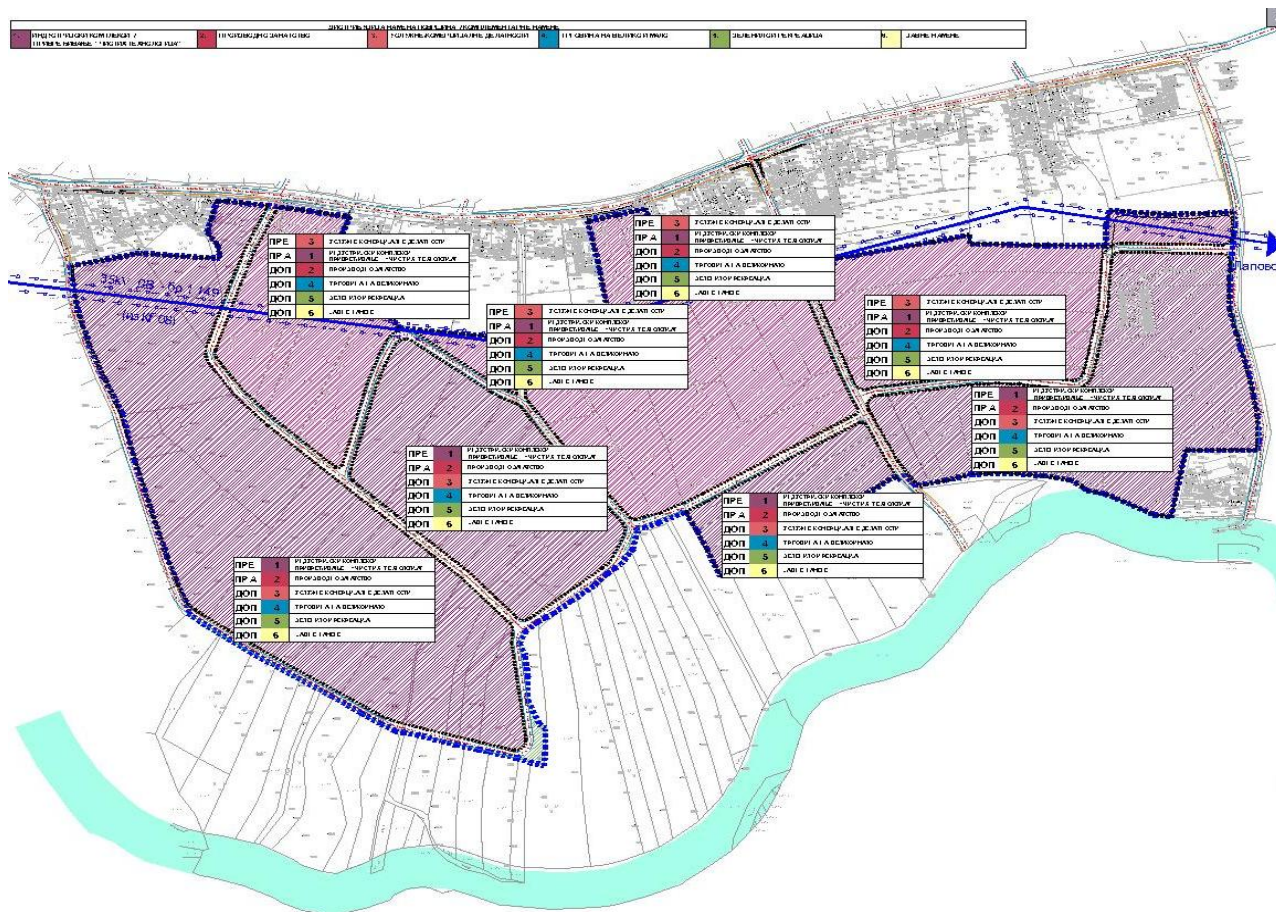
Потенцијалне функције и садржаји простора су издељени у три категорије у зависности од њихове доминације и значаја у простору и интеракције са другим садржајима:

- претежне функције
- допунске функције и
- пратеће функције.

Као компатибилне намене на планском подручју се дефинишу јавне намене.

Дистрибуција намене површина				
Целина	Блок	Претежна намена	Пратећа намена	Допунска намена
I	I.1	Услугне/комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
	I.2	Услугне/комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
	I.3	Услугне/комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
	I.4	Услугне/комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
II	II.1	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
	II.2	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
	II.3	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене
	II.4	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене

Табела 8. Дистрибуција намене површина

Слика 3. Дистрибуција намене површина
 Дистрибуција намена и биланс површина приказана је и табеларно за сваки блок на три нивоа у следећим табелама:

Целина I

Блок	НАМЕНЕ			Површина m ²
	претежна	пратећа	допунска	
I.Б1	Услугне/ комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	28.387,85
I.Б2	Услугне/ комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	3.374,88
I.Б3	Услугне/ комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	62.556,57
I.Б4	Услугне/ комерцијалне делатности	Индустријски комплекси / привређивање „чистих технологија“	Производно занатство Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	41.443,14
УКУПНО				135.762,44

Табела 9. Дистрибуција намене површина за целину I

Целина II

Блок	НАМЕНЕ			Површина m ²
	претежна	пратећа	допунска	
II.Б1	Индустријски комплекси привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	98.208,93
II.Б2	Индустријски комплекси привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	42.822,37
II.Б3	Индустријски комплекси привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	14.336,65
II.Б4	Индустријски комплекси привређивање „чистих технологија“	Производно занатство	Услугне/комерцијалне делатности Трговина на велико и мало Зеленило и рекреација Јавне намене	53.990,31
УКУПНО				209.358,26

Табела 10. Дистрибуција намене површина за целину II

ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА	m²	a	%
Површине јавне намене			
Саобраћајне површине	26.881,54	268,81	7,18
Зелене површине	1.565,24	15,65	0,42
Укупно за површине јавне намене	28.446,78	284,46	7,60
Површине остале намене			
Целина I	135.762,17	1.357,62	32,20
I.Б1	28.387,85	283,88	7,64
I.Б2	3.374,88	33,74	0,91
I.Б3	62.556,57	625,57	16,83
I.Б4	41.443,14	414,43	11,15
Целина II	209.358,25	2.093,58	60,66
II.Б1	98.208,93	982,09	26,42
II.Б2	42.822,37	428,22	11,52
II.Б3	14.336,65	143,37	3,86
II.Б4	53.990,31	539,91	14,53
Укупно за површине осталих намена	345.120,42	3.451,20	92,86
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПЛАНА	374.397,34	3743,97	100

Табела 11. Планирана намена површина – биланс

3.4. Мрежа и објекти инфраструктуре

3.4.1. Саобраћајна инфраструктура

Основна саобраћајна артерија на подручју Плана детаљне регулације је државни пут IB реда број 27 који се једним делом ослања на северну границу плана и не пролази кроз планско подручје. Саобраћајним решењем Плана детаљне регулације предвиђено је приључивање на ДП IB реда број 27, планиран је саобраћајни прикључак на стационажи km 179+445 са десне стране пута у правцу раста стационаже пута, односно планирана је реконструкција постојеће трокраке раскрснице у четворокраку са изградњом новог прикључка са десне стране пута. **Коначно решење планираног саобраћајног прикључка није дефинисано овим планом, већ ће се дефинисати изградом пројектне документације.**

У обухвату плана налазе се некатегорисани путеви који су у надлежности Јавног предузећа за управљање и развој инфраструктурних објеката Рача и то на кп.бр 3290/1(део), 3302(део) и 3569/1 (део), а исти су у јавној својини општине Рача. Према условима ЈП за управљање и развој инфраструктурних објеката Рача нове саобраћајне површине -улице, као и друге саобраћајне површине и објекти, се могу планирати у свему у складу са правилима уређења и грађења за саобраћајну инфраструктуру из ППР-е градског насеља Рача, Закона о путевима (Службени гласник РСбр. 41/2018), Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник Републике Србије“ бр.41/2009, 53/10, 101/11, 32/13-одлука УС, 55/14, 96/15-др.закон, 9/16-одлука УС, 24/18, 41/18 и 41/18- др.закон,87/2018 и 23/2019) и пратећим подзаконским актима, стандардима и нормативима. Јавне саобраћајне површине планирати по могућству уз поштовање фактичког стања на терену и власничких односа/општинско земљиште.

На подручју Плана је планирана саобраћајна матрица која подразумева унапређење постојећих саобраћајница и увођење нових које би требало да омогуће бољу комуникацију кроз планско подручје као и везу са околним деловима градског насеља Рача. Профили планираних саобраћајница су претежно 9.5m (коловоз 2x2.75m и тротоар 2x2m/1x2m).

3.4.2. Правила уређења водоводне и канализационе мреже

Према Условима Јавног комуналног предузећа „Рача“ (бр. 341 од 24.10.2019.г.) у границама које обухвата План детаљне регулације дела радне зоне "Исток" у Рачи не постоји изграђена водоводна мрежа.

Део главног колектора за отпадне воде који води од Адровца до Доње Раче налази се у границама Плана, и то на катастаеским парцелама 3286/2, 3286/1, 3262/3,3262/1 и 3290/1 и то у доњим деловима парцела ка реци док се на парцели 3600/5 налази у делу речог појаса уз банку ка поменути парцелама. Све поменуте парцеле се налазе у КО Доња Рача и део колектора који обухватају је израђен од коруговане ПВЦ цеви Ф 400.

Посебно се треба придржавати услова да у сваком тренутку буде обезбеђен несметан приступ објектима за потребне интервенције ради одржавања система. Потребне треба ускладити са профилима мрежа тј. уколико профили не задовољавају захтеване потребе, предвидети њихову реконструкцију.

3.4.3. Правила уређења електроенергетске и телекомуникационе мреже

Према Условима Електропривреде Србије ЕПС Дистрибуција, огранак ЕДБ Крагујевац (бр. 229761/1-2019 од 18.07. 2019.г.), у оквиру обухвата Плана налазе се следећи електроенергетски објекти:

- далековод DV 35KV KG08-KG06/34 Далековод је надземни на армирано бетонским стубовима
- далековод DV 10KV KG06/7 Доња Рача Далековод је надземни на армирано бетонским стубовима са АИЏ проводницима 50mm² и на њега је прикључено 11 трафостаница 10/0,4KV укупне инсталисане снаге 4,06 MVA.

- мрежа ниског напона 0,4кV је врло кратка

Изградњу будућих пословно индустријских објеката је потребно реализовати имајући у виду постојеће трасе далековода.

Према Условима Предузећа за телекомуникације Телекома Србије (бр. 7640-316920/2-2019 од 24. 10. 2019.г.) у оквиру Плана се не налазе инсталције телекомуникационе инфраструктуре. Постојећа телекомуникациона инфраструктура налази се у непосредној близини северне границе обухвата планског подручја, односно оптички кабл, ТТ кабл и ваздушни ТТ извод простиру се уз ДП ИБ реда број 27.

У зони плана треба предвидети изградњу телекомуникационе канализационе инфраструктуре дуж свих постојећих или планираних саобраћајница изграђених на земљишту у јавном власништву. Неометан приступ и прикључење на телекомуникациону инфраструктуру будућим корисницима у сваком објекту омогућиће изградња кабловских ТТ окана и постављање Р\С цеви $\varnothing 110$ mm.

Постојеће каблове који се не измештају треба заштитити у свему према важећим прописима, а уколико имплементација плана условљава њихово измештање, исто извршити у сарадњи са надлежном службом предузећа „Телеком Србија “. Приликом израде пројеката, поштовати услове за изградњу ТТ привода

Према Условима VIP mobile д.о.о. (бр. 350-23/2019-IV-02-1 од 04.07.2019. г.) на подручју плана се налази On Air базна станица. Изграђена базна станица дефинисана је својим координатама и типом локације.

Name	Site Identifier	Longitude	Latitude	Allitude(m)	Status	Site Type
KG3510_01	KG_Raca_Istok	21°0'19,44"E	44°13'2,14"N	[127]	On Air	Greenfield

3.4.4. Правила уређења за гасоводну мрежу

Министарство рударства и енергетике (према условима бр: 06-00-00131/2019-01 од 26.07.2019. године) издало је посебне услове са посебним напоменама и условима.

На простору који је обухваћен предлогом о изради предметног плана детаљне регулације, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство је одобрило извођење геолошких истраживања минералних ресурса и то:

Предузећу НИС а.д. – Нови Сад на територији Републике Србије, јужно од Саве и Дунава, на истражном простору који се у регистру истражних простора води под бројем 1915 (решење бр: 310-02-0059/2010-06 од 01.04.2010.г.). Одобрени истражни простор обухвата је омеђен координатама:

42° 15' 22" и 45° 03' 06" северне географске ширине и

19° 00' 54" и 23° 00' 43" источне географске дужине.

Према Условима Сектора за развој ЈП Србијагас (бр. 06-05/17322 од 18.07.2019.г.), на подручју плана налази се изграђени гасни објекти у надлежности ЈП Србијагас и то:

- дистрибутивни гасовод од челичних цеви максималног радног притиска (МОР) 16бар пречника 273мм.

Од изграђеног дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16бар, у регулационом појасу постојећих и планираних саобраћајница или ако је могуће у јавним зеленим површинама према свим зонама предвиђеним за производњу планирати деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16бар за потребе снабдевања природним гасом већих потрошача. Потрошачи би се снабдевали природним гасом прикључивањем на сопствене мерно регулационе станице.

За потребе гасификације потенцијалних потрошача у обухвату предметног Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" у Рачи, предвидети дистрибутивну гасоводну мрежу од полиетиленских цеви МОР 4бар. Дистрибутивну гасоводну мрежу предвидети имајућу у виду густину и намену постојећих и планираних објеката, а гасовод планирати у регулационом појасу саобраћаница, у јавном земљишту, у зеленим површинама или тротоарима са једне или обе стране саобраћајнице, зависно од потенцијалних потрошача.

Планирани дистрибутивни гасовод од полиетиленских цеви МОР 4бар снабдевао би се природним гасом са постојеће МРС "Рача", капацитета до 8000 m³/h, повезивањем на изграђени дистрибутивни гасовод од полиетиленских цеви МОР 4бар у регулационом профилу саобраћајнице ДП 1Б-27.

Предвидети изградњу гасних прикључака од места прикључења на дистрибутивну гасоводну мрежу МОР 4бар до објеката будућих потрошача и мерно регулационих станица за предметне делове јавних и комерцијално-привредних објеката тако да сваки власник просторне целине (јавне, комерцијалне или производне) има посебно мерење потрошње гаса.

При избору трасе планираних гасовода мора се осигурати безбедан и поуздан рад дистрибутивног гасовода. као и заштита људи и имовине, односно спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

При избору трасе гасовода мора се осигурати:

- да гасовод не угрожава постојеће или планиране објекте, и планирану намену коришћења земљишта у складу са планским документима;
- рационално коришћење подземног простора и грађевинске површине;
- испуњеност услова у погледу техничких захтева других инфраструктурних објеката у складу са посебним прописима;
- усклађеност са геотехничким захтевима.

При реализацији гасовода поштовати Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16бар (Сл. Гласник РС“, број 086/2015) и Техничке услове за изградњу у заштитном појасу гасоводних објеката за планиране гасоводе,

за дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16bar, за дистрибутивни гасовод од полиетиленских цеви МОР 4bar, минимална хоризонтална растојања подземних гасовода максималног радног притиска 16bar и полиетиленских гасовода МОР 4bar од надземне електромреже и стубова далековода, посебне мере заштите изграђених гасовода при извођењу радова и заштиту гасовода при изради пројектно-техничке документације.

3.4.5. Уређење зелених површина и правила за озелењавање

Интегрисане зелене површине ограниченог коришћења предвиђене су у оквиру производно – пословног комплекса (радних парцела).

У склопу радне зоне, предвиђено је формирање интегрисаних зелених површина ограниченог коришћења, унутар парцела производно-пословног комплекса које би озбиљним приступом и сагледавањем специфичности приликом подизања или реконструкције постојећих зелених површина у потпуности биле у функцији објеката.

На свакој грађевинској парцели мора се обезбедити мин. 30-50% зелених површина у зависности од намена дс пејзажно уређеним паркинг површинама. Зеленило производно - пословног комплекса заузима значајно место у смислу стварања санитарно хигијенских, естетских и хуманих услова за рад, али и краткотрајан одмор и предах корисника овог простора. Сваки радни, производно – пословни погон, урбанистичка парцела, поред архитектонског, треба да има и пејзажно озелењавање, уређење у пејзажном стилу.

Обавезно се формирају зелени, заштитни појасеви у оквиру комплекса, према површинама друге намене, а препоручује се избор отпорних биљних врста - „зелене баријере” за заштиту од удара ветра, од жбуња, живе оgrade (висине 1,5-2m) или високог дрвећа. Заштитно зеленило треба да чине аутохтоне и декоративне дендролошке врсте и партерно зеленило. Треба га формирати од обликованих форми стабала високог листопадног и четинарског дрвећа.

Подизање овог типа зелених површина треба да има првенствено санитарно хигијенску функцију (заштита од буке, атмосферских гасова, спречавање ширења пожара).

У оквиру радне површине треба обезбедити просторе за миран одмор, игралишта, спортске терене, травњаке за игру и одмор, које треба опремити вртним мобилијаром.

Декоративном вегетацијом нагласити улазе и прилазе планираним објектима. Истицање улаза и прилаза објектима може се постићи озелењеним зидовима, обликованим четинарима и декоративним жардињерама. Раздвајање садржаја унутар комплекса постиже се нижом декоративном вегетацијом и травнатим површинама.

Приликом озелењавања и уређења зелених површина:

- Хортикултурно решење, план зеленила уклопити у планирану и изграђену инфраструктуру.
- Приликом садње користити аутохтоне и предложене врсте, водити рачуна о избору садница јер треба да су прилагођене (отпорне) условима велике загађености ваздуха, утицајима повећане инсолације и ветра који одговара противпожарним захтевима.
- Садни материјал који се користи при озелењавању простора, треба да је квалитетан и да има одговарајућу старост.
- Дрвеће и шибље садити према техничким нормативима којима се прописује удаљеност од одређених инсталација.
- Усагласити места садње садница високог дрвећа са положајем надземних објеката, трасама подземних инсталација и ивицама коловоза, уз поштовање минималних прописаних одстојања у односу на:
 - водовод 1.50-2.00m,
 - канализација 1.50-2.50 m,
 - гасовод 1,5 - 2.00m,
 - ТТ мрежа 1.00m,
 - електрокабл 2.50m,
 - од коловоза 2,0 - 2.50 m и
 - од објекта 4,5 - 7.00m.

- Растојање између дрворедних садница је најмање 6 m, а у зависности од врсте креће се од 5-15 m.
- Препоручене ширине садне јаме 120 cm
- Композиција зеленила на овим површинама треба да се одликује једноставним облицима и чистим колоритним решењима, не треба примењивати мноштво биљних врста, обиље различитих просторних облика и комбинације боја.

Избор врста садног материјала прилагодити основној функцији - заштити од штетних утицаја, заштити од пожара и поправљању предеоних и пејзажних вредности (аутохтоне, брзорасуће, декоративне врста високих, средњих лишћара и четинара, жбунасте врсте и травне површине). приликом формирања заштитног зеленила избегавати алохтоне, инвазивне и алергене врсте биљака, заступљеност аутохтоних врста не треба бити испод 50%.

3.5. Урбанистички услови и мере заштите

3.5.1. Заштита природних и културних добара

На подручју ПДР нема заштићених природних подручја за која је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја, као ни евидентираних природних добара према Закону о заштити природе ("Службени гласник РС" бр. 36/2009 и 88/2010).

Предметно подручје није обухваћено еколошком мрежом (Уредба о еколошкој мрежи „Службени гласник РС“, број 102/10), такође нема објеката геонаслеђа према инвентару објеката геонаслеђа Србије.

Према *Решењу Завода за заштитиу споменика културе у Крајевцу* (бр. 1161-02 од 13.08.2019.године), констатује се да у обухвату плана нема утврђених споменика културе, добара која уживају претходну заштиту и регистрованих археолошких локалитета. Уколико се приликом извођења радова наиђе на археолошке налазе или предмете, неопходна је примена чл. 109 *Закона о културним добрима* („Сл. гласник РС“ бр. 71/94) који гласи:

"Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка и налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен".

3.5.2. Мере и услови заштите животне средине

На основу члана 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009- исп.,64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС,50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014,145/2014, 83/2018,31/2019 и 37/2019- др.закон), Плана генералне регулације градског насеља Рача ("Сл. гласник општине Рача", бр. 11/12 и 14/15), Статута општине Рача ("Сл. гласник општине Рача", бр. 6/08, 2/10 и 12/10), на предлог Општинског већа општине Рача и по прибављеном мишљењу Комисије за планове на седници одржаној дана Скупштина општине Рача на седници од 03.05.2017. године, донела је Одлуку о изради Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" у Рачи (020-56/2017-I-01).

На основу *Одлуке о изради Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" у Рачи* (020-56/2017-I-01) и по прибављеном мишљењу Комисије за планове, Скупштина општине Рача на седници од 10.04.2017 године донела је *Одлуку о изради стваришеске процене утицаја на животној средину Плана детаљне регулације радне зоне "Исток" у Рачи*, бр.501-12/17-IV-00 од 11.04.2017 године.

Радна зона је простор у коме се морају примењивати мере за спречавање и отклањање буке и мере заштите од негативног утицаја на окружење са посебним мерама заштите према и у

непосредном окружењу тих зона. Подручје ПДР-а, је подручје које може да угрози или заштити животну средину, реализацијом планских решења.

Мере заштите су дефинисане Стратешком проценом утицаја на животну средину за сваки елемент животне средине.

Општи услови заштите животне средине обезбеђују се придржавањем одредби:

- Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - други закон, 72/2009 - други закон, 43/2011 - Одлука УС РС и 14/2016),
- Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл.гласник РС бр. 135/04 и 88/10),
- Закона о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004 и 36/2009),

као и другим законима, правилницима и прописима везаним за ову област.

3.5.3. Услови за заштиту од пожара, елементарних и других непогода и ратних разарања

Елементарне непогоде се могу манифестовати као сеизмичка разарања, поплаве и буице, пожари и експлозије, отварање клизишта и др. које могу утицати неповољно на становнике и добра.

Неопходно је да се скупом урбанистичких и грађевинских мера одговори потребама заштите и то пре свега у циљу смањења дејстава евентуалног разарања, односно обима и степена разарања физичких структура. Због тога је при планирању обезбеђена примена и реализација мера заштите од елементарних и других непогода.

Услови и мере за заштиту од пожара

Како би се остварили сви потребни услови заштите од пожара, објекти морају испуњавати основне техничким противпожарне прописе, стандарде и нормативе:

- Објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015 и 87/2018)
- Објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу која се по протоку и притиску воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара (Сл.лист СФРЈ, бр.30/91)
- Објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила, сходно Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице, уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара (Сл.лист СРЈ, бр.8/95), по коме најудаљенија тачка коловоза није даља од 25м од габарита објекта.
- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара ("Сл. лист СФРЈ", бр. 7/84 и "Сл. гласник РС", бр. 86/2011), Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона (Сл.лист СФРЈ, бр.53, 58/88 и 28/95) и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења (Сл.лист СРЈ, бр. 11/96)

Услови и мере заштите од елементарних и других непогода

Елементарне непогоде се могу манифестовати као сеизмичка разарања, поплаве и бујице, пожари и експлозије, отварање клизишта и др. које могу утицати неповољно на становнике и добра.

Неопходно је да се скупом урбанистичких и грађевинских мера одговори потребама заштите и то пре свега у циљу смањења дејстава евентуалног разарања, односно обима и степена разарања физичких структура. Због тога је при планирању обезбеђена примена и реализација мера заштите од елементарних и других непогода.

Ради заштите од потреса објекти морају бити реализовани и категорисани према Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима (Службени лист СФРЈ бр.31/81, 49/82, 29/83, 21/88, 52/90).

Према условима Управа за ванредне ситуације на подручју Шумадијског управног округа (бр.217-10455/19 од 31.07.2019. године) издвојила је, увидом у постојећу документацију активних и евидентираних клизишта сва евидентирана клизишта на територији Општине Рача, међу којим је и клизиште које се налази у Просторној целини “Доња Рача” - клизиште код бензинске пумпе(Предрага Радојевића).

Уз подручје обухваћено Планом, протиче река Рача, која је од границе обухвата овог Плана удаљена од 100-200м и представља регулисано корито са обостраним насипима и по Оперативном плану одбране од поплава за 2019. годину („Сл.гласник РС“, бр. 14/2019) припада водној јединици „ЛЕПЕНИЦА-КРАГУЈЕВАЦ“, сектор деонице: М.З.-М.З.1. објекат 5.

Планска решења која се предвиђају предметним Планом детаљне регулације морају се разрадити и ускладити са планским решењима постојећих планова вишег реда: Просторни план Републике Србије и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл.гласник РС“ бр. 3/17).

У складу са Мишљењем ЈВП „Србијаводе“, ВПЦ „Морава“-Ниш бр. 7040 од 12.08.2019.године, неопходно је да се испуне технички и други захтеви при изради планских докумената, за радове и објекте који могу трајно, привремено и повремено угизати на режим вода, односно, за усаглашавања утицаја објеката на режим вода, и обрнуто, режима вода на објекте.

Планским документом неопходно је обухвати и приказати водно земљиште, у оквиру граница подручја плана, постојећи и планирани водни објекти за уређење водотока, за заштиту од поплава, ерозија и бујица, за коришћење вода, за сакупљање одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода. За објекте, радове и мере, чији се утицај простире ван обухвата плана или који чине функционалну целину са објектима и радовима ван територије подручја плана, планску документацију усагласити са планском документацијом суседних подручја.

Положајем објеката у обухвату плана, у водном земљишту водотока, не сме се погоршати водни режим, спречити отицање великих вода и онемогућити спровођење одбране од поплава, у складу са одредбама чл. 5, 10, 23, 52, 53 и 58 Закона о водама или супротно одредбама чл. 97 и 133 Закона о водама („Сл.гласник РС“ бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18).

Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, неопходно је придржавати се прописаних наредби, дефинисаних члановима од 133-139, поглавља VI Забране, ограничење права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката, у Закону о водама („Сл.гласник РС“ бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18).

Услови и мере заштите људи, материјалних и других добара од ратних разарања

У циљу заштите људи, материјалних и других добара од ратних разарања, елементарних и других непогода и опасности у миру и рату, реализација комплекса мора бити уз примену одговарајућих превентивних и грађевинских мера заштите.

Према условима Министарства одбране, бр. 13507-2 од 12.07.2019.године, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране од земље. Обавезо је поступање у складу са Закона о ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", 111/2009, 92/2011 и 93/2012).

Ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у објекте погодне за заштиту.

У поступку спровођења плана обавезна је примена свих прописа, смерница и стручних искуства, као и примена:

- -Уредбе о организовању и функционисању цивилне заштите (Сл. гласник РС, бр.21/92).
- -Закона о одбрани ("Сл. гласник РС", бр. 116/2007, 88/2009, 88/2009 - др. закон, 104/2009 - др. закон и 10/2015)

- Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље (Сл. гласник РС, бр. 85/2015 од 9.10.2015. године, а ступила је на снагу 17.10.2015) којом се утврђује који су објекти од значаја за одбрану.
- Уредбе о организовању и функционисању цивилне заштите (Сл. гласник РС, бр.21/92) градови и насеља у републици Србији класификовани су кроз четири степена угрожености. За сваки степен утврђене су одговарајуће мере, услови и режими заштите.

3.5.4. Управљање комуналним отпадом

На основу услова предузећа FCC еко д.о.о. (350-23/2019-1\/-02-1 од 04.07.2019.г.) а на основу делатности које компанија обавља, тј.сакупљања и транспорта комуналног отпада на делу територије општине Рача неопходно је:

- за постојеће саобраћајнице сагледати могућност одређивања локација за постављање посуда за прикупљање комуналног отпада као и сагледати проходност и исправност, а у циљу пружања што квалитетније услуге
- за нове саобраћајнице и објекте различитих намена планирати локације за постављање посуда за сакупљање комуналног отпада као и планирање приступних путева за несметано прањење посуда и манипулацију.

Стварање могућности трајног решења одлагања комуналног отпада планирано је повезивањем Раче на регионалној депонији у општини Лапово. Привремено депоновање комуналног отпада са појединих локација решава се одлагањем у контејнере или сопствене канте за смеће који се празне у сарадњи са надлежним комуналним предузећем и специјалним возилима одвозе до деопније у општини Лапово.

3.5.5. Услови за несметано кретање особа са посебним потребама и мере и стандарди приступачности

Обавезна је примена техничких мера и стандарда приступачности који омогућавају несметан приступ и кретање на јавним површинама и објектима, особама са инвалидитетом, деци и старим особама. Наведене услове спровести у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015) и у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности („Службени гласник РС“, бр. 46/2013).

Стандарди приступачности односе се на јавне саобраћајне и пешачке површине, пешачке прелазе, места за паркирање, прилазе до објекта, рампе за пешаке и инвалидска колица, степенице и степеништа, подизне платформе, улазе у зграде и др.

На јавној површини треба задовољити следеће критеријуме: тротоари и пешачке стазе треба да буду приступачни, у простору су међусобно повезани и прилагођени за оријентацију и са нагибима који не могу бити већи од 5% (1:20), а изузетно до 8,3% (1:12). Ивичњаци тротоара се постављају у нивоу тротоара. Висинске разлике између две пешачке стазе до 76см савлађују се рампама нагибом до 1:20 (изузетно 1:12 за кратка растојања). Најмања ширина рампе је 90см.

Ради несметаног кретања ширина уличних тротоара и пешачких стаза мора да износи 180см, а изузетно 120см, док ширина пролаза између непокретних препрека износи најмање 90см. Урбану опрему (клупе, стубове јавне расвете, телефонске говорнице, јавне тоалете, жардињере и сл.) поставити тако да омогућава слободан пролаз за све људе као и могућност коришћења од стране људи са посебним потребама. Планирати рампе и њихову употребу где год степенице онемогућавају слободан пролаз пешацима, особама у инвалидним колицима и особама са тешкоћама у кретању.

3.5.6. Мере енергетске ефикасности

Енергетска ефикасност подразумева низ мера које се предузимају у циљу смањења потрошње енергије, а које при томе не нарушавају услове рада и живота.

Енергетска ефикасност се најчешће дефинише кроз два могућа значења. Прво значење се односи на уређаје, а друго на мере у погледу енергетске ефикасности.

Енергетски ефикасним уређајем се најчешће сматра онај уређај који има велики степен корисног дејства, тј. мале губитке приликом трансформације једног вида енергије у други. Мере у погледу енергетске ефикасности односе се на мере које се примењују у циљу смањења потрошње енергије. Без обзира на то да ли су мере техничке природе или се оне односе на промене у понашању, све мере подразумевају исти или виши степен оствареног комфора и стандарда.

Најчешће мере које се предузимају у циљу смањења губитака енергије и повећања енергетске ефикасности су:

- замена необновљивих енергената обновљивим,
- замене енергетски неефикасних потрошача ефикаснијим,
- изолација простора који се греје или хлади,
- замена дотрајале или неефикасне столарије просторија које се греју или хладе,
- уградња мерних и регулационих уређаја,
- замена или уградња ефикасних система за грејање, климатизацију или вентилацију.

Објекат који се у смислу посебног прописа сматра објектом високоградње, у зависности од врсте и намене, мора бити пројектован, изграђен, коришћен и одржаван на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства.

Битан енергетски параметар су облик и оријентација објекта који одређују његову меру изложености спољашњим климатским утицајима (температура, ветар, влага, сунчево зрачење). Избором одговарајућег облика, оријентације и положаја објекта, као и одговарајућим избором конструктивних и заштитних материјала, може се постићи енергетска повољност објекта.

У изградњи објеката поштоваће се принципи енергетске ефикасности. Енергетска ефикасност свих објеката који се граде утврђиваће се у поступку енергетске сертификације и поседовањем енергетског пасоша у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда (“Службени гласник РС”, број 61/2011) и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Службени гласник РС”, бр. 69/2012 и 44/2018). У експлоатацији стамбених и пословних објеката треба спровести штедњу енергије применом одговарајућих материјала у изградњи/реконструкцији објеката. Објекте пројектовати тако да буду осунчани и заштићени од јаких ветрова, тј. оријентисани према југу и затворити према северу.

4.0. Правила грађења

Правила грађења дефинисана су посебно за изградњу на грађевинском земљишту јавних намена и на грађевинском земљишту осталих намена. Правила су дата по наменама, претежним и основним - компатибилним и представљају основ за директну примену плана.

4.1. Правила парцелације и препарцелације

Парцелација и препарцелација, односно деоба или укрупњавање грађевинских парцела у границама плана планирана је у циљу обезбеђења саобраћајних и других инфраструктурних коридора и образовање парцела за остале јавне намене. У складу са наменом и утврђеним начином коришћења простора, правилима грађења и техничким прописима могућа је парцелација и препарцелација у циљу формирања грађевинских парцела оптималних величина, облика и површина за грађење објеката одређене врсте и намене.

Планом детаљне регулације биће извршена препарцелација парцела јавних површина, садржаја и објеката, док ће се препарцелација и парцелација парцела осталих намена грађевинског земљишта вршити пројектом парцелације/препарцелације у складу са правилима из овог плана.

На основу новоодређених регулационих линија деобом се од постојећих парцела у обухвату плана образују нове парцеле које или задржавају постојећу или добијају нову намену.

Графичким прилогом број 5.0 "Регулациони и нивелациони план" одређени су елементи пројекта препарцелације грађевинског земљишта јавне намене како би се обезбедила рационална организација простора и одговарајући приступ појединим деловима планског подручја.

4.1.1. Парцеле у оквиру површина јавне намене – правила за образовање грађевинских парцела јавних намена

На графичком прилогу број 5.0 "Регулациони и нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима" приказане су парцеле намењене за јавне намене, садржаје и објекте.

Планом је одређена и дефинисана регулациона линија, као линија која раздваја површину јавне намене од површина осталих намена и као линија која раздваја површине јавних намена међусобно.

У складу са прописима о експропријацији земљишта, у планском подручју је потребно формирати парцеле намењене за јавне намене, садржаје и објекте приказане на графичком прилогу број 5.0 "Регулациони и нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима" пројектом парцелације/препарцелације чији је саставни део пројекат геодетског обележавања.

4.1.2. Правила грађења саобраћајне инфраструктуре

Приликом израде предметног Плана детаљне регулације, планска решења морају бити усклађена и са важећом планском и пројектном докуменатцујом, планском и пројектном документацијом чија је израда у току, на предметном подручју, као и за коју је ЈП „Путеви Србије“ издало услове и сагласности.

Регулациона линија поред државног пута и осталих саобраћајница у границама плана је у складу са планом вишег реда, односно Планом генералне регулације градског насеља Рача.

Грађевинска линија која прати државни пут је од регулационе линије удаљена 20 м, док је од осе саобраћајнице на раздаљини од 30м. Код осталих саобраћајница грађевинска линија од регулационе линије удаљена 3 м.

Обавезна је примена одредби Правилника о техничким стандардима приступачности („Службени гласник РС“ број 46/2013) и то посебно: 1) тротоари и пешачки прелази мора да

имају нагиб до 5% (1:20), а изузетно 8,3% (1:12), 2) попречни нагиб тротоара на правац кретања износи максимално 2%, 3) за савладавање висинске разлике између тротоара и коловоза, максимални нагиб закошеног дела износи 20% (1:5).

При изради плана мора се предвидети претходна анализа:

- постојећих и перспективних саобраћајних токова,
- стања коловоза предметног државног пута,
- предлог мера у наредном периоду.

Приликом дефинисања решења планираног саобраћајног прикључка на трасу ДП 1Б реда број 27 на стационажи км 179+445, са десне стране пута у правцу раста стационаже пута, потребно је:

- обезбедити зоне потребне прегледности,
- предвидети реконструкцију, односно проширење државног пута на 7,70м (без издигнутих ивичњака), односно 7,00м (са издигнутим ивичњацима) или у складу са важећом планском документацијом,
- планирани број возила који ће користити предметни саобраћајни прикључак,
- коловоз приступног пута мора бити минималне ширине 6,00м,
- са додатном саобраћајном траком за лева скретања са предметног државног пута дужине срачунате у односу на рачунску брзину на путу,
- са додатном саобраћајном траком за излив са трасе државног пута,
- полупречници лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила који ће користити саобраћајне прикључке
- укрштај мора бити изведен под правним углом (управно на пут),
- рачунску брзину на путу,
- просторне карактеристике терена,
- обезбедити приоритет саобраћаја на државном путном правцу,
- адекватно решење прихватања и одводњавања површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања предметног државног пута,
- са коловозном конструкцијом за тешко саобраћајно оптерећење,

Елементи пута и раскрснице (полупречник кривине, радијуси окретања и др.) морају бити у складу са Законом о путевима ("Сл.гл.РС", бр. 41/2018 и 95/18) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гл. РС", бр. 50/2011).

На основу члана 84. Закона о путевима („Сл.гл.РС бр. 41/2018 и 95/18), приликом изградње додатних елемената (шири коловоз, тротоар, раскрснице, простори за паркирање, јавна расвета, бицикличке и пешачке стазе и сл.) не сме се нарушити континуитет трасе државног пута. Ширина саобраћајних трака дефинисана је у складу са важећим прописима и законима из ове области.

Трошкове изградње додатних елемената јавног пута сноси општина, односно град који је захтевао изградњу тих елемената.

Планом предвидети и обезбедити заштитни појас и појас контролисане градње на основу члана 33, 34 и 36. Закона о путевима ("Сл.гл.РС", број 41/2018 и 95/18), тако да први садржај објеката високоградње, морају бити удаљени минимално 20,00м од границе путног земљишта државног пута 1Б реда, уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја на предметном путном правцу. У заштитном појасу и појасу контролисане изградње забрањено је отварање рудника, каменолома и депонија отпада и смећа.

Планском документацијом мора бити адекватно решено прихватање и одводњавање површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања предметног пута.

Сходно члану 37 и 38. Закона о путевима ("Сл.гл.РС", број 41/2018 и 95/18), ограде и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Планским документом разрешити проблематику постојећег и перспективног пешачког, стационарног, бициклическог и јавног градског саобраћаја, као и заштита постојећих и евентуално нових инсталација.

Општи услови за постављање инсталација:

- предвидети двострано проширење државног пута на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у потезу евентуалне реконструкције постојећих и изградње додатних раскрсница,
- траса предметних инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод предметних путева.

Услови за укрштање инсталација са предметним путем:

- да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута (изузетно спољња ивица реконструисаног коловоза), увећана за по 3,00м са сваке стране,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,50м,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до корње коте заштитне цеви износи 1,20м.

Приликом постављања надземних инсталација водити рачуна о томе да се стубови поставе на растојању које не може бити мање од висине стуба, мерено од спољне ивице земљишног појаса пута, као и да се обезбеди сигурносна висина од 7,00м од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Услови за паралелно вођење инсталација са предметним путем:

- предметне инсталације морају бити постављене минимално 3,00м од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или сруље ивице путног канала за одводњавање)
- не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијале за отварање клизишта.

Стационирани саобраћај

Свака реконструкција или нова изградња условљена је обезбеђењем потребног броја паркинга места, у зависности од намене објекта, који се мора обезбедити на сопственој грађевинској парцели.

Потребан број паркинга места одређивати према следећим нормативима:

- становање - 1 ПМ/1 стан;
- пословање, комерцијални објекти - 1 ПМ/100m² бруто површине објекта;
- туризам - 1ПМ / 60% од броја соба/апартмана;
- производне делатности - 1ПМ/200m² бруто површине објекта;

Паркинге за путничка возила пројектовати у складу са SRPS U.S4.234:2005, од савремених коловозних конструкција, при чему је обавезно водити рачуна о потребном броју паркинга места за возила особа са посебним потребама (најмање 5% од укупног броја, али не мање од једног паркинга места), њиховим димензијама (минималне ширине 3,50m) и положају у близини улаза у објекте, посебно објекте јавних намена, у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности („Службени гласник РС“ број 46/2013).

4.1.3. Правила грађења водоводне мреже

Тресе водоводне мреже дефинисане су на графичком прилогу 8.0. План мреже и објеката инфраструктуре.

Димензионисање водоводне мреже одредити на основу хидрауличког прорачуна узимајући у обзир потребну количину воде за гашење пожара, у складу са важећим прописима.

Водоводну мрежу градити у прстенастом систему ради сигурнијег и поузданијег начина снабдевања. Водовод трасирати једном страном коловоза, супротној од фекалне канализације, на одстојању од 1,0 m од ивичњака.

Обавезно је постављање уличних противпожарних хидраната према важећим техничким прописима за ову врсту радова. Цеви морају бити минималног пречника $\varnothing 100\text{mm}$, тако да се пожар на сваком објекту може гасити са најмање два хидранта. Унутрашњост блокова такође мора имати противпожарне хидранте.

Унутрашњост блокова такође мора имати противпожарне хидранте.

Минимална дубина полагања цевовода је 1,50 m од темена цеви до коте терена, а падове одредити према техничким нормативима и прописима у зависности од пречника цеви.

Хоризонтално растојање између водоводних и канализационих цеви, зграда, дрвореда и других затечених објеката не сме бити мање од 2,50m. Минимално растојање ближе ивице цеви до темеља је 1,50m.

Код укрштања водовод полагаати обавезно изнад канализације минимум 50cm. Растојање водоводних цеви од осталих инсталација (топловод, гасовод, електроенергетски и телефонски каблови) при укрштању не сме бити мање од 0,50cm.

Приликом укрштања водоводне цеви морају бити увек изнад канализационих, а испод електроенергетских.

Сви затварачи на мрежи смештају се у шахтове потребних димензија.

За једну парцелу се дозвољава само један прикључак.

Начин прикључења корисника као и посебне услове за пројектовање и грађење водовода прописује надлежно јавно комунално предузеће.

4.1.4. Правила грађења канализационе мреже

Трасе канализационе мреже дефинисане су на графичком прилогу 7.0. План мреже и објеката инфраструктуре.

Канализацију извести од ПЕ или ПВЦ цеви код примарне канализационе мреже не треба усвајати колекторе мањих пречника од $\varnothing 250\text{mm}$.

Минимална дубина укопавања канализационог колектора примарне мреже прописује се из разлога њихове заштите од мраза најмање:

- 0,8 m ради заштите од саобраћајних потреса
- 1,0 до 1,5m, да се и са најнижег пода у подручју може употребљена вода одвести гравитационо до уличног канала.

Минималну дубину укопавања ускладити са укрштањима са осталим инсталацијама тако да фекална буде најдубља и не плића од 1,50m од темена цеви до горње коте терена. Дубина се мора уклопити и са постојећом канализационом мрежом.

Највећа дубина уколико је висок ниво подземних вода не би требало да је већа од 4,00m.

На местима промене правца, укрштањима и правим цевима на максималној дужини од око 160Д. Шахови се раде од армирано-бетонских прстенова $\varnothing 1000\text{mm}$ са конусним завршетком.

За савлађивање висинских разлика предвидети каскадне ревизионе силазе.

Отпадне воде из индустрије и привреде, пре упуштање у градску канализацију, се морају предтретманом довести до одговарајућег квалитета, да би могле бити упуштене у градску канализацију.

Степен пречишћавања и избор технологије пречишћавања отпадних вода, зависи од категорије водотока. Квалитет пречишћене отпадне воде мора бити такав да не доведе до нарушавања квалитета реципијента. Пречишћене воде се упуштају у реку Рачу, која је сврстана у IIa класу, према Уредби о категоризацији водотокова.

За једну парцелу се предвиђа само један прикључак.

Начин прикључења корисника као и посебне услове за пројектовање и грађење водовода прописује надлежно јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“.

Одвођење кишних вода уколико су чисте, могу се упустити у отворене канале поред саобраћајница или у затрављене површине у оквиру комплекса.

4.1.5. Правила грађења мреже и објеката енергетске инфраструктуре

Приликом планирања и изградње мреже и објеката енергетске инфраструктуре морају се поштовати услови из Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV (“Службени лист СФРЈ”, број 65/88 и “Службени лист СРЈ”, број 18/92). Надземни нисконапонски водови се могу градити према Правилнику о техничким нормативима за изградњу надземних нисконапонских водова (“Службени лист СРЈ”, број 6/92).

Код изградње надземних водова дефинишу се трасе и заштитни коридори који износе код далековода 10kV - минимално 5m обострано од хоризонталне пројекције далековода и за далековод 35kV - минимално 15m обострано од хоризонталне пројекције далековода.

У заштитном појасу није, по правилу, дозвољена изградња објеката, евентуална изградња је могућа, уз поштовање одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ" бр.65/88 и "Службени лист СРЈ" бр.18/92), уз израду елабората, прибављања услова и сагласности надлежне институције.

Постојећу електроенергетску мрежу која је изведена надземно треба постепено каблирати у зависности од степена изградње нових стамбених и пословних објеката на планираном простору. Код планирања будућих објеката придржавати се свих техничких прописа за изградњу објеката и градити их на прописаном одстојању од постојећих електроенергетских објеката испоручиоца.

Каблове је пожељно полагати у зеленим површинама поред саобраћајница и пешачких стаза на удаљености мин. 1 m од коловоза и 0.5 m од пешачких стаза. Електроенергетски каблови се могу полагати уз услов да су обезбеђени минимални размаци од других врста инсталација и објеката. Који износе 0,4m од цеви водовода и канализације, 0,5m од телекомуникационих каблова, 0,6m од спољне ивице канала за топловод и 0,8m од гасовода у насељу. Није дозвољено паралелно вођење енергетског кабла изнад или испод гасовода, топловода и цеви водовода и канализације.

4.1.6. Правила грађења за изградњу телекомуникационе инфраструктуре

Приликом пројектовања и изградње објеката обавезно је поштовање вежећих техничких прописа у вези са дозвољеним растојањима планираног објекта од постојећих ТК објеката и каблова.

Планираним радовима не сме доћи до угрожавања механичке стабилности и техничких карактеристика постојећих ТК објеката и каблова, ни до угрожавања нормалног функционисања ТК саобраћаја, и мора увек бити обезбеђен приступ постојећим кабловима ради њиховог редовног одржавања и евентуалних интервенција.

Заштиту и обезбеђење постојећих ТК објеката и каблова треба извршити пре почетка било каквих грађевинских радова и предузети све потребне и одговарајуће мере предострожности како не би, на било који начин, дошло до угрожавања механичке стабилности, техничке исправности и оптичких карактеристика постојећих ТК објеката и каблова;

Грађевинске радове у непосредној близини постојећих ТК објеката и каблова вршити искључиво ручним путем без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни ископи и сл.);

Уколико предметна изградња условљава измештање постојећих ТК објеката/каблова неопходно је урадити техничко решење/пројекат измештања, заштите и обезбеђења постојећих ТК каблова у сарадњи са надлежном службом за телекомуникације.

Услови за изградњу ТТ привода

- Инвестиционо-техничка документација ТТ привода (пројекат, документација изведеног стања) мора бити урађена у складу са важећим прописима ЗЈПТТ и Законом о планирању и изградњи.
- Приликом изградње пословних и стамбених објеката, по Члану 43 Закона о електронским комуникацијама ("Сл. гласник РС", бр. 44/2010, 60/2013 - одлука УС, 62/2014 и 95/2018 - др. закон), инвеститори су дужни да изграде пратећу инфраструктуру потребну за постављање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме до просторија корисника, у складу са прописаним техничким и другим захтевима.
- На парцелама на којима ће се градити будући објекти чија намена неће бити индивидуално породично становање, инвеститори су у обавези да уграде једно монтажно или изграде зидано мини кабловско окно ТК канализације, типа МБ2 унутрашњих димензија 80x80x120cm (ШxДxВ). Коначну позицију ТТ окна и планираних цеви могуће је накнадно договорити са надлежном службом Предузећа за телекомуникације.
- Инвеститор је у обавези да обавести Телеком Србије о датуму техничког пријема објекта како би се благовремено обезбедило учешће представника Телекома у раду комисије у циљу провере испуњења захтеваних услова и ради провере исправности ТК инсталација.
- Повезивање приводног ТТ кабла са постојећом ТТ мрежом, као и касније одржавање, врши искључиво Предузеће за телекомуникације, а у складу са Општим условима за пружање услуга у фиксној телекомуникационој мрежи.

4.1.7. Правила грађења за гасификацију

1. Дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16 bar

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода. Минимално растојање темеља објеката од гасовода је 3m.

При планирању саобраћајница и уређењу терена потребно је поштовати прописане висине надслоја у односу на укопан гасовод у зависности од услова вођења (у зеленој површини испод коловоза и сл.). Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у зеленој површини је 0,8 м, а у односу на укопан гасовод у тротоару (рачунајући од горње ивице цеви до горње коте тротоара) је 1,0 м.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, оса гасовода је по правилу под правим углом у односу на осу саобраћајнице. Уколико то није могуће извести дозвољена су одступања до угла од 60°.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције, без примене посебне механичке заштите, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, износи 1,35м. Када се гасовод механички штити полагањем у заштитну цев, износи 1,0м, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће.

При паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама, потребно је поштовати Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar :

Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10bar <MOP≤ 16bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима су:

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,20	0,60
Од гасовода до водовода и канализације	0,20	0,40
Од гасовода до вреловода и топловода	0,30	0,50
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,50	1.00
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,30	0,60
Од гасовода до телекомуникационих и оптичких каблова	0,30	0,50
Од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	0,20	0,60

Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m ³	-	3,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 3 m ³ а највише 100 m ³	-	6,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 100 m ³	-	15,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета највише 10 m ³	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета више од 10 m ³ , а највише 60 m ³	-	10,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета преко 60 m ³	-	15,00
Од гасовода до шахтова и канала.	0,20	0,30
Од гасовода до високог зеленила	-	1,50
* растојање се мери до габарита резервоара		

Није дозвољено паралелно вођење подземних водова изнад и испод гасовода.

Није дозвољено постављање шахта изнад гасовода.

Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

2. Дистрибутивни гасовод од полиетиленских цеви МОР 4 bar

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

Минимално растојање темеља објеката од гасовода од је 1 m.

При планирању саобраћајница и уређењу терена потребно је поштовати прописане висине надслоја у односу на укопан гасовод у зависности од услова вођења (у зеленој површини, испод коловоза и сл.). Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у зеленој површини је 0,8m, док у тротоару (рачунајући од горње ивице цеви до горње коте тротоара) износи 1,0m.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама и пругама, оса гасовода је по правилу под правим углом у односу на осу саобраћајнице. Уколико то није могуће извести дозвољена су одступања до угла од 60°.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције, без примене посебне механичке заштите износи 1,35 m, када се гасовод механички штити полагањем у заштитну цев, износи 1,0 m.

Приликом укрштања гасовода са железничком пругом минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње ивице прага железничке пруге износи 1,5 m.

При паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама, потребно је поштовати Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar:

Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних ПЕ гасовода МОР ≤ 4 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима су:

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,20	0,40
Од гасовода до водовода и канализације	0,20	0,40
Од гасовода до вреловода и топловода	0,30	0,50

Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,50	1,00
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,20	0,40
Од гасовода до телекомуникационих и оптичких каблова	0,20	0,40
Од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	0,20	0,60
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m ³	-	3,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 3 m ³ а највише 100 m ³	-	6,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 100 m ³	-	15,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета највише 10 m ³	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета више од 10 m ³ , а највише 60 m ³	-	10,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета преко 60 m ³	-	15,00
Од гасовода до шахтова и канала.	0,20	0,30
Од гасовода до високог зеленила	-	1,50
* растојање се мери до габарита резервоара		

Није дозвољено паралелно вођење подземних водова изнад и испод гасовода.

Није дозвољено постављање шахта изнад гасовода.

Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

3. Минимална хоризонтална растојања подземних челичних гасовода МОР 16 bar и полиетиленских гасовода МОР 4 bar од надземне електро мреже и стубова далековода су:

Називни напон	Минимално растојање	
	при укрштању (m)	при паралелиом вођењу (τ)
1		
1kV ≥ U	1	1
1kV < U ≤ 20kV	2	2
20kV < U ≤ 35kV	5	10
35kV < U	10	15

Минимално хоризонтално растојање се рачуна од темеља стуба далековода.

4. Посебне мере заштите изграђених гасовода при извођењу радова:

У случајевима кад се локацијски услови издају само на основу планског документа (без прибављања услова) потребно је предвидети посебне мере заштите изграђених гасовода.

- У појасу ширине по 3m са сваке стране, рачунајући од осе дистрибутивног гасовода максималног радног пригиска МОР 16 bar, на местима укрштања и паралелног вођења, предвидети извођење свих земљаних радова ручним ископом, На растојању 1m до 3m ближе ивице рова од спољне ивице гасовода, могуће је предвидети машински ископ у случају кад се пробним ископима ("шлицовањем") недвосмислено утврди тачан положај гасовода и кад машински ископ одобри представник ЈП "Србијагас" на терену.
- Уколико на местима укрштања и/или паралелног вођења дође до откопавања гасоводне цеви, оштећена изолациона трака (односи се на гасоводе од челичних цеви) се мора заменити новом.

- Уколико на местима укрштања и/или паралелног вођсња дође до откопавања гасоводне цеви и оштећења гасовода о овоме се хитно мора обавестити ЈП "Србијас" ради предузимања потребних мера које ће се одредити након увида у стање на терену.
- У случају оштећења гасовода, које настане услед извођења радова у зони гасовода, услед непридржавања утврђених услова, као и услед непредвиђених радова који се могу јавити приликом извођења објекта, инвеститор је обавезан да сноси све трошкове санације на гасоводним инсталацијама и надокнади штету насталу услед евентуалног прекида дистрибуције гаса.
- Приликом извођења радова грађевинска механизација мора прелазити трасу гасовода на обезбеђеним прелазима урађеним тако да се не изазива појачано механичко напрезање гасовода.
- Употреба вибрационих алата у близини гасовода је дозвољена уколико не утиче на механичка својства и стабилност гасовода.
- У зони 5м лево и десно од осе гасовода не дозвољава се надвишење (насипање постојећег терена), скидање хумуса, односно промена апсолутне коте терена која је постојала пре извођења радова.
- Приликом извођења радова у зонама опасности и код ослобођене гасоводне цеви потребно је применити све мере за спречавање изазивања експлозије или пожара: забрањено је радити са отвореним пламеном, радити са алатом или уређајима који могу при употреби изазвати варницу, коришћење возила који при раду могу изазвати варницу, коришћење електричних уређаја који нису у складу са нормативима прописаним у одговарајућим стандардима SRPS за противексплозивну заштиту, одлагање запаљивих материја и држање материја које су подложне самозапаљењу.
- Инвеститор је обавезан, у складу са Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника (Сл. гласник РС, бр. 4/2009), да 10 дана пре почетка радова у заштитном појасу гасовода, обавести ЈП "Србијас" у писаној форми.

5. Заштита гасовода - израда пројектно - техничке документације

Уколико постоји потреба за изградњом објеката у оквиру плана за које се не може обезбедити поштовање услова о потребним удаљењима и нивелационим растојањима од гасних инсталација, потребно је предвидети заштиту гасовода - постављање гасовода у заштитну цев, механичку заштиту гасовода и/или измештање гасовода. Измештање дистрибутивних гасовода се може извести само у јавну површину. За измештени гасовод је потребно обезбедити плански основ са елементима за детаљно спровођење за нову трасу гасовода.

Код израде техничке документације дистрибутивне гасоводне мреже, у свему се придржавати:

1. Правилника о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак од 4 бара ("Службени лист СРЈ", број 20/92),
2. Правилника о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак од 4 бара ("Службени лист СРЈ", број 20/92) и
3. Правилника о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације ("Службени лист СРЈ", број 20/92).

4.2. Правила грађења на површинама осталих намена

4.2.1. Правила за формирање грађевинских парцела осталих намена

Грађевинска парцела је најмања земљишна јединица на којој се може градити, утврђена регулационом линијом према јавном путу, границама грађевинске парцеле према суседним парцелама и преломним тачкама одређеним геодетским елементима, које се приказују са аналитичко-геодетским елементима за нове грађевинске парцеле.

Најмања грађевинска парцела за изградњу утврђује се према врсти и типу објеката, односно зони којој припада. Грађевинска парцела, по правилу, има облик приближан правоугаонику или трапезу, са бочним странама постављеним управно на осовину улице. Грађевинска парцела треба да има облик који омогућава изградњу објекта у складу са овим планом,

правилима грађења (индекс изграђености и степен заузетости земљишта) и техничким прописима.

Грађевинска парцела може се делити парцелацијом, односно укрупнити препарцелацијом, према постојећој или планираној изграђености, а применом правила о парцелацији/препарцелацији.

Деоба и укрупњавање грађевинске парцеле може се утврдити пројектом парцелације, односно пројектом препарцелације, ако су испуњени услови за примену правила парцелације/препарцелације за новоформиране грађевинске парцеле и правила регулације за објекте из овог Плана.

Све постојеће катастарске парцеле, на којим се може градити у складу са правилима парцелације и регулације из овог Плана, постају грађевинске парцеле које морају имати обезбеђен приступ на јавну саобраћајну површину, директно или преко приступног пута.

Ако се приступни пут користи за једну парцелу, може се формирати у оквиру те парцеле, а ако се користи за повезивање две или максимално три грађевинске парцеле са јавном саобраћајницом, формира се као посебна парцела минималне ширине 3,5 m. Уколико приступни пут користи више од три грађевинске парцеле, мора бити минималне ширине 5,0 m.

4.2.2. Општа правила грађења на површинама осталих намена

Врста и намена објеката

Претежне, основне компатибилне као и пратеће и допунске намене, (функције и садржаји) које се могу појавити на подручју плана приказане су графички на прилогу број 3.1 "Дистрибуција намене површина" – Планиране претежне, пратеће и допунске намена површина.

Планом је дозвољена изградња објеката искључиво за планиране намене грађевинског земљишта дефинисане у графичком прилогу 3.1. Функционална организација простора - планирана претежна, пратећа и допунска намена.

Објекти чија је изградња забрањена су сви они објекти који нису предвиђени претежним и компатибилним наменама. Забрањене су све делатности које би угрозиле животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама и другим штетним дејствима.

Индекс изграђености земљишта

Бруто развијена грађевинска површина јесте збир површина свих надземних етажа објекта, мерених у нивоу подова свих делова објекта – спољне мере ободних зидова (са облогама, парапетима и оградама). Дефинише просторни оквир, по вертикали, у оквиру кога је могуће моделовање будућег објекта. Дефинишу се максимални дозвољени, од њих се може одступити само у односу на мање вредности (тј. мање капацитете).

Индекс изграђености представља однос бруто развијене грађевинске површине изграђеног или планираног објекта према површини грађевинске парцеле.

У обрачун индекса изграђености не улазе подземне етаже, које се користе за помоћни и гаражни простор.

У случају да је постојећи индекс изграђености парцеле већи од максималне вредности за тај тип изграђености, задржава се постојећи, без могућности увећања (на објекту се могу радити реконструкција у постојећем габариту и волумену, адаптација и санација).

У случају замене објекта новим, индекс изграђености мора бити дефинисан на основу вредности из правила грађења из овог плана.

Типологија објеката

Типологија објекта дефинисана је у односу на положај објекта на грађевинској парцели. Могу бити следећи типови објекта:

- у непрекинутом низу—објекат на парцели додирује обе бочне границе грађевинске парцеле (није дозвољено позиционирање отвора на бочним странама објекта);
- у прекинутом низу—објекат на парцели додирује једну бочну границу грађевинске парцеле (није дозвољено позиционирање отвора на бочној страни објекта која лежи на граници парцеле);
- слободностојећи објекат- не додирује ни једну границу грађевинске парцеле.

При издавању одговарајућег Акта у складу са законом, типологија објекта се одређује на основу претежне заступљене типологије објеката у блоку.

Висинска регулација

Вертикална висинска регулација објеката одређена је прописаном максималном спратношћу објеката по зонама и висином у метрима. Висина објекта је растојање од нулте коте (кота терена на осовини објекта) до коте слемена (за објекте са косим кровом), односно до коте венца (за објекте са равним кровом).

Осовина објекта је вертикала кроз тежиште основног габарита објекта. Осовина објекта је вертикала кроз тежиште основног габарита објекта. За одређене објекте, поготово у приземним етажама, који су намењени производни-пословним делатностима, могуће је одредити и већу спратну висину уз услов да се тиме не омогућава увећавање прописаног броја дозвољених етажа за одређену зону и намену.

Сви објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Подрум (По) је етажа чија је таваница на мах 1,0 м од меродавне коте терена, а користи се искључиво за помоћни простор.

Сутерен (Су) је етажа чија је таваница на одстојању већем од 1,0 м од меродавне коте терена, чисте висине до 2,4 м, а користи се искључиво за помоћни простор.

Ниско приземље (нП) је етажа чија је таваница на одстојању већем од 1,0 м од меродавне коте терена, чисте висине изнад 2,4 м.

Приземље (П, вП) - кота пода приземља је мин.0,2м од меродавне коте терена, а мах 1,2м од највише коте терена (највиша тачка пресека вертикалне фасадне равни објекта и природног терена пре изградње).

Поткровље (Пк) је етажа под кровном косином, са или без надзитета, која на једном делу има чисту висину прописану за становање. Висина надзитета је мах 1,60м од коте пода до тачке прелома зида фасаде и плоче кровне косине.

Кота пода приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта, и то:

- кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута;
- за објекте на стрмом терену са нагибом од улице (наниже), када је нулта кота нижа од коте нивелете јавног пута, кота приземља може бити највише 1,20 м нижа од коте нивелете јавног пута;
- за објекте на стрмом терену са нагибом који прати нагиб саобраћајнице кота приземља објекта одређује се применом одговарајућих правила;
- за објекте који имају индиректну везу са јавним путем, преко приватног пролаза, кота приземља утврђује се локацијском дозволом и применом одговарајућих правила;

Изградња других објеката на истој грађевинској парцели

На нивоу појединачних парцела, а у оквиру дозвољеног индекса изграђености, дозвољена је изградња других објеката (стамбене или пословне намене), као и помоћних објеката, који су у функцији коришћења главног објекта, чија намена не угрожава главни објекат и суседне парцеле. Спратност помоћног објекта је П+0.

Положај објекта у односу на регулацију

Регулациона линија јесте линија која раздваја површину одређене јавне намене од површина предвиђених за друге јавне и остале намене. *Грађевинска линија* јесте линија на, изнад и испод површине земље и воде до које је дозвољено грађење основног габарита објекта. Грађевинска линија испод површине земље до које је дозвољено грађење, по правилу је до граница парцеле и до регулационе линије. Грађевинска линија се налази на грађевинској парцели на растојању од регулационе линије, које је утврђено овим планом. Оне дефинишу максималне границе градње и представљају линију до које је могућа градња и одређују однос планираног објекта према објектима на суседним парцелама и у оквиру којих се лоцира габарит објекта. Дозвољена грађевинска линија подразумева дистанцу до које је могуће поставити објекте на

парцели и која се не сме прекорачити према регулационој линији, а може бити више повучена ка унутрашњости комплекса.

Грађевински објекат поставља се предњом фасадом на грађевинску линију, односно, унутар простора оивиченог грађевинском линијом и границама грађења (које чине прописана удаљења од граница суседних парцела и суседних објеката). Обавезно је постављање најистуренијег дела објекта на грађевинску линију према јавној саобраћајној површини.

Уколико постојећи објекат делом излази испред планом дефинисане грађевинске линије и уколико не омета јавну површину тј, не прелази регулациону линију, саобраћајну прегледност или суседа на планираној грађевинској линији, задржава се, док се не стекну услови за њихову комплетну трансформацију, уз могућу реконструкцију, адаптацију и санацију, док су доградња, изградња и надоградња могуће само иза планом дефинисане грађевинске линије.

У оквиру планског подручја грађевинска линија има различите удаљености у односу на регулациону линију.

- Од регулационе линије државног пута грађевинска линија одвојена је 20,00m.
- Од регулационе линије унутрашњих саобраћајница грађевинска линија је одвојена 3,00m.
- Од осе далековода од 35 kV грађевинска линија је одвојена 15m.

Положај објекта у односу границе парцеле

Положај објекта у односу на бочне и задње границе парцеле дефинисана је у оквиру посебних правила грађења за сваку од намена.

Грађевински елементи који могу прелазити грађевинску линију

Грађевински елементи на нивоу приземља могу прећи грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), и то:

- излози локала - 0,30 м, по целој висини, када најмања ширина тротоара износи 3,00 м, а испод те ширине тротоара није дозвољена изградња испада излога локала у приземљу;
- излози локала - 0,90 м по целој висини у пешачким зонама;
- транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже - 2,00 м на целој ширини објекта са висином изнад 3,00 м;
- платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом - 1,00 м од спољне ивице тротоара на висини изнад 3,00 м, а у пешачким зонама према конкретним условима локације;
- конзолне рекламе - 1,20 м на висини изнад 3,00 м.

Испади на објекту (еркери, дократи, балкони, улазне надстрешнице са и без стубова, надстрешнице и сл.) не могу прелазити грађевинску линију више од 1,60 м, односно регулациону линију више од 1,20 м и то на делу објекта вишем од 3,00 м. Испади на објекту не смеју се градити на растојању мањем од 1,50 м од бочне границе парцеле претежно северне оријентације, односно, 2,50 м од бочне границе парцеле претежно јужне оријентације.

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта, ако је грађевинска линија најмање 3,00 м увучена у односу на регулациону линију и ако савлађују висину до 0,90 м.

Изузетно, отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта, ако је грађевинска линија на растојању мањем од 3,00 м од регулационе линије, када је ширина тротоара преко 3,00 м.

Отворене спољне степенице постављене на предњи део објекта, које савлађују висину до 0,90 м изнад површине терена, улазе у габарит објекта.

Такође, отворене спољне степенице које савлађују висину до 0,90 м изнад површине терена и које се постављају на бочни или задњи део објекта не могу ометати пролаз и друге функције дворишта.

Грађевински елементи испод коте тротоара – подрумске етаже – могу прећи грађевинску односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита до хоризонталне пројекције испада) и то:

- стопе темеља и подрумски зидови – 0,15m до дубине од 2,60m испод површине тротоара, а испод те дубине 0,50m;
- шахови подрумских просторија до нивоа коте тротоара – 1,00m.

Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле, осим уз сагласност власника / закупца суседне парцеле.

Паркирање возила

За паркирање возила, власници објеката свих врста обезбеђују манипулативни простор и паркинг или гаражна места на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута, а по следећем нормативу односа потребних паркинг или гаражних места и то:

- становање - 1 ПМ/1 стан;
- пословање, комерцијални објекти - 1 ПМ/100m² бруто површине објекта или 1ПМ за једну пословну једницу, уколико је мања од 100m² бруто;
- туризам - 1ПМ / 60% од броја соба/апартмана;
- производне делатности - 1ПМ/200m² бруто површине објекта.

Приликом димензионисања паркинг места за управно и косо паркирање поштовати техничке прописе и упутства који регулишу предметну материју.

Ограђивање грађевинске парцеле

Грађевинске парцеле могу се ограђивати зиданом оградом до висине од 0,90m рачунајући од коте тротоара или транспарентном оградом до висине од 1,40m. Парцеле чија је ката нивелете виша од 0,90m од суседне, могу се ограђивати транспарентном оградом до висине 1,40m, која се може поставити на подзид чија висина се одређује одговарајућом техничком документацијом.

Зидане и друге врсте ограде постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1,40 m, уз сагласност суседа, тако да стубови ограде буду на земљишту власника / закупца ограде.

Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом, која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1,40m, која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде.

Ограде парцела на углу улица не могу бити више од 0,90 m од коте тротоара, због прегледности раскрснице и мора да буду транспаренте. Врата и капије на уличној оградни не могу се отварати ван регулационе линије.

Грађевинске парцеле на којима се налазе објекти који представљају непосредну опасност по живот људи, као и грађевинске парцеле посебне намене, ограђују се на начин који одреди надлежни орган.

Грађевинске парцеле на којима се налазе привредни објекти и други објекти у радним зонама могу се ограђивати зиданом или транспарентном оградом висине до 2,20m.

Одводњавање и нивелација

Површинске воде се одводе са парцеле слободним падом према риголама, односно према улици, са најмањим падом од 1,5%. Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели. Насипање терена не сме угрозити објекте на суседним парцелама.

Услови за естетско и архитектонско обликовање објеката

Спољни изглед објекта, облик крова, примењени материјали, боје и други елементи утврђују се архитектонским пројектом.

Спољни изглед објекта, који је непокретно културно добро, евидентирано културно добро, као и објекта који се штити урбанистичким мерама заштите (вредни објекти градске архитектуре), усклађује се са конзерваторским условима.

У обликовном смислу, нови објекти треба да буду уклопљени у амбијент, са квалитетним материјалима и савременим архитектонским решењима. Приликом надзиђивања не мењати стилске карактеристике објекта. Није дозвољено додавање украса који нису постојали на првобитној згради.

4.2.3. Посебна правила грађења на површинама осталих намена

Индустријски комплекси/привређивање “чистих технологија”

<i>Претходна намена</i>	индустријски комплекси/привређивање “чистих технологија”
<i>Праћења и дојунска намена</i>	услугне/комерцијалне делатности, МСП, производно занатство, трговина на велико и мало, зеленило, јавне намене као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре у функцији основне намене
<i>Типологија објеката</i>	слободностojeћи објекти
<i>Услови за парцелацију, репарцелацију и формирање грађевинске парцеле</i>	минимална ширина фронта - 25 m минимална површина парцеле - 2.000 m ²
<i>Положај објеката у односу на бочне границе парцеле:</i>	минимално 4,0 m
<i>Положај објеката у односу на задњу границу парцеле:</i>	минимално 5,0 m
<i>Положај објеката у односу на суседне, бочне објекте:</i>	минимално 8,0 m
<i>Положај објеката у односу на напратни објекат:</i>	минимално 10,0 m
<i>Минимални проценат незасиђених, зелених површина на парцели:</i>	30%
<i>Највећи дозвољени индекс израђености:</i>	1,5
<i>Максимална висина објеката и степеност:</i>	производни део - приземље са технолошки потребном висином административно-управни део - до П+2 максимално 10,50 m до коте венца
<i>Паркирање возила: на сојивеној парцели,</i>	1 ПМ / 200 m ² бруто површине

Услугне/комерцијалне делатности

<i>Прејужна намена</i>	услугне/комерцијалне делатности		
<i>Прашећа и дојунска намена:</i>	стамбени породични објекти (до 4 стамбене јединице), МСП, производно занатство, трговина на велико и мало, зеленило, јавне намене, као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре у функцији основне намене, Слободностојећи објекти		
<i>Типологија објеката</i>	Слободностојећи објекат		
<i>Услови за парцелацију ирепарцелацију и формирање грађевинске парцеле</i>	ширина фронта	мин 14 m	
	површина парцеле	мин. 500 m ²	
<i>Положај објеката у односу на бочне границе парцеле</i>	Слободностојећи објекти:	мин. 1,5 m за претежно северну оријентацију мин. 2,5 m за претежно јужну оријентацију	
	прекинути низ	0 m и 2,5 m	
	непрекинути низ:	0 m	
<i>Положај објеката у односу на задњу границу парцеле</i>	мин. 5,0 m (изузетно, помоћни објекат се може поставити на мин. 1,5 m од задње границе парцеле)		
<i>Положај објеката у односу на суседне, бочне објекте</i>	минимално 4,0 m (у случају отварања стамбених отвора, минимално ½ висине вишег објекта)		
<i>Положај објеката у односу на насрамни објекти</i>	минимално ½ висине вишег објекта		
<i>Минимални проценат незасирих, зелених површина на парцели</i>	30.00%		
<i>Највећи дозвољени индекс изграђености</i>	1,0		
<i>Максимална висина објекта и степеност</i>	до П+1+Пк (максимално 3 надземне етаже)		
	максимално 9,0 m до коте венца		
<i>Паркирање возила</i>	на сопственој парцели, према критеријумима из овог Плана		

4.2.4. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта

Степен комуналне опремљености земљишта потребан за издавање одговарајућег Акта у складу са законом дат је у табели

Степен комуналне опремљености:				
Инфраструктурни системи	Опслужни системи		Саобраћајно – комуникациони системи	
Водовод Канализација Отпадни материјал Грејни системи Енергетски системи Комуникациони системи ПТТ	Робно – опслужни системи Сировине производи Трговина Здравство Социјалне установе Културне		Пешачки Бициклички Колски Аутомобилски Јавни превоз Транзитни Унутрашњи Спољашњи Комуникациони	
	0 степен	I степен	II степен	III степен
Водовод	Индивидуални бунари	Формирање локалне водоводне мреже	Довођење насељске водоводне мреже	Формирање дубинских „пумпи“
Канализација	Индивидуалне септичке јаме	Формирање локалне канализационе мреже	Прикључење на нивоу насеља	Увођење „фабрике за пречишћавање“
Отпад	Прикупљање нивоу појединачних „контејнера“	на Организовање агенције за прикупљање	Заједничко насељско прикупљање отпада	Увођење рециклажних система
Енергетски системи	Електроенергетски систем / трафостанице	Коришћење алтернативних извора енергије: соларне енергије, енергије ветра, енергије воде (хидроенергија), геотермалне енергије, биоенергије (биомаса)		
Грејни системи	Индивидуални	Централни		

5.0. Спровођење плана

Планом је дефинисана подела земљишта на површине за јавне намене и површине за остале намене. План садржи правила уређења и правила грађења за планом дефинисане урбанистичке целине и подцелине у оквиру обухвата плана.

Овај План детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи представља основ за издавање и израду информације о локацији, локацијских услова, пројекта препарцелације и парцелације у циљу формирања грађевинске парцеле и пројекта исправке граница суседних парцела, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009-исп., 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014,145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019- др.закон), тј. за непосредно спровођење Плана. За издавање или израду горе наведених дозвола и радњи надлежан је општински орган у складу са одредбама Плана.

ОПШТИНА
РАЧА

УРБОПОЛИС Д.О.О.
БЕОГРАД

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи

Београд, новембар 2019. године

ПРЕДМЕТ:**Стратешка процена утицаја на животну средину****НАРУЧИЛАЦ:**

Општинска управа Општине Рача
Карађорђева бр. 48, 34210 Рача

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:

„Урбополис“ д.о.о.
Шуматовачка бр. 8, 11000 Београд

**ОДГОВОРНИ
УРБАНИСТА:**

проф. др Миодраг Ралевић, дипл.инж.арх.
бр. лиценце 200 057204

СТРУЧНИ ТИМ:

др Татјана Мрђеновић, дипл.инж.арх.
Мирјана Бараћ, маст.инж.арх.
Симона Тајић, маст. инж. урб. и рег. раз.
Биљана Биорац, дипл.инж.арх.
Милица Кочовић, дипл.инж.арх.
Милош Игњатовић, маст.инж.арх.
Александра Бјелић, маст.инж.арх.
Гордана Милодановић, дипл.прост.план.
Тамара Коматина маст.прост.план.
Милица Антонијевић дипл.маш.инж.
Владимир Матуновић маш. инж.

**ДИРЕКТОР
„УРБОПОЛИС“ Д.О.О.**

Медена Милић

САДРЖАЈ

Увод	64
Полазне основе	65
Циљеви и садржај израде ПДР радне зоне „Исток“ у Рачи	67
Обухват ПДР-а	68
Намена површина ПДР-а	68
Извод из планских докумената вишег реда	69
Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020.г.....	69
Просторни план општине Рача.....	70
План генералне регулације градског насеља Рача	72
Карактеристике животне средине.....	73
Разматрана питања и проблеми заштите животне средине у ПДР	74
Приказ варијантних решења	76
Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама	77
Општи и посебни циљеви израде СПУ и избор индикатора.....	79
Процена могућих утицаја на животну средину и систем мера	83
Приказ утицаја и избор Варијантног решења Плана.....	83
Систем предлога мера од утицаја на животну средину.....	90
Функционални екозонинг	99
Смернице за ниже нивое	100
Програм праћења стања животне средине.....	101
Индикатори за праћење стања животне средине	101
Права и обавезе надлежних органа	104
Поступање у случају неочекиваних утицаја.....	105
Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене.....	105
Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана.....	106
Нетехнички резиме	106
Други подаци од значаја за стратешку процену	106

Увод

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради са циљем обезбеђивања заштите животне средине и унапређивање одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Плана.

Стратешка процена утицаја на животну средину је инструмент којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји планских решења на животну средину до којих може доћи реализацијом плана, програма или пројекта. Дефинишу се мере заштите животне средине путем којих се на адекватан начин управља животном средином и имплементира концепт одрживог развоја.

Поступак израде Стратешке процене утицаја на животну средину се заснива на Закону о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/2010). Наведен закон усклађен је са европском Директивом 2001/42/ЕС о „процени утицаја одређених планова и програма на животну средину“. СПУ представља системску подршку процесу одлучивања којом се обезбеђује ефикасно разматрање еколошких, а по могућности и других аспеката одрживог развоја у оквиру израда политика, планова и програма.

Примена поступка стратешке процене утицаја мора садржати следеће циљеве:

- да обезбеди процену утицаја предложених стратешких одлука на елементе животне средине,
- да обезбеди процењивање кумулативних, синергетских, индиректних, глобалних и других утицаја предложене стратешке одлуке,
- да обезбеди дефинисање стратешких смерница у поступку имплементације Плана,
- да обезбеди учешће јавности у поступку израде процене, у складу са међународним и европским захтевима, као и процењивање прекограничних утицаја,
- да омогући дефинисање различитих мера којима се врши спречавање, смањење или отклањање негативних утицаја на животну средину у раним фазама процеса одлучивања.

Према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, стратешка процена утицаја одређених планова и програма на животну средину подразумева припрему Извештаја о стратешкој процени утицаја који постаје саставни део документације Плана. Извештај о стратешкој процени утицаја идентификује, описује и процењује могуће значајне утицаје на животну средину услед реализације плана и програма. Извештај о стратешкој процени утицаја садржи нарочито:

- полазне основе стратешке процене,
- опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора,
- процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину,
- смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину,
- мониторинг,
- приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
- приказ начина одлучивања,
- опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења,
- приказ начина на који су питања животне средине укључена у план или програм,
- закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени,
- друге податке од значаја за стратешку процену.

Циљ Стратешке процене утицаја Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи је утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница при изради ПДР, дефинисање смерница и мера заштите и унапређивања животне средине и остваривање услова за одрживи развој. Израда Стратешке процене утицаја ПДР обухвата:

- анализу постојећег стања,
- анализу потенцијала и ограничења у простору,
- анализу услова документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја,
- анализу услова надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева,
- анализу статуса заштите природних и културних добара,
- предлог концепта коришћења и развоја подручја насеља Рача,
- вредновање предметног подручја са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планираних садржаја у складу са принципима одрживог развоја.

Обзиром да је предметни План део хијерархијске структуре, Стратешка процена утицаја на животну средину рађена је у односу на стратешку процену плана вишег реда – Просторног плана општине Рача („Сл. гласник општине Рача“ бр, 5/2012) – Стратешка процена Просторног плана општине Рача на животну средину (Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину) – Ecologica Urbo, Крагујевац, 2011.г. и Плана генералне регулације насеља Рача („Сл. гласник општине Рача“ бр, 11/12 и 14/15) – Стратешка процена утицаја Плана Генералне регулације градског насеља Рача на животну средину (Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину) - Ecologica Urbo, Крагујевац, 2012.г.

Полазне основе

Са становишта дугорочне организације коришћења, уређења и заштите простора концепт одрживог развоја представља стратешку активност којом се дефинишу плански принципи и критеријуми заштите, затим средства и развој животне средине. Стратегија одрживог развоја огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу кроз вредновање капацитета простора у односу на одговарајуће делатности и активности у њему, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима.

Поступак процене могућих стратешких утицаја и израда Стратешке процене утицаја на животну средину заснован је на:

- начелу одрживог развоја - разматрање и укључивање битних аспеката животне средине, природних и културних добара и природних вредности у План и утврђивање услова за очување природних и културних добара и вредности, природних и створених ресурса и животне средине, односно рационално коришћење, као предуслов за остваривање циљева одрживог развоја,
- начелу интегралности - укључивање у План услова заштите животне средине, природних добара, културног наслеђа, природних вредности животне средине, односно очување, презентација и одрживо коришћење простора,
- начелу предострожности - пажљиво планирање различитих намена простора, функција и садржаја Плана на начин да се спрече или смање негативни утицаји на природне вредности подручја и животну средину, да се обезбеди њихово рационално коришћење и свођење на минимум ризик по животну средину,
- начелу хијерархије и координације – усвајање обавезујућих смерница Просторног плана Републике Србије је обавезно и представља услов за обезбеђивање узајамне

координације надлежних и заинтересованих органа у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходавање сагласности на Стратешку процену, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Стратешку процену,

- начелу јавности - у циљу информисања јавности о Плану и његовом могућем утицају на вредност и услове животне средине, услове живота становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме и доношење Плана, јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План.

Непосредан повод приступања изради Стратешке процене утицаја на животну средину је:

- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за радну зону „Исток“ у Рачи коју је донела општинска управа општине Рача, Одељење за изградњу, урбанизам, локални економски развој, јавне набавке и инвестиције, бр. 020-58/2017-I-01 од 03.05.2017. године.

Одлуци је претходило:

- Мишљење ДА ЈЕ ПОТРЕБНА израда Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за План детаљне регулације за радну зону „Исток“ у Рачи Одсека за пољопривреду општинске управе Рача број 501- 13/17-IV-03-3 од 11.04.2017 године.

Осим наведеног, приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину коришћени су и други документи од значаја, и то:

Плански документи:

- Просторни план Републике Србије од 2010, до 2020. године („Сл. гласник РС“, бр. 88/10);
- Просторни план општине Рача („Сл. лист општине Рача“ 5/2012) и Стратешка процена Просторног плана општине Рача на животну средину (Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину);
- План генералне регулације насеља Рача („Сл. гласник општине Рача“ бр. 11/12 и 14/15) и Стратешка процена утицаја Плана Генералне регулације градског насеља Рача на животну средину (Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину);
- Материјал за рани јавни увид Плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи.

Законски документи:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/2010)
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09 и 72/09))
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09)
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04)
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13. 132/14 и 145/2014)
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10)
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94)
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10)
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10)

- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 и 41/09)
- Закон о јавним путевима („Сл. гласник РС“, бр. 101/05 и 123/07)
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09)
- Закон о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09)
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 37/88, 37/89, 53/93, 67/93, 92/93, 48/94, 101/05 и 111/09).
- Закон о ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“ бр.111/09, 92/11 и 93/12).

Уговором о изради Плана детаљне регулације радне зоне „Исток“ у Рачи број 01-1/2019 од 16.01.2019. године (код Наручиоца) тј. број 404-79/2018-IV-00 (код Извршиоца), Општинска управа општине Рача је израду Стратешке процене утицаја на животну средину поверила: УРБОПОЛИС Д.О.О., који је уједно и носилац израде ПДР.

Обзиром да се План детаљне регулације и Стратешка процена утицаја раде истовремено, услови за усаглашавање захтева за заштиту животне средине у планиране намене су реално оствариви.

Циљеви и садржај израде ПДР радне зоне „Исток“ у Рачи

Основни програмски циљ доношења Плана је стварање планског основа и услова за планско уређење и изградњу производних и других компатибилних (комерцијалних, пословних и др.) објеката и садржаја, саобраћајно повезивање са мрежом државних путева и комунално опремање грађевинског земљишта неопходном инфраструктуром у складу са усвојеним планским документима вишег реда и развојним стратегијама. Планом детаљне регулације неопходно је дефинисање површина за јавне намене, просторне алокације и реалокације објеката, која ће највише одговарати конкретним условима за коришћење просторних јединица (зона радних површина, зона саобраћајних површина, коридори инфраструктурних инсталација и објеката), парцелација и препарцелација земљишта и дефинисање прецизних правила уређења и грађења за планиране објекте и урбанистичке мере заштите простора у складу са специфичним карактеристикама подручја. Циљ је да се земљиште које се сада налази у грађевинском подручју али се користи као пољопривредно, приведе планској намени.

Општи циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су:

- спровођење одредби Плана генералне регулације, као плана вишег реда, којим је дефинисана намена простора;
- дефинисање регулационе линије и површина за јавне намене, у складу са Законом и прописима;
- утврђивање планских решења коришћења, уређења и заштите простора;
- усклађивање планираних решења са ситуацијом на терену;
- дефинисање правила уређења и правила грађења;
- дефинисање и спровођење мера заштите животне средине;
- дефинисање услова формирања радне зоне у оквиру које се граде објекти намењени првенствено пословању и производњи;
- повећање приступачности територије Плана;
- подизање укупног нивоа инфраструктурне опремљености територије Плана;
- регулисање правно-имовинских односа на територији Плана;

- формирање понуда локација различитих величина, структуре и услова ради рационалнијег коришћења земљишта и прилагођавања потребама тржишта, различитих инвеститора, тј. пружити плански подстицај за оживљавање привреде.

Табела бр. 1: Садржај ПДР-а

1.0. УВОДНИ ДЕО Правни основ Плански основ Извод из Просторног плана Републике Србије Извод из Просторног плана општине Рача Извод из Плана генералне регулације градског насеља Рача Повод израде Плана Опис и обухват границе плана
2.0. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА Опис подручја Начин коришћења прост
3.0. ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА Општи циљеви израде плана Посебни циљеви израде плана
4.0 ПЛАНСКИ ДЕО Подела простора на карактеристичне урбанистичке целине и блокове Планирана претежна намена површина Планиране површине јавне намене Планиране површине осталих намена Дистрибуција намена површина Предлог основних урбанистичких параметара Посебне смернице за археолошка налазишта
5.0. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА

Обухват ПДР-а

Подручје Плана обухвата катастарске парцеле које све припадају катастарској општини Доња Рача, у оквиру општине Рача. Радна зона "Исток", површине око 39 ha, лоцирана је на излазном правцу ка Марковцу и обухвата неизграђено земљиште, између коридора државног пута I Б реда број 27. (M-4) и реке Рача. Обухват Плана детаљне регулације се једним делом наслања на ДП IБ реда број 27 (државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Трбушница) - Лозница - Осечина - Ваљево - Лајковац - Телије - Лазаревац - Аранђеловац - Крчевац - Топола - Рача – Свилајнац). Уз југоисточни део планског подручја налази се планирано Постројење за пречишћавање отпадних вода. Заузима крајњи југоисточни део подручја градског насеља Рача. Граница плана креће се по регулационим линијама преузетим из Плана генералне регулације или по границама катастарских парцела.

Намена површина ПДР-а

Планиране намене површина су:

- Јавне намене
- Остале намене

Све намене на подручју плана су јавне и остале.

Јавне намене су:

- Саобраћајне површина
- Зелене површине

Остале намене су:

- Индустријски комплекси / привређивање "чистих технологија"
- Услугне комерцијалне / делатности

Извод из планских докумената вишег реда

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020.г

Просторним планом Републике Србије 2010-2020 (у даљем тексту: ППРС) утврђују се визија, принципи и циљеви просторног развоја Републике и њених регионалних целина. Концепција просторног развоја размотрена је у оквиру два основна сценарија (сценарио релативног раста са елементима кризног управљања и сценарио одрживог просторног развоја). Успешан просторни развој Републике Србије захтева достизање серије основних циљева, међу којима су према свом значају равноправно најважнији следећи:

- уравнотеженији регионални развој и унапређена социјална кохезија;
- регионална конкурентност и приступачност;
- одрживо коришћење природних ресурса и заштићена и унапређена животна средина;
- заштићено и одрживо коришћено природно и културно наслеђе и предео;
- просторно функционална интегрисаност у окружење.

Из обимног материјала ППРС, може се закључити да је привредни развој општине Рача заснован на:

- коришћењу и унапређивању пољопривредног (воћарство и виноградарство, повртарство) и шумског (агрошумарство, ловни туризам) земљишта;
- рационалном коришћењу грађевинског земљишта (насеља, инфраструктура) и опремању општине јавним службама, укупном крупном и комуналном инфраструктуром у склопу инфраструктурних система на нивоу државе и регија;
- стабилизацији социо-демографског потенцијала;
- развоју могућих видова туризма, посебно оних везаних за историјске догађаје;
- успостављању регионалних веза.

Општина Рача припада функционалном урбаном подручју државног (националног) значаја са центром у Крагујевцу, заједно са општинама Кнић, Баточина и Лапово, са око 225.357 становника у оквиру ФУП – а. Градско насеље Рача је Планом сврстано у категорију локалних урбаних центара-центар општине.

У општини Рача приоритет ће имати:

- производња електронских производа и опреме,
- производња моторних возила и компоненти;
- информационе технологије и
- развој пољопривреде и прерада пољопривредних производа.

У наведеним оквирима, у ППРС се наводи да је приоритетно искористити: релативно повољан просторни распоред градова средње величине, који, уз одговарајућу просторно-развојну политику, могу преузети улогу будућих урбаних центара развоја; велике могућности обнављања запуштеног и/или недовољно одржаваног грађевинског фонда у градовима; релативну очуваност физичке средине у појединим мањим градским центрима и варошима,

као фактор могућног новог продуктивног инвестирања и привлачења радно способног становништва. Такође, треба користити и потенцијале већих регионалних центара (Крагујевац), са циљем да се постигне укупан полицентрични развој, односно, да се успостави контратежа даљој концентрацији активности и становништва на мањем делу простора Републике Србије.

Ради постизања веће економске, функционалне, еколошке и просторне ефикасности потребно је организовање мреже инфраструктуре, усклађивање некомпатибилних намена површина, оптимизација у размештају производних/радних зона, саобраћајница, насеља итд.

Као основни локациони модели индустрије у развојним зонама, коридорима и урбаним центрима предложени су: индустријске зоне, индустријски и технолошки паркови (hi-tech агломерације и комплекси), слободне зоне (СЗ), бизнис инкубатори, кластери МСП (у регијама, коридорима, градовима), аеродромска зона развоја, логистички парк, терминали, привредне, мешовите, лучке зоне, и сл. Потребно је плански усмеравати изградњу различитих просторних модела индустријског смештаја ка стратешким развојним зонама и коридорима X и VII, индустријским центрима/градовима средње величине и на друге локације повезане TENs инфраструктуром, ИКТ мрежама и сл.

Просторни план општине Рача

Насеље Рача (2.744 становника) у којем се налази радна зона „Исток“ је једино градско насеље у општини и оно је административно-управни, привредни, здравствени и културни центар општине. Као центар општине, има и функцију за задовољење свакодневних и повремених потреба становника из насеља: Адровац, Мирашевац, Поповић, Вишевац, Бошњане, Доња Рача, Вучић, Сипић и Трска. Гравитациона зона општинског центра Рача обухвата око 5.473 становника. Према броју становника Рача је сврстана у групу насеља са више од 1.000 становника. Главна развојна осовина општине, са највећом концентрацијом становништва, функција и активности формирала се дуж коридора државног пута I реда М4. Градско насеље Рача, на државном путу I реда, удаљено је око 10km од европског коридора X. Положај насеља на Државном путу и у близини међународног коридора, изузетно је важан подстицај за унапређење и развој трговачких делатности.

Општина Рача према привредној развијеност и показатељима нивоа развијености за 2005. годину, рангирана је на 102 место (од 160 општина) са 58% од републичког просека НД. Национални доходак по глави становника је испод просечног нивоа на територији Шумадијског округа, централне Србије и републике Србије. У 2005. години остварен НД по глави становника је 58% републичког просека. у формирању националног дохотка доминантна делатност је пољопривреда (78.1% у 2005. год), наспрам индустрије са само 4.5%. Све већу заступљеност у креираном НД општине бележи делатност трговине са 7.2% у 2005. год. чиме привредна структура добија на преко потребној диверзификацији

У "swot" анализи као кључне снаге, за развој привредних делатности, издвојене су постојеће, недовољно искоришћене радне зоне општинског значаја, повољан географско-саобраћајни положај у односу на главну развојну осовину, саобраћајни коридор Србије (посебно аутопут Е75 и пругу Е85), већи градови (посебно Крагујевац и Београд) и постојећа мрежа државних путева. Поред повољног положаја у непосредној близини европског коридора X, као основна наводи се могућност заједничког наступа на тржишту, формирање кластера и асоцијација произвођача. Као основне слабости које могу утицати на привредни развој су неразвијеност прерађивачких капацитета, као и капацитета мале привреде, смањена инвестициона активност, изражена незапосленост као последица лошег пословања постојећих привредних капацитета и неразвијеност путне и комуналне инфраструктуре. Негативни демографски трендови и наставак тренда смањења броја становника, осносна су претња привредном развоју.

Визија општине Рача, као општине са повољним геостратешким положајем у централном делу Србије, срцу Шумадије, путним правцима повезане са великим центрима, подразумева привредни развој који се заснива на напредном сектору малих и средњих предузећа, производњи здраве хране и развоју прерађивачке индустрије, уз постојање развијених радних зона којима се континуирано обезбеђују нова радна места.

Трајно комунално опремање и урбанистичко уређивање, са очуваном традиционалном архитектуром, које користи чисте производне технологије и стандарде, у складу са принципима одрживог развоја и очувања здраве животне средине су основни принципи просторног развоја.

Трајно комунално опремање и урбанистичко уређивање, са очуваном традиционалном архитектуром, које користи чисте производне технологије и стандарде, у складу са принципима одрживог развоја и очувања здраве животне средине су основни принципи просторног развоја.

Развој комуналне и путне инфраструктуре, у складу са потребама привреде и грађана, уз поштовање принципа очувања животне средине, унапређење локалне привреде, стварањем повољних услова за убрзани развој сектора малих и средњих предузећа, у циљу смањења незапослености и обезбеђење услова за развој руралне економије и прерађивачих капацитета су општи циљеви просторног развоја.

Планско одређивање привредних зона са њиховим садржајима базираним на локалним потенцијалима, са циљем повећања привредних активности и запослености припада посебним циљевима просторног развоја.

Општинском концепцијом и позицијом просторног развоја предвиђено је да у области привређивања, генератор развоја буде сектор малих и средњих предузећа, позиционираних у оквиру недовољно искоришћених постојећих радних зона. Након попуњавања постојећих капацитета, потребно је активирати и уредити нове радне зоне са. Избор технологија потребно је оријентисати ка чистим гранама производње, без потенцијалне могућности загађивања, ради очувања и унапређења еколошки здраве животне средине.

Мала и средња предузећа ће представљати основни облик организовања фирми као генератора развоја и запошљавања, уз сектор услуга. Привредни развој општине Рача засниваће се на:

- јачању извозне оријентације привреде, посебно индустријских грана са традицијом, реномеом и пољопривреде;
- подизању квалитета сектора услуга (транспорт, туризам, комплементарне услуге и др.);
- даљем интензивном развоју сектора малих и средњих предузећа (МСП), уз јачање њиховог међусобног повезивања, као основног генератора раста конкурентности и запошљавања и повећању транспарентности пословања и побољшању инвестиционе климе.

Просторни развој индустрије у општини Рача засниваће се на:

- унапређењу, реструктурирању и модернизацији постојећих капацитета,
- формирању нових производних зона,
- активирању природних развојних потенцијала,
- стварању нових облика прерађивачке индустрије
- равномернијем размештају у складу са концепцијом одрживог развоја и јачањем конкурентске способности.

То подразумева дефинисање нове стратегије развоја на одрживим и исплативим основама, засноване на повећању запослености, прогресу, расту извоза и супституцији увоза кроз:

- реструктурирање производње према тржишним условима;
- рационализацију потрошње енергије, уз смањивање трошкова по јединици производа;
- развој малих и средњих предузећа, са одрживим програмима, конкурентним и оријентисаним на извоз, флексибилним у прилагођавању тржишним захтевима;
- примену мера и инструмената за привлачење конкурентних и исплативих индустријских активности и страног капитала, који би се улагао у конкретне индустријске програме;
- усаглашен и усклађен индустријски развој са политиком животне средине, социјалним и другим политикама, уз повећање запослености и животног стандарда.

У односу на потенцијале и ограничења, предвиђа се развој сектора производних делатности, базиран на поставкама ширег функционалног подручја, пре свега, у градском насељу Рача, уз коришћење потенцијала близине коридора X, у циљу привлачења нових инвестиција. Просторним размештајем производних делатности планирано је: реструктурирање постојеће радне зоне у југозападном делу градског насеља Рача; формирање нове радне зоне у источном делу градског насеља Рача са пажљивим избором делатности које не загађују животну средину; планирање мешовитих намена, којима се подстиче развој производног занатства у општинском центру; децентрализација комерцијалних садржаја, у циљу подстицања развоја свих насеља; активирање туристичких потенцијала као тржишта за локалне производе. Приоритет је искоришћење постојећих радних зона, јер захтева мања улагања и пружа могућност доласка нових инвеститора (brownfield инвестиције).

Значајна за подручје плана је планирана обилазница Државни пут IIА реда број 157, уз који се планира и изградња бициклистичке стазе.

Стање животне средине - за подручје општине не постоје подаци о квалитативном и квантитативном стању, врстама и концентрацији загађујућих материја у животnoj средини. Главни узроци и извори загађења животне средине, на основу процене стања на терену, су комуналне и технолошке отпадне воде, инфилтрационе воде са пољопривредних површина, неконтролисаних депонија и сметлишта, индивидуална ложишта, котларнице и утицаји из зона експлоатације ресурса. Идентификовани проблеми и еколошки конфликти су:

- загађивање комуналним, технолошким и осталим отпадним водама форланда и вода реке Раче са притокама;
- недовољна опремљеност општинског центра и осталих насеља укупном комуналном инфраструктуром;
- недостатак уређаја и постројења за предtretман технолошких отпадних вода;
- недостатак централног постројења за пречишћавање отпадних вода;
- недостатак стратегије и система управљања отпадним водама;
- појаве директног и индиректног упуштања отпадних вода у водотокове и приобаља, као и на земљишта унутар и изван појединачних радних и осталих изграђених комплекса;
- постојање неадекватних, непрописно изграђених септичких јама (расути тачкасти извори загађивања);
- појава неконтролисаних одлагалишта и депонија отпада и осталих материјала.

План генералне регулације градског насеља Рача

Подела простора на карактеристичне просторне целине и урбанистичке зоне:

У односу на морфолошке карактеристике, положај у односу на насеље и претежне намене, планско подручје је подељено на шест просторних целина.

Предметно подручје припада просторној целини VI „Доња Рача“. Ова целина заузима површину од око 90.36ha.

Просторна целина обухвата крајњи, источни део простора у граници обухвата плана, односно земљиште уз коридор државног пута I Б реда број 27. (M-4) из правца Раче ка Марковцу. Предвиђено је заокруживање постојеће стамбене зоне, са попуном неизграђених парцела, а планирано је земљиште за формирање нове радне зоне “Исток”, лоциране у залеђу стамбених објекта уз коридор државног пута и реке Раче, која треба да се разради планским документом нижег реда. У овој целини је одређена и локација за изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вода. Предвиђено је унапређење мањег, већ формираног локалног центра “Доња Рача”, за потребе становника ове целине, али и осталог гравитирајућег становништва Доње Раче.

Предметно подручје припада зони VI.2 - зона рада/привређивања.

Радна зона “Исток”, површине око 39 ha, лоцирана је на излазном правцу ка Марковцу и обухвата неизграђено земљиште, између коридора државног пута I Б реда број 27. (M-4) и реке

Рача. Предвиђено је да се овај простор разради кроз план нижег реда, ради дефинисања коридора и потребних капацитета за саобраћајно и комунално опремање зоне. Ограничавајући фактори за развој ове радне зоне су коридор постојећег далековода 35 kV, у чијем заштитном појасу не могу да се граде објекти и позиција археолошког локалитета “Чибински вир”, за који је неопходно обавити систематска археолошка истраживања. У зависности од резултата истраживања (уколико се утврди да откривени остаци представљају културно добро), у коначној реализацији може доћи до:

- заштите и презентације откривених остатака у оквиру индустријског комплекса, у складу са принципима савремене конзерваторске праксе или
- забране извођења радова, односно изградње објеката на предметној локацији и предлагање утврђивања археолошког налазишта за културно добро.

Правила грађења

Дефинисана правила грађења за површине осталих намена

Врста и намена објекта који се могу градити: индустријски и пословно-производни објекти, који користе “чисте” технологије и немају непосредан или посредан штетан утицај на животну средину.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: Објекти чија је изградња забрањена су сви они објекти за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, а за које се, у прописаној процедури, не обезбеди сагласност на процену утицаја објекта на животну средину.

Правила грађења у зони привређивања/радној зони

Претежна намена: индустријски комплекси/привређивање “чистих технологија”

Пратећа и допунска намена: услужне/комерцијалне делатности, МСП, производно, занатство, трговина на велико и мало, зеленило, као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре у функцији основне намене

Типологија објеката: слободностојећи објекти

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле:

- минимална ширина фронта: 25 m
- минимална површина парцеле: 2.000 m²
- положај објекта у односу на бочне границе парцеле: минимално 4.0 m
- положај објекта у односу на задњу границу парцеле: минимално 5.0 m
- положај објекта у односу на суседне, бочне објекте: минимално 8.0 m
- положај објекта у односу на наспрамни објекат: минимално 10.0 m

Минимални проценат незастртих, зелених површина на парцели: 30%

Највећи дозвољени индекс изграђености: 1.5

Максимална висина објекта и спратност:

- производни део, приземље са технолошки потребном висином
- административно-управни део, до П+2 максимално 10.50 m до коте венца

Паркирање возила: на сопственој парцели, 1 ПМ/200 m² бруто површине.

Степен комуналне опремљености: земљишта потребан за издавање одговарајућег Акта у складу са законом: саобраћајни приступ, јавно водоснабдевање, фекална канализација, водонепропусне септичке јаме, предтретман отпадних вода, енергетска нисконапонска мрежа, сакупљање и евакуација комуналног отпада, сакупљање и евакуација индустријског и опасног отпада, акустична заштита, имисиони појас.

За подручје Плана детаљне регулације радна зона „Исток“ је прописана обавезна израда Плана детаљне регулације.

[Карактеристике животне средине](#)

Подручје ПДР-а обухвата простор у близини градског насеља Рача, односно подручје планиране раадне зоне на подручју Плана генералне регулације. Према постојећем стању на подручју ПДР-а налази се неизграђено земљиште за које је потребно одговарајуће инфраструктурно и комунално опремање. Једним делом се граница ПДР-а наслања на државни пут IB реда број 27. У близини јужне границе планског подручја се налази река Рача која представља посебни еколошки појас и локација за планирано постројење за пречишћавање отпадних вода. На простору се не налазе заштићена природна и културна добра стога је акценат на очувању квалитета животне средине и формирању оптималних еколошких услова за живот и рад становништва и формирање еколошки одрживе комерцијалне зоне. Као изузетно осетљиве зоне на подручју ПДР-а издвојене су:

- зона реке Раче,
- близина зоне становања,
- зона дуж путева,
- локације појединачних Пројеката.

Подручје Плана не карактеришу знатни проблеми када је у питању квалитет животне средине. Идентификовани еколошки проблеми на подручју плана су:

- загађивање комуналним отпадним водама и индустријским отпадним водама,
- недостатак централног постројења за пречишћавање отпадних вода,
- могућност плављења реке Раче,
- недовољна опремљеност комуналном инфраструктуром.

Разматрана питања и проблеми заштите животне средине у ПДР

Планирана радна зона на подручју Плана представља извор потенцијано негативних утицаја по животну средину. У зависности од заступљених делатности и спроведених мера заштите животне средине, ову зону може карактерисати већа или мања угроженост квалитета вода, ваздуха и земљишта. Како је основна делатност на простору ПДР-а пословно-производна а делатност у току израде Плана детаљно је разматран утицај који ова зона као место концентрисаних интензивних пословно-производних као и услужно-комерцијалних делатности и пратећих садржаја има на животну средину. У радној зони могу се лоцирати индустријски комплекси, услужно-комерцијалне делатности (магацини, сервиси и радионице, енергетски снабдевачки центри итд.), производно занатство, администаривне делатности (компаније, мала и средња предузећа, банкарски системи, управни административни објекти итд.), трговина на велико и мало и остале пратеће делатности. Поред заузимања простора, негативни утицаји радне зоне огледају се првенствено кроз генерисање буке и отпада.

Лака индустрија

Индустрија је, уз саобраћај, највећи загађивач животне средине. Како је увођење индустрије у простор од огромне важности за економску активацију и просперитет подручја, а имајући у виду негативне утицаје које она може имати на животну средину овом сегменту се посветила посебна пажња. У лаку индустрију спадају прехранбена индустрија, текстилна, индустрија коже, гуме и обуће, индустрија дувана, лака хемијска индустрија, индустрија намештаја као и фабрике за производњу целулозе и папира, прехранбена индустрија итд.

Индустрија гуме

Као сировине за производњу синтетичке гуме се користе: чај, уља, бутадијен и стрирен. Производња чађи заснива се на недовољној оксидацији угљоводика на високим температурама. Угљеник се накопља у виду финих честица. Користе се три поступка: коришћење пећи и тешких уља, пећи и природног гаса и канала. Код производње чађи јављају

се полутанти: честице угљеника, сумпорна једињења, угљенмоноксид, оксиди азота, угљоводоници. Пошто се ради о органско-хемијској индустрији у отпадним водама се јављају велике количине огранских једињења па је висока ВРК. Такође се јављају и јаки непријатни мириси ове воде и оштар кисео укус. Тако се мирис отпадних вода од индустрије гуме може осетити веома далеко, а ако се отпадне воде уливају у реципијент без пречишћавања, тај мирис се моће осетити на десетине километара низводно од уливања.

Текстилна индустрија

Текстилна индустрија је релативно мали загађивач ваздуха, али је велики загађивач воде, производи велике количине отпадних материјала, ствара велику буку у радној средини, па и у окружењу. Загађење ваздуха у текстилној индустрији се односи на емитовање честица у виду влакана, затим непријатних мириса као последица бојења, прања и обраде. Загађење воде из текстилне индустрије се везују за велико присуство разних хемикалија у отпадним водама. Те хемикалије су из самог процеса производње, али се јављају и биолошки разградиве материје па су отпадне воде из текстилне индустрије са великим ВРК. Најчешће су алкалне па се мора вршити њихова неутрализација. У отпадним водама текстилне индустрије јављају се: Al, As, Ba, Cd, Cu, Fe, Hg, Pb, Ni, Sn.

Индустрија коже и обуће

Индустрија коже и обуће заснива се на преради сирове коже. Та кожа се претходно складишти, обрађује, прерађује, боји и на крају израђују разни предмети, међу којима и делови обуће. Загађивање ваздуха из ове индустрије везује се најпре за непријатне мирисе. Ова индустрија троши велике количине воде. У отпадним водама индустрије коже и обуће налазе се суспендоване честице, масти, уља, алкалије, боје, огрански азот, натријум-хлорид, а од тешких метала: Al, As, Cd, Cr, Fe, Hg, Pb, Ni, Sb. Оне су углавном алкалне, са високим учешћем огранских примеса.

Индустрија грађевинских материјала

Предузећа која производе цемент, бетон, циглу, азбест, стакло и друге грађевинске материјале троше природне ресурсе, мењајући изглед предела и избацују у окружење велику количину чврстих, течних и гасовитих материја. Појединачна и укупна количина емисија загађујућих материја не зависи само од квалитета сировине, већ и од примењене технологије. У индустрији грађевинских материјала се користе разне сировине, међу њима разни силикатни материјали, земља, кречњак, талк, инфузоријска земља, бетонит и сл. Прерада силиката представља претњу по људско здравље, јер удисање прашине кварца доводи до појаве силикозе. Није у питању само деловање на плућа већ она погађа и кардиоваскуларни систем, јетру и слезину. Као последица излагања талку може се јавити талкоза. Углавном се ради о оштећењу плућа у којима се задржавају игличасти кристали талка. У погонима за прераду инфузоријске земље такође долази до значајних обољења плућа.

Графичка индустрија

Највеће загађење које произилази из графичке индустрије је загађење отпадним водама. У отпадним водама графичке индустрије јављају се суспендоване честице, олово и боје, а од тешких метала се јављају арсен, бор, баријум, кобачт, никл и ванадијум.

Дрвна индустрија

У дрвној индустрији се издвајају два типа прераде дрвета: механичка и хемијска. Механичка прерада дрвета користи као сировину дрвну обловину, коју обрађује за потребе израде грађе, грађевинске столарије, намештаја и разних потрепштина. За механичку прераду дрвета везани су следећи утицаји на животну средину:

- велика количина отпадне дрвне масе,
- велика количина органске прашине која се емитује у ваздух,

- веома бучна производња као последица резања и глодања дрвета,
- загађење ваздуха органским растварачима, бојакама, лаковима и средствима за заштиту дрвета.

Хемијска обрада подразумева хемијско разлагање дрвне масе у циљу добијања органских једињења за даљу употребу. Један од таквих примера је добијање целулозе. Хемијска прерада дрвета поред производње целулозе и папира подразумева и производњу сирћетне киселине, етилацетата, бутил ацетата и других органских једињења. При хемијској преради дрвета се јавља низ гасовитих полутаната. Укупна количина при производњи сирћетне киселине износи 3-420 г/м³, при производњи етилацетата 3-20 мг/м³, а при производњи бутилацетата 120-230 мг/м³. На разним стадијумима производње се јављају велике разлике у врстама и количинама емисија полутаната. Отпадне воде хемијске обраде дрвета су веома загађене органским киселинама, лигнитом, целулозом, ацетатима.

Бука

Бука настаје као резултат људских активности односно велике густине насељености на једном простору. Бука је често занемаривана као еколошки проблем јер се њени ефекти углавном испољавају постепено и нису тако драстични као ефекти неких других еколошких проблема. На територији ПДР постоји угроженост становника буком из вештачких извора. Урбане средине генерално карактеришу високи нивои буке услед концентрисаних људских активности. У главне изворе буке спадају индустријска постројења и саобраћај. Аутомобилски саобраћај представља главни извор буке у градским условима. Бука аутомобила настаје као резултат рада великог броја уређаја и система, од којих сваки производи буку мањег или већег интензитета. Поред буке мотора и механичке буке, ту је и бука издувног и усисног система, кочница, заустављања и кретања на семафору, али и бука коју ствара контакт између гуме и коловоза. Овде морамо да напоменемо да извор буке од возила варира у односу на брзину његовог кретања. На подручју плана постоји државни пут који обухвата главни извор загађења које потиче од саобраћаја. Остали путеви генеришу знатно мање буке имајући у виду обим њиховог саобраћаја. Локације намењене прерађивачкој индустрији су стога лоциране на дистанци од зона становања. Такође предвиђена траса обилазнице не пролази кроз централну зону.

Саобраћај

Поред поменутих негативних ефекта у виду буке коју генерише саобраћај изградња саобраћајница има велики утицај на промену предела, екосистема и животне средине уопште. Те измене се огледају у:

- заузимању великих делова простора,
- трајном заузимању и уништавању плодног земљишта,
- трајном смањењу естетских вредности пејзажа,
- промени социјалних стања у друштву,
- учесталности саобраћајних удеса, угрожавању живота људи и других живих бића,
- загађивању ваздуха, воде и земљишта материјама које се емитују из саобраћајних средстава.

Приказ варијантних решења

Један од најважнијих делова СПУ јесте приказ варијантних решења. Дефинисана варијантна решења у процесу израде Извештаја о СПУ се анализирају разматрањем битних чинилаца животне средине током припреме усвајања одређених планова, утврђивање услова за очување и рационално коришћење природних ресурса.

У складу са досадашњом домаћом и страном праксом и Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину за процену утицаја разматране су 2 варијанте:

- Варијанта број I: Варијанта да се ПДР не усвоји;
- Варијанта број II: Варијанта да се ПДР усвоји и спроведе.

Оваквом поделом варијантних решења се анализира кроз различите матрице и даје се права слика о томе какве ће утицаје у простору заиста имати реализација ПДР-а. Стратешка процена утицаја је у већој мери фокусирана на варијанту број II, како је то варијанта у којој долази до промена у простору, док варијанта број I представља уствари постојеће стање те стога захтева мању анализу.

Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама

Приликом израде ПДР-а обављене су потребне консултације са надлежним институцијама, организацијама и органима, приликом чега су прибављени подаци, услови и мишљења. Ове консултације су јако важне за процес стратешке процене и саму израду Извештаја о стратешкој процени на животну средину. Услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су детаљно анализирани и имплементирани у СПУ.

Консултације су обављене са следећим институцијама, органима и организацијама:

1. ЈП Емисиона техника и везе од 10.07.2019. године, бр. 3812/19-1 према коме ЈП ЕТВ нема планове за изградњу нових објеката на територији обавата плана и нема посебне услове по питању предметног плана детаљне регулације.
2. Јавно предузеће „Пошта Србије” од 11.07.2019. године, бр. 2019-115188/1 – Јавно предузеће „Пошта Србије” нема објекте које би требало уврстити у урбанистичку документацију.
3. VIP од 26.08.2019. године – На подручју Плана се налази једна On Air базна станица и не постоје посебни услови по питању израде ПДР-а.
4. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде од 02.08.2019. године, бр. 350-01-61/2019-09 – Чиме се указује на потребу поштовања одредба Закона и пољопривредном земљишту („Службени гласник РС” бр. 62/06, 65/08 – др. Закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 – др. закон) при изради Плана детаљне регулације.
5. Министарство унутрашњих послова сектор за ванредне ситуације 31.07.2019. године, бр. 217-10455/19-1 – Указује се на поштовање услова дефинисаних Законом и заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018) и Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС” бр. 54/2015). Из области управљања ризиком не постоје посебни услови који би довели у питање спровођење ПДР-а.
6. Телеком Србија од 24.10.2019. године, бр. 375790/1-2017 – У оквиру ПДР-а где не постоје инсталације Телекома требало би предвидети изградњу телекомуникационе канализационе инфраструктуре дуж свих постојећих или планираних саобраћајница изграђених на земљишту у јавном власништву, што подразумева изградњу кабловских ТТ окана и постављање PVC цеви 110 mm, које ће омогућити неометан приступ и прикључење на телекомуникациону инфр. сваком будућем кориснику у сваком објекту.
7. „Србијасгас” од 11.07.2019. године, бр. 07-07/16644 – У обухвату предметног Плана у надлежности ЈП „Србијасгас” се налази изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних цеви максималног радног притиска (MOP) 16 bar, пречника 273 mm. При изради Плана потребно је поштовати сва прописана растојања од гасних

- инсталација, а у складу са Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Сл. гласник РС” бр. 086/2018) и Техничким условима за изградњу у заштитном појасу гасоводних објеката.
8. "Србијаводе" од 11.09.2019.године, бр. 7040/3 – у близини планског подручја се налази река Рача. Планска решења се морај разрадити и ускладити са планским решењима постојећих планова вишег реда: ППРС, Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034.год. („Сл. гласник РС” бр. 3/17).
 9. Јавно предузеће за управљање и развој инфраструктурних објеката од 23.07.2019. године, бр. 221/2019 – Нове саобраћајне површине и објекти се могу плаирати у складу са Законом о путевима („Сл. гласник РС” бр. 41/2018) и Законом о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС” бр. 41/2009, 53/10, 101/11, 32/13-одлука УС, 54/14, 96/15-др. Закон, 9/16-одлука УС, 24/18, 41/18 и 41/18-др.закон, 87/2018 и 23/2019).
 10. Електропривреда Србије од 18.17.2019. године, бр. 12.01.5222/126-2019 – Приликом уређења радне зоне изградњу будућих пословно индустријских објеката је потребно реализовати имајући у виду постојеће трасе далековода, односно законске претпоставке у том смислу.
 11. Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге од 11.07.2019. године, бр. 1-01-3491-243/19-2 – При изради Плана неопходно је обезбедити заштиту електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава.
 12. Министарство одбране сектор за метеријалне ресурсе управа за инфраструктуру од 12.07.2019. године, бр. 13507-2 – Нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.
 13. Завод за заштиту споменика културе од 13.08.2019. године, бр. 1161-02/1 – На подручју ПДР-а нема утврђених споменика културе, добара која уживају претходну заштиту и регистрованих археолошких локалитета. „Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка иалазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен”.
 14. Електромрежа Србије од 19.07.2019.године, бр.130-00-UTD-003-879/2019-002. – У обухвату Плана и у непосредној близини нема и нису планирани објекти електроенергетске инфраструктуре који би били у власништву ЕМС А.Д. стога нема посебних услова за израду ПДР-а радне зоне „Исток”.
 15. Министарство рударства и енергетике од 26.07.2019.године, бр. 06-00-00131/2019-01. – Указује се на неопходност поштовања одговарајућих закона и стављен је акценат на одобрење извођења геолошких истраживања минералних ресурса и то Предузећу НИС а.д. – Нови Сад на одређеној територији у оквиру Плана.
 16. FCC ЕКО д.о.о. Београд, огранак Лапово од 23.10.2019.године, бр. 350-23/19. - Потребно је омогућавање за што квалитетније пружање комналних услуга.

Општи и посебни циљеви израде СПУ и избор индикатора

Општи циљеви заштите животне средине дефинисани су Законом о заштити животне средине и Националним програмом заштите животне средине. Наведени документи представљају крвне документе и основу за дефинисање циљева у плановима, програмима и стратегијама на нижим територијалним нивоима. Наведени документи као приоритете у области животне средине издвајају:

- доношење стратешких и планских докумената из области заштите животне средине и одрживог коришћења природних ресурса дефинисаних Законом о заштити животне средине и другим посебним законима,
- интеграција политике заштите животне средине са економском и политиком других сектора.
- учествовање у припреми и спровођењу секторских стратегија у деловима који се односе на животну средину. Интегрисање принципе заштите животне средине и енергетске ефикасности у просторно и урбанистичко планирање,
- јачање институционалних капацитета за креирање и имплементацију секторских политика и политике заштите животне средине у целини и успостављање система за реаговање у акцидентним ситуацијама,
- унапређење система контроле квалитета животне средине акредитацијом овлашћених лабораторија, применом норматива и прописа, обавезном контролом квалитета мониторинга чинилаца животне средине и аналитичких метода, сопственим мониторингом загађивача, изградом катастра загађивача, изградом инвентара гасова са ефектом стаклене баште, успостављањем јединственог информационог система,
- унапређење правног система у области заштите животне средине доношењем секторских закона и подзаконских прописа, побољшањем надзора над спровођењем прописа и подизањем капацитета правосудног система,
- развој ефикасног система финансирања заштите животне средине и економских подстицаја. Потребно је обезбедити потпуну примену принципа „загађивач плаћа”. Ефикасан систем економских инструмената треба да буде уведен ради подстицања смањења загађења. Треба увести ефикасне финансијске механизме да подстичу улагања у животну средину и обезбеде сигурне изворе финансирања Фонда. Они могу укључити и механизме конверзије дуга у улагање у животну средину, пуну надокнаду трошкова за услуге у 87 области животне средине, инвестиционе програме у приватизованим компанијама и др. Подићи ниво инвестирања у животну средину ради покрића трошкова за рад, одржавање и модернизацију/проширење постојеће инфраструктуре у области заштите животне средине и технологија за смањење загађења. Потребно је подстицати конкуренцију и укључење приватног сектора у области обезбеђивања услуга, посебно у секторима управљања отпадом и водама,
- унапређење формалног и неформалног образовања о заштити животне средине и енергетској ефикасности, које треба да буде засновано на Националној стратегији образовања у области заштите животне средине. Подизање нивоа свести кроз боље информисање и комуникацију са јавношћу и развијање механизма њиховог учешћа у одлучивању по питањима животне средине у складу са Архуском конвенцијом.

Општи и посебни циљеви *Стратешке процена утицаја Плана дејствене регулације радне зоне „Истиок“ у Рачи* дефинисани су на основу хијерархијски виших планова, који су од кључног значаја, и то: *Просторни план Републике Србије, Просторни план општине Рача и План*

генералне регулације градској насеља Рача. За дефинисање циљева СПУ од изузетне су важности и циљеви дефинисани у Извештају о старешкој процени утицаја наведених планова. Избор индикатора обављен је на основу карактеристика простора и затеченог стања животне средине и у складу са постављеним циљевима СПУ.

Табела број 2: Општи циљеви, посебни циљеви и индикатори СПУ

Област СПУ	Општи циљеви СПУ	Посебни циљеви СПУ	Индикатори
ВОДЕ	Заштита површинских вода и заштита од површинских вода	<ul style="list-style-type: none"> Заштита планског подручја од могућих поплава (Уређење речног корита у близини планског подручја) 	<ul style="list-style-type: none"> Број радова на уређењу водотока
		<ul style="list-style-type: none"> Побољшање квалитета површинских вода 	<ul style="list-style-type: none"> Serbian Water Quality Index (SWQI)
ЗЕМЉИШТЕ	Заштита пољопривредног земљишта	<ul style="list-style-type: none"> Спречавање губитка пољопривредног земљишта 	<ul style="list-style-type: none"> Промене намене земљиште % пољопривредних површина у односу на укупно
ВАЗДУХ	Побољшање квалитета ваздуха	<ul style="list-style-type: none"> Смањење изложености становништва загађеном ваздуху Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште 	<ul style="list-style-type: none"> Број оболелих становника Емисија гасова са ефектом стаклене баште
БУКА И ВИБРАЦИЈЕ	Смањење нивоа буке и вибрација	<ul style="list-style-type: none"> Смањење буке и вибрација у непосредној близини саобраћајница Смањење буке у близини стамбене зоне 	<ul style="list-style-type: none"> Укупни индикатор буке
ОТПАД	Успостављање оптималног система управљања отпадом	<ul style="list-style-type: none"> Одређивање локације за сепарацију и разврставање отпада пре одлагања на регионалну депонију уз спровођење одговарајућих мера заштите 	<ul style="list-style-type: none"> Број потенцијалних локација и њихов положај Опремљеност локације неопходном инфраструктуром Број спроведених мера заштите у фази пројектовања и реализације
ИНФРАСТРУКТУРА	Реконструкција постојећих и изградња нових комуналних и инфраструктурних мрежа и система	<ul style="list-style-type: none"> Повећање покривености планског подручја комуналном инфраструктуром 	<ul style="list-style-type: none"> Процент ппословно-производних објеката прикључених на канализациону мрежу
		<ul style="list-style-type: none"> Унапређење система управљања отпадним водама 	<ul style="list-style-type: none"> % пречишћених отпадних вода
ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	Економски развој градског насеља Рача	<ul style="list-style-type: none"> Формирање еколошки одрживе комерцијалне зоне 	<ul style="list-style-type: none"> Повећање броја запослених Промене у БДП-у

Табела број 3: Посебни циљеви СПУ

Ред.бр.	Циљ СПУ
1.	Заштита планског подручја могућих поплава
2.	Побољшање квалитета површинских вода
3.	Спречавање губитка пољопривредног земљишта
4.	Смањење изложености становништва загађеном ваздуху
5.	Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште
6.	Смањење буке и вибрација у непосредној близини саобраћајница
7.	Смањење буке у близини стамбене зоне
8.	Одређивање локације за сепарацију и разврставање отпада пре одлагања на регионалну депонију, уз спровођење одговарајућих мера заштите
9.	Опремање планског подручја комуналном инфраструктуром
10.	Унапређење система управљања отпадним водама
11.	Формирање еколошки одрживе радне зоне

Процена могућих утицаја на животну средину и систем мера

Према члану 15. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, процена могућих утицаја плана/програма на животну средину садржи следеће елементе:

- приказ процењених утицаја варијантних решења плана и програма повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
- приказ процењених утицаја плана и програма на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, стаништима и биодиверзитету; заштићеним природним добрима; становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, културно-историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и синергијска природа утицаја.

Приказ утицаја и избор Варијантног решења Плана

Приликом избора оптималног решења Плана сагледана су два варијантна решења:

- Варијантно решење I
- Варијантно решење II

Наведена Варијантна решења анализирана су првенствено у односу на позитивне и негативне утицаје које могу имати на подручје ПДР-а. Као референтне области коришћене приликом сагледавања ових утицаја изабране су: Инфраструктура, Економски развој, Урбанистички услови и параметри, Зелене и спортско-рекреативне површине. Наведене области изабране су као референтне јер се управо у њима манифестују највеће промене у простору, те се кроз њихову компаративну анализу најбоље сагледавају разлике између Варијантних решења и њихових утицаја.

Табела број 4: Позитивни и негативни ефекти варијантних решења плана

Варијанта решења плана	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Инфраструктура		
I		<ul style="list-style-type: none"> • Неадекватна саобраћајна матрица • Лош квалитет подземних вода услед непостојања постројења за пречишћавање отпадних вода • Могућност плављења планског подручја
II	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављање саобраћајне и комуналне инфраструктуре • Боља саобраћајна повезаност формирањем секундарне саобраћајне мреже • Комунално опремање грађевинског земљишта • Унапређење система управљања отпадним водама • Здравља вода за пиће 	
Економски развој		
I		<ul style="list-style-type: none"> • Стагнација у развоју
II	<ul style="list-style-type: none"> • Повећање запослености • Јачање конкурентности подручја • Присуство великог броја компанија 	
Урбанистички услови и параметри		
I		<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање урбанистичке основе за уређење простора и његово неадекватно коришћење
II	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављање урбанистичке основе за уређење простора • Успостављање адекватних услова за 	

	формирање радне зоне	
--	-------------------------	--

Зелене и спортско-рекреативне површине		
I		<ul style="list-style-type: none">• Недовољан проценат површина намењених спорту и рекреацији• Недовољан проценат зелених површина• Изложеност становништа негативним утицајима услед непостојања заштитних зелених површина
II	<ul style="list-style-type: none">• Формирање заштитног зеленила уз саобраћајнице и индустријске комплексе• Уређење спортско-рекреативних површина• Стварање простора за одмор и рекреацију	

Варијантно решење I представља сценарио где не долази до усвајања и реализовања ПДР-а. У наведеном Варијантном решењу не долази до измена у простору чији развој сходно томе наставља истим током. Стога, Варијантно решење представља постојеће стање и пројекције базиране на њему. Простор ПДР-а представља подручје које поседује велики потенцијал који до сада није на адекватан начин искоришћен. Потенцијали подручја огледају се првенствено у његовом географском положају, како се подручје ПДР-а налази у близини градског насеља Рача и државног пута IB реда бр. 27. Линијске комуникације у виду државног пута и водотока које се налазе у близини граничних делова подручја такође представљају велики потенцијал. Међутим, без обзира на наведене потенцијале планско подручје није доживело експанзију у развоју. Највећи део подручја заузимају неизграђене површине. Велики проблеми запажају се у сфери инфраструктуре. На планском подручју су заступљени некатегорисани земљани путеви и велики део грађевинских површина није опремљено комуналном инфраструктуром. Присутан је и недостатак зелених и површина за рекреацију.

Варијанта број II представља варијанту усвајања и имплементације ПДР-а. Реализација наведеног Варијантног решења доведиће до активације и развоја простора користећи поменуте потенцијале. ПДР-ом се предвиђа један прикључак на државни пут IB реда бр. 27 у делу у ком се обухват плана наслања са поменути пут. Такође се предвиђају нове саобраћајнице које би требало да омогуће бољу комуникацију кроз планско подручје као и везу са околним деловима градског насеља Рача. Предвиђа се адекватније управљање отпадним водама ради побољшања квалитета површинских и подземних вода. Планирају се површине осталих намена предвиђене за индустријске комплексе / привређивање "чистих технологија" и услужне / комерцијалне делатности. Највећи утицај осетиће се у сфери економског развоја, где се постављањем одговарајућих услова за развој радне зоне, отвара могућност развоја како планског подручја тако и општине Рача.

Узимајући у обзир сагледане ефекте у простору за оптимално Варијантно решење узето је Варијантно решење број II које ће као крајњи резултат имати економски просперитет и побољшање квалитета живота на подручју ПДР-а и на ширем подручју.

Поред сагледавања утицаја варијантних решења узимајући у обзир позитивне и негативне ефекте, варијантна решења могуће је анализирати детаљније у односу на величину и просторне димензије утицаја. Као основа за развој метода за процену утицаја послужиле су методе које су своју валидност потврдиле у домаћој и иностраној пракси.

Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти планских решења се према величини промена оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене. Овај систем вредновања примењује се на појединачне циљеве и индикаторе утицаја коришћењем матрице. Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет и квантитет површинских и подземних вода, ваздуха, земљишта, пејзажних карактеристика и на целокупан квалитет животне средине.

Табела број 5: Величина утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи негативан утицај
Мањи	-1	Мањи негативан утицај

Нема/нејасан утицај	0	Нема утицаја/ нема података/ није примењиво
Позитиван	+1	Мањи позитиван утицај
Повољан	+2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+3	Јак позитиван утицај

Просторне размере утицаја су такође јако важне и оцењују се према критеријумима коришћењем матрице. Према просторном размеру ефекти могу бити глобални, државни, регионални, општински, локални.

Табела број 6: Размере утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Државни	IV	Могућ утицај на државном нивоу
Регионални	III	Могућ утицај на нивоу округа
Општински	II	Могућ утицај на нивоу општине
Локални	I	Могућ утицај у некој зони или делу општине

Комбинацијом наведених утицаја са циљевима стратешке процене утицаја и варијантним решењима плана формира се јединствена матрица. Наведена матрица представља детаљан приказ помоћу ког се сагледава величина и размера утицаја варијантних решења у односу на постављене циљеве СПУ.

Табела број 7: Комбинована матрица приказа утицаја варијантних решења

Општи циљеви СПУ	Посебни циљеви СПУ	Индикатори	Варијант а I	Варијант а II
Заштита површинских вода и заштита од површинских вода	<ul style="list-style-type: none"> Заштита планског подручја од поплава 	<ul style="list-style-type: none"> Број радова на уређењу водотока 	-2/I/II	+2/I/II
	<ul style="list-style-type: none"> Побољшање квалитета подземних вода 	<ul style="list-style-type: none"> Serbian Water Quality Index (SWQI) 	-1/I/II	+2/I/II
	<ul style="list-style-type: none"> Унапређење система за водоснабдевање 	<ul style="list-style-type: none"> Квалитет воде за пиће 	-1/I/II	+1/I/II
Заштита пољопривредног земљишта	<ul style="list-style-type: none"> Спречавање губитка пољопривредног земљишта 	<ul style="list-style-type: none"> Промене намене земљиште % пољопривредних површина у односу на укупно 	+1/I	-2/I
Побољшање квалитета ваздуха	<ul style="list-style-type: none"> Смањење изложености околног становништва и запослених загађеном ваздуху 	<ul style="list-style-type: none"> Број оболелих становника и запослених Емисија гасова са ефектом стаклене баште 	+1/I/II/III	-1/I/II/III
Смањење нивоа буке и вибрација	<ul style="list-style-type: none"> Смањење буке и вибрација у непосредној близини саобраћајница Смањење буке у близини стамбене зоне 	<ul style="list-style-type: none"> Укупни индикатор буке 	+1/I/II	-2/I/II
Успостављање оптималног система управљања отпадом	<ul style="list-style-type: none"> Одређивање локације за сепарацију и разврставање отпада пре одлагања на регионалну депонију уз спровођење одговарајућих мера заштите 	<ul style="list-style-type: none"> Број потенцијалних локација и њихов положај (опремљеност локације неопходном инфраструктуром, број спроведених мера заштите у фази пројектовања и реализације) 	-1/I/II/III	+2/I/II/III

Реконструкција постојећих и изградња нових комуналних и инфраструктурних мрежа и система	<ul style="list-style-type: none"> • Повећање покривености планског подручја комуналном инфраструктуром 	<ul style="list-style-type: none"> • Процент пословно производних објеката прикључених на канализациону мрежу 	-1/I/II/III	+3/I/II/III
	<ul style="list-style-type: none"> • Унапређење система управљања отпадним водама 	<ul style="list-style-type: none"> • % пречишћених отпадних вода • Постојање ППОВ 	-1/I/II/III	+3/I/II/III
Економски развој градског насеља Рача	<ul style="list-style-type: none"> • Формирање еколошки одрживе радне зоне 	<ul style="list-style-type: none"> • Повећање броја запослених • Промене у БДП-у општине Рача 	-1/I/II/III	+3/I/II/III

Систем предлога мера од утицаја на животну средину

Заштита и унапређење животне средине на подручју ПДР-а врши се кроз идентификацију главних извора загађења и дефинисања мера заштите животне средине, како би се побољшао квалитет живота на предметном подручју. Приликом израде Стратешке процене утицаја коришћени су подаци добијени увидом у стање на терену и подаци из постојеће документацију из области заштите животне средине. На тај начин извршена је идентификација могућих извора загађења на планском подручју и еколошких конфликта у простору са потенцијално негативним утицајима на стање животне средине и утврђене су мере заштите животне средине како би се негативни утицаји избегли или минимизирали.

Квалитет вода

У циљу адекватне заштите површинских и подземних вода и спречавања негативних утицаја на исте потребно је придржавати се и спроводити адекватне мере заштите. Мере морају бити у складу са важећим законима, уредбама и правилницима:

- *Законом о водама* („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- *Уредбом о класификацији вода* („Сл. гласник РС”, бр. 5/68);
- *Уредбом о категоризацији водоитока* („Сл. гласник РС”, бр. 5/68);
- *Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање* („Сл. гл. РС”, бр.67/11, 48/12 и 1/16)
- *Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање* („Сл. гл. РС”, бр.50/12);
- *Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода водоитока* („Сл. гласник РС”, бр.96/10);
- *Правилником о одређивању граница подслива* („Сл. гласник РС”, бр.54/11);
- *Правилником о опасним материјама у водама* („Сл. гласник РС”, бр. 31/82);
- *Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета ошадних вода* („Сл. гласник РС”, бр. 47/83 и 13/84 (исправка));
- *Правилником о параметрима еколошкој и хемијској стању површинских вода и параметрима хемијској и квантитативној стању подземних вода* („Сл. гласник РС”, бр. 74/11).

У складу са тим мере заштите из области квалитета вода су:

- успоставити мониторинг параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода и хемијског и квантитативног статуса подземних вода, дефинисаних одговарајућим правилником и податке мониторинга укључити у информациони систем;
- обезбедити воду за индустријску производњу (воду за технолошки процес у индустријској производњи првенствено захватати из система речних токова, чији режим треба уредити интегралним и комплексним мерама, не угрожавајући екосистем и кориснике низводно од водозахвата; у случају да се обезбеђење воде не може решити из система речних токова, у сарадњи са сектором вода пронаћи одговарајући извор снабдевања водом);
- при развоју нових индустријских постојења применити најбоље доступне технике, које обезбеђују ефикасније коришћење воде у технолошким процесима и мање загађивање водотока, у складу са захтевима интегрисаног спречавања и контроле загађивања животне средине;

- успоставити и контролисати примену законом прописаних одредаба о забрани испуштања отпадних вода са садржајем загађујућих супстанци изнад прописаних вредности;
- административним мерама стимулирати виšekратно коришћење пречишћених отпадних вода;
- при изради пројектне документације за изградњу саобраћајница поштовати воднеуслове, а при њиховој експлоатацији спроводити захтеве сектора вода и заштите животне средине;
- коришћење пољопривредног и другог земљишта у складу са захтевима антиерозионог уређења земљишта;
- за појединачну изградњу објекта, реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму из члана 117. став 1. Закона о водама, потребно је прибављање водних услова за израду техничке документације (пројекат) којима се прописују технички и други услови у погледу уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, уређења и коришћења вода и заштите вода од загађивања-као и други услови од значаја за управљање водама, сагласно одредбама Закона о водама.

Мере забране у циљу очувања и заштите квалитета вода:

- уношење, у површинске воде, отпадних вода које садрже хазардне и загађујуће супстанце изнад прописаних граничних вредности емисије које могу довести до погоршања тренутног стања;
- уношење свих хазардних супстанци у подземне воде;
- испуштање отпадне воде у стајаће воде, ако је та вода у контакту са подземном водом, која може проузроковати угрожавање доброг еколошког или хемијског статуса стајаће воде;
- испуштање прекомерно термички загађене воде;
- одлагање у воде муља, обрађеног или необрађеног, из постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода;
- испуштање у јавну канализацију отпадних вода које садрже хазардне супстанце;
- коришћење напуштених бунара као септичких јама;
- остављање у кориту за велику воду природних и вештачких водотока и језера, као и на другом земљишту, материјала који могу загадити воде;
- прање возила, машина, опреме и уређаја у површинским водама и на водном земљишту.

Одбрана од поплава

Посебан сет мера односи се на одбрану од поплава, како се у близини територије ПДР-а налази плавна река. Да би се смањило штетно дејство вода и да би последице изазване плављењем биле што минималније, неопходно је предузети одређене превентивне мере одбране и то:

- израда и иновирање техничке документације за изградњу и реконструкцију одбрамбених линија;
- антиерозивни радови (пошумљавање и санирање);
- изградња недостајућих одбрамбених насипа, обалоутврда и одржавање постојећих;
- изградња система канала за одвођење воде и њихово одржавање;
- изградња пропуста са већом пропусном моћи воде;

- континуиран рад на изградњи и реконструкцији одбрамбених линија;
- чишћење речних корита, канала и јаруга;
- оспособљавање грађана за заштиту и спасавање од поплава;
- оспособљавање предузећа од интереса за заштиту спасавања од поплава и уношење и њихових задатака у планове одбране;
- оспособљавање добровољне организације и дефинисање задатака чија је активност везана за воду;
- подизање општег нивоа информисања и знања о поплавама.

Забрањено је:

- пустошење, крчење и честа сеча шума и огољавање површина;
- неконтролисано копање и преоравање ливада, пашњака и необрађених површина, ради узгоја једногодишњих култура;
- затрпавање извора и неконтролисано сакупљање и одвођење тих вода;
- дуготрајно складиштење чврстог материјала;
- изградња објеката без одговарајуће планске и пројектне документације;
- експлоатација речних наноса са дна или падина, осим за потребе обезбеђења пропусне способности корита бујица,
- изградња објеката који би могли да угрозе стабилност земљишта (воденице, бране, канали, рибњаци и слично).

Квалитет ваздуха

Основу заштите квалитета ваздуха представљају документи на националном нивоу и то:

- *Закон о заштити ваздуха* („Сл. гласник РС”, бр.36/09 и 10/13);
- *Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим испројења за сагоревање* („Сл. гласник РС”, бр.111/15);
- *Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха* („Сл. гласник РС”, бр.11/10, 75/10 и 63/13);

Мере за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха:

- формирање заштитног зеленила дуж саобраћајница;
- формирање заштитног зеленила око индустријских постројења;
- подстицање "чистих" технологија у производним процесима;
- реконструкција постојећих и изградња планираних пројеката (објеката, технологија, инфраструктуре) потенцијалних загађивача ваздуха, могућа је уз обавезан поступак процене утицаја на животну средину;
- подстицање коришћења еколошки прихватљивијих енергената, обновљивих извора енергије и увођење енергетске ефикасности.

Посебне мере заштите ваздуха за оператера стационарног извора загађивања ваздуха, који је у обавези:

- да изради План за смањење емисија из стационарног извора загађења ваздуха, ако се налази на подручју са утврђеном трећом категоријом квалитета ваздуха;

- да спроведе мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада (коришћења) и мора спровести мере тако да не испушта загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- за случај квара уређаја којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите или поремећаја технолошког процеса због чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, оператер је дужан да квар отклони или обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року;
- за случај прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху оператер је дужан да предузме техничко-технолошке мере или да обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности;
- за случај да се у процесу обављања делатности могу емитовати гасови непријатних мириса, оператер је дужан да примењује мере које ће довести до редукције мириса и ако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије;
- за планирани, новоизграђени или реконструисани стационарни извор загађивања за који није прописана обавеза издавања интегрисане дозволе или израде студије о процени утицаја на животну средину, оператер је дужан да пре пуштања у рад прибави дозволу;
- да ако обавља делатност производње, одржавање и/или поправке, сакупљања, обнављања и обраде, трајног одлагања и искључивања из употребе производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач, у обавези су да прибаве дозволу ресорног Министарства;
- да ако се бави сервисирањем и искључивањем из употребе производа и/или опреме која садржи контролисане супстанце (супстанце које оштећују озонски омотач било да су чисте или у смеси, без обзира да ли се први пут користе или су сакпуљене, обрађене или обновљене осим оних које се налазе у готовом производу) мора исходovati дозволу ресорног Министарства.;

Квалитет земљишта

Основу заштите квалитета земљишта представљају документи на националном нивоу и то:

- *Закон о заштити земљишта* („Сл. гласник РС”, бр. 112/2015);
- *Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог искључивања* („Сл. гласник РС”, бр.23/94);
- *Уредба о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма* („Сл. гласник РС”, бр.88/10).

Опште мере заштите земљишта:

- утврђивање права, обавеза и одговорности власника, односно корисника земљишта;
- примена поступка санације, ремедијације и рекултивације земљишта;
- спречити уношење загађујућих, опасних и штетних материја у или на земљиште;
- спровести поступак санације, ремедијација и рекултивације земљишта тамо где је потребно;
- повећање нивоа комуналне хигијене у насељу;

- унапређење система управљања отпадом и санација дивљих депонија;
- управљање отпадним водама, у складу са важећом законском регулативом;
- реконструкција канализационе мреже на деловима где је то потребно како би се спречиле хаварије и изливање отпадних вода у земљиште;
- носилац пројеката/оператер (или други облици својине), при свакој промени власништва, је у обавези да спроводе процену стања животне средине и одређивање одговорности за загађење животне средине;
- носилац пројекта/оператер (продавац или купац) је у обавези да изради извештај о стању земљишта, а за сваку трансакцију земљишта, на коме се дешава или се дешавала потенцијално загађујућа активност;
- носилац пројекта/оператер, потенцијални загађивач у обавези је да изради извештај о стању земљишта.

Обновљиви извори енергије

Према Директиви 2009/28/ЕЗ енергија из обновљивих извора је енергија из нефосилних обновљивих извора и то: енергија ветра, соларна, аеротермална, геотермална, хидротермална, енергија океана, хидроенергија, биомаса, депонијски гас, гас из постројења за обраду отпада и биогаз. Приликом изградње објеката намењених комерцијалним делатностима и приликом изградње индустријских постројења потребно је размотрити могућност коришћења обновљивих извора енергије и максимално искористити овај потенцијал тамо где постоји.

Енергетска ефикасност

Приликом изградње зграда на подручју ПДР-а потребно је придржавати се принципа енергетске ефикасности зграда. Унапређење енергетске ефикасности је смањење потрошње свих врста енергије, уштеда енергије и обезбеђење одрживе градње применом техничких мера, стандарда и услова планирања, пројектовања, изградње и употребе зграде и простора. У складу са мерама за испуњење основног захтева економично коришћење енергије и очување топлоте треба да кроз одговарајући избор термичке заштите, инсталације грејања, вентилације, осветљења и припреме топле воде обезбеђује што је могуће нижи ниво потрошње енергије, водећи рачуна о корисницима и климатским условима локација. Мере за енергетску ефикасност објекта треба да обезбеде што је могуће нижи ниво потрошње енергије током грађења, употребе, одржавања и уклапања.

Мере за унапређење енергетске ефикасности:

- замена стандардних котлова нискотемпературним или кондензационим котловима;
- примена нискотемпературних система грејања;
- примена високотемпературних система хлађења;
- повраћај топлоте из отпадног ваздуха у системима вентилације и климатизације;
- природно проветравање;
- припрема потрошне топле воде помоћу енергије сунца;
- припрема потрошне топле воде помоћу топлотних пумпи које као извор топлоте користе топлоту отпадне воде;
- примена инвертерских уређаја за хлађење простора;
- примена топлотних пумпи у пасивном режиму рада за пасивно хлађење;
- искориштење отпадне топлоте са кондензатора расхладних агрегата за загревање потрошне топле воде;

- обезбедити предгревање ваздуха у зимском периоду за рад топлотне пумпе ваздух – вода, укопавањем доводног канала за ваздух;
- обезбедити предгревање спољњег ваздуха за сагоревање топлотом димних гасова уградњом димњака са коаксијалном цеви;
- топлотна изолација неизолованих делова система;
- домаћинско руковање, употреба и одржавање система за грејање, хлађење, вентилацију и припрему санитарне топле воде;
- коришћење енергетски ефикасних кућних уређаја који троше мање енергије него стандарди;
- зграде морају бити пројектоване тако да не премашују дозвољену годишњу потрошњу енергије;
- приликом пројектовања водити рачуна о облику, положају и повољној оријентацији објекта;
- оријентацију и функционални концепт зграде треба пројектовати тако да се максимално искористе природни и створени услови локације (сунце, ветар, зеленило);
- постављати зграде тако да просторије у којима се највише борави буду оријентисани према југу;
- обликом зграде обезбедити енергетски најефикаснији однос површине и запремине омотача зграде у односу на климатске факторе локације и намену зграде;
- груписати просторије у згради у складу са њиховим температурним захтевима - максимизирати употребу природног осветљења;
- у смислу природне вентилације, отвори на згради као што су прозори, врата, канали за вентилацију пројектовати тако да губици топлоте у зимског периода и топлотно оптерећење летњем периоду буде што мање;
- користити класичне и савремене термоизолационе материјале при изградњи;
- у инсталацијама осветљења у објектима и у инсталацијама јавне и декоративне расвете употребљавати енергетски ефикасна расветна тела;
- код постојећих и нових објеката размотрити могућност уградње аутоматског система за регулисање потрошње свих енергетских уређаја у објекту.

Заштита од удеса

Заштита од удеса регулисана је следећим документима:

- *Национална стратегија „заштита и спасавања у ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС” бр. 51/2011);*
- *Правилник о садржини обавештења о новом свесом постројењу односно комплексу, постројењем свесом постројењу, односно комплексу и о израјном престанку рада свесом постројења, односно комплекса („Сл. гласник РС”, бр. 41/2010);*
- *Правилник о садржини Полијике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Сл. гласник РС”, бр. 41/2010).*

Оператери SEVESO постројења, према количинама из Листе опасних материја и њихових количина и Листе својстава и класа опасних материја и њихових количина, у обавези су да израде:

- Политику превенције удеса по достављању Обавештења надлежном органу ресорног Министарства - Оператери SEVESO постројења нижег реда;

- Извештај о безбедности и План заштите од удеса - Оператери SEVESO постројења вишег реда.

Оператер SEVESO постројења је у обавези да:

- уколико се деси хемијски удес на локацији, одмах о хемијском удесу обавести ресорно Министарство, јединицу локалне самоуправе и органе надлежне за поступање у ванредним ситуацијама у складу са прописима којима се уређује заштита и спашавање;
- изради документ - Политику превенције удеса и да Министарству, пре израде Политике превенције удеса, достави Обавештење;
- изради и достави Министарству Извештај о безбедности и План заштите од удеса.

Оператери који нису SEVESO постројење, а који имају на својој локацији (комплексу) значајне количине опасних материја, у циљу заштите од хемијског удеса у обавези су да поступају у складу са *Законом о ванредним ситуацијама* („Сл. гласник РС” бр. 111/09).

Бука

Усвојен је и низ подзаконских аката који омогућавају спровођење мера заштите од буке, а то су:

- *Закон о заштити од буке у живојној средини* („Сл. гласник РС” бр. 36/2009 и 88/2010);
- *Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикаторабуке, узнемиравања и шtetних ефеката буке у живојној средини и на здравље људи, као и врстама и начину прикупљања података потребних за њихово оцењивање* („Службени гласник РС” бр. 75/2010);
- *Правилник о методологији за одређивање акустичких зона* („Службени гласник РС” бр. 72/2010);
- *Правилник о садржини и методама израде стpажишких карата буке и начину њиховог приказивања јавности* („Службени гласник РС” бр. 80/2010);
- *Правилник о методологији за израду акционих планова* („Службени гласник РС” бр. 72/2010);
- *Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке* („Службени гласник РС” бр. 72/2010);
- *Правилник о условима које стручна организација за мерење буке мора да испуњава, као и документација која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мерење буке* („Службени гласник РС” бр. 72/2010);
- *Правилник о мерилима нивоа звука* („Службени гласник РС” бр. 39/2014);

Мере заштите које је потребно спровести у области заштите од буке су:

- смањење буке на самом извору користећи методе и технологије које ће обезбедити тихи рад извора бука;
- изолација вибрација које могу изазвати генерисање структуралног звука;
- акустична обрада просторије;
- правилна конструкција и избор материјала;
- звучна изолација фасадних елемената;
- формирање заштитног зеленила око саобраћајница;
- формирање заштитног зеленила око индустријских објеката;
- акустична обрада простора;
- правилна оријентација стамбених објеката;

- успостављање система мониторинга буке на државних путевима;
- мониторинг буке у производним постројењима;
- постојање информационог система буке.

Индустријски објекти

Локациони фактори размештаја индустријских капацитета са аспекта одлика простора и конкретног производног програма обухватају еколошке захтеве и ограничења која ствара производња. При планирању локације индустрије и других радних активности, неопходна су одређена сазнања која се односе на:

- основне карактеристике предложеног развоја индустрије са описом процеса и постројења;
- капацитетима производње;
- количинама сировина;
- карактеристикама технологије и фазама изградње.

Неопходна су сазнања о:

- квалитету ваздуха у околини подручја предвиђеног за нову индустрију;
- подаци о претходним мерењима;
- евентуалним оштећењима вегетације и земљишта, материјалних добара;
- о постојећим загађивачима;
- о материјама које ће се емитовати у ваздух и карактеристикама емисије (стална/повремена, из тачкастих/површинских емитера);
- о евентуалном коришћењу горива.

При лоцирању индустрије све наведене проблеме треба посебно проучити, а у оквиру инвестиционих програма за изградњу нових индустрија радити анализу могућег утицаја на околину и прописати адекватне мере заштите. Потребно је стварати услове да сви загађивачи обезбеде технологију која неће угрожавати средину, при чему ће се ефикасније користити сировине, смањити количина отпадака и штетних ефеката производних и индустријских процеса. Потребно је предузимати превентивне мере против загађивања животне средине изградњом нових објеката са чистим технологијама и обезбеђивањем да сви нови планирани објекти морају задовољити ниво квалитета средине према одговарајућим стандардима. Стамбене зоне које се налазе у непосредном окружењу морају бити заштићени од индустријских и других објеката који испуштају штетне материје у ваздух образовањем санитарних зона заштите.

У складу са тим у формираним привредним зонама значајно је обезбедити:

- пречишћавање отпадне воде;
- формирање зелених зона санитарне заштите град између индустријских комплекса, дуж саобраћајница;
- обезбедити стално праћење стања животне средине и утицај загађивања на природну средину и град.

Потребно је предвиђање ризика планираних активности на подручју ПДР-а нарочито за опасне, отровне и друге процесе и материје као и поступака или изградње објеката који могу бити извори загађења или ризика. За све објекте и постројења који могу бити узрок удеса III/IV и II/III нивоа (према анализи вулнерабилности) потребно урадити процену ризика која би била основа за израду планова заштите (на нивоу предузећа и на нивоу Града). Проценом је потребно обухватити и објекте и постројења у којима је могући ниво удеса I и II, с тим да

анализа опасности обухвати сва хазардна својства материја у процесу, као и концентрације од значаја. Анализа и процена ризика има за циљ да идентификује и квантификује подручје где потенцијално може доћи до настанка хемијског удеса што је значајан предуслов за адекватно планирање превенције, припреме, реаговања на удес и санације последица.

Управљање отпадом

Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. године представља основни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике Србије. Према Стратегији управљања отпадом, општина Рача, са општинама Велика Плана, Смедеревска Паланка, Лапово, Деспотовац, Баточина и Свилајнац, припада Регионалном центру за управљање комуналним отпадом у Лапову. Овај центар обухвата око 180.000 становника и годишњу количину отпада од 37.700 t/год. На основу споразума општина Лапово, Баточина, Рача, Велика Плана и Деспотовац, на територији општине Лапово је изграђена и пуштена у рад регионална депонија „Врбак” којом руководи привредно друштво А.С.А. ЕКО огранак Лапово. Регионална депонија „Врбак” је опремљена системом за сакупљење депонијског гаса и системом за прикупљање и третман процедурних вода. У склопу депоније функционишу постројење за компостирање и постројење за сепарацију рециклабилног отпада.

Опште мере управљања отпадом - надлежни орган општине Рача:

- доноси Локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу; уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији;
- уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом;
- издаје дозволе, одобрења и друге акте у складу са Законом,
- води евиденцију и податке доставља ресорном Министарству,
- врши надзор и контролу примене мера поступања са отпадом у складу са законом.

Посебне мере управљања отпадом - обавезе оператера постројења:

- за постројења за која се издаје интегрисана дозвола припрема се и доноси План управљања отпадом;
- за постројења чија је делатност управљање отпадом и за која се издаје интегрисана дозвола или дозвола за управљање отпадом, доноси се Радни план постројења за управљање отпадом;
- произвођач или увозник чији производ после употребе постаје опасан отпад у обавези је да тај отпад преузме после употребе без накнаде трошкова и са њима поступи у складу са законом;
- за обављање делатности управљања отпадом прибављају се дозволе и то: дозвола за сакупљање отпада, за транспорт отпада, за складиштење и третман отпада и за одлагање отпада. За обављање више делатности једног оператера може се издати једна интегрална дозвола. Дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада издају се на период од 10 година.

У зависности од реализованих активности на подручју ПДР-а потребно је организовати управљање отпадом. Потребно је ускладити управљање отпадом са принципима Националне стратегије управљања отпадом. Посебну пажњу треба посветити локацијама индустријских и комерцијалних објеката који генеришу велику количину отпада.

Заштита и унапређење природе, природних добара и пејзажа

На подручју Плана нема заштићених природних добара, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије, као ни евидентираних природних добара.

Опште мере заштите природних вредности на подручју Плана обухватају:

- очување постојећих зелених површина значајних са еколошког и урбанистичко-архитектонског аспекта;
- повећање удела јавних зелених површина у складу са урбанистичким параметрима;
- озелењавање јавних површина по највишим стандардима применом декоративних врста дендрофлоре (избегавање инвазивних, алохтоних врста и алергених врста);
- повезивање свих јавних зелених површина у јединствен систем и мрежу зеленила;
- обавезне су мере еколошке компензације у циљу ублажавања штетних последица на природу (мере санације, примарна рехабилитација, успостављање новог локалитета или комбинацију мера);

Функционални екозонинг

Приликом издвајања еколошких целина и зона разматране су обавезујуће смернице из стратешке процене утицаја на животну средину планова вишег хијерархијског нивоа Стратешке процене утицаја Просторног плана општине Рача и Стратешке процене утицаја плана генералне регулација градског насеља Рача. Посебне мере заштите дефинишу се са аспекта утврђивања обавеза корисника простора које се морају спроводити у поступку изградње нових и доградње постојећих објеката и комплекса, ради унапређења животне средине. Посебне мере заштите се прописују за просторе у границама појединачних еколошких целина, зона и појасева и обавезујуће су приликом издавања Локацијске дозволе.

Према Стратешкој процени утицаја плана генералне регулације градског насеља Рача на подручју ПДР издвајају се следеће зоне:

Еколошка целина „Рача ” - представља простор обухваћен Планом генералне регулације насеља Рача, при чему границе Плана представљају истовремено и границе еколошке целине. Овај простор карактеришу различите намене, садржаји, функције (зоне становања различитих густина, радне зоне и појединачни комплекси, јавне намене и функције, зеленило, саобраћај, комунална инфраструктура, спорт и рекреација). У оквиру ове целине нису дозвољене делатности прераде метала (топљење, ливење, хемијска обрада), хемијска и фармацеутска индустрија, прерада дрвета (целулозе), коже, гуме, фарме и товилишта, складиштење опасног отпада, постројења за која се по Закону издаје интегрисана дозвола и остале делатности које могу значајно угрозити квалитет и капацитет животне средине. За реализацију пројеката у еколошким зонама у оквиру еколошке целине „Рача ” дефинисане су посебне мере. Опште мере заштите животне средине:

- обавезно је поштовање прописаних урбанистичких параметара;
- обавезно је поштовање услова надлежних органа и институција при реализацији планираних намена, објеката, функција, садржаја, радова и инфраструктурних система;
- обавезно је комунално и инфраструктурно опремање еколошких зона и локација, у циљу спречавања потенцијално негативних утицаја на земљиште, подземне и површинске воде, и здравље становништва;

- обавезан је избор еколошки прихватљивих енергената и технологија за производњу енергије;
- обавезно је рационално коришћење енергије, већа употреба обновљивих извора енергије и повећање енергетске ефикасности;
- обавезно је озелењавање и пејзажно уређење зона и локација, сагласно локацијским условима и еколошким захтевима, уз стриктно поштовање принципа аутохтоности у зонама заштите културних добара;
- обавезно је управљање отпадом;

- обавезан је предтретман свих комуналних и технолошких отпадних вода до захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент (канализациону мрежу или водоток);
- препорука је увођење поступка еколошке компензације у простору.

Еколошки појас „Река Рача” - обухвата простор у појасу дела тока реке Раче који протиче у близини подручја плана. Овај еколошки појас се одликује великом осетљивошћу, обзиром да се у непосредној близини реке налазе постојеће и планиране радне зоне као и да се користи као реципијент за употребљене санитарне воде, до изградње централног постројења за пречишћавање. Опште мере заштите животне средине:

- обавезан поступак процене утицаја за све пројекте (објекте, радове – изворе могућих негативних утицаја на воде у рекама и њиховим притокама),
- обавезно комунално и инфраструктурно опремање целина и зона које представљају непосредно окружење еколошким појасевима,
- обавезан је третман (пречишћавање) свих отпадних вода (комуналних, технолошких, потенцијално зауљених, атмосферских) до захтеваног нивоа, пре упуштања у
- реципијент,
- рационална и контролисана употреба заштитних средстава на пољопривредним површинама,
- обавезно је управљање свим врстама отпада, у складу са планом управљања отпадом,
- дозвољено је уређење форланда у складу са водним условима.

Смернице за ниже нивое

Приоритетне активности на нижим територијалним нивоима у наредном периоду треба усмерити ка изради Студија о процени утицаја за ону пројектну документацију за коју је према законској регулативи предвиђена израда процене утицаја на животну средину. На тај начин, комплексном валоризацијом могућих утицаја будућих објеката на животну средину оцениће се оправданост и могућност реализације таквих комплекса са аспекта заштите животне средине.

У поступку даље разраде ПДР-а у складу са Законом о процени утицаја на животну средину обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр.114/08) инвеститори су дужни да се обратe надлежном Министарству за послове заштите животне средине који ће одлучити о потреби израде Процене утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије Процене утицаја.

У складу са тим, уколико се покаже као неопходно потребно је изградити Процену утицаја на животну средину и дефинисати адекватне мере заштите животне средине.

Програм праћења стања животне средине

Како би се животном средином управљало на оптималан начин неопходно је спровести адекватан мониторинг на подручју ПДР-а. Континуирано праћење дефинисаних индикатора, редовно извештавање и правовремено реаговање од кључног су значаја за систем мониторинга који игра кључну улогу у очувању животне средине.

Индикатори за праћење стања животне средине

Имплементација ПДР-а и реализација планираних активности одвијаће се у дужем временском периоду што захтева континуирано праћење свих аспеката животне средине. Праћење стања животне средине обавља се путем одабраних индикатора и неопходно је како би се сагледали ефекти реализације планских решења на датом простору.

Табела број 10: Мониторинг стања животне средине

Посебни циљеви СПУ	Индикатори	Надлежна институција	Варијанта II
<ul style="list-style-type: none"> Заштита планског подручја од поплава 	<ul style="list-style-type: none"> Број радова на уређењу водотока 	Агенција за заштиту животне средине	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none"> Побољшање квалитета подземних вода 	<ul style="list-style-type: none"> Serbian Water Quality Index (SWQI) 	Агенција за заштиту животне средине	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none"> Унапређење система за водоснабдевање 	<ul style="list-style-type: none"> Квалитет воде за пиће 	Агенција за заштиту животне средине	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none"> Спречавање губитка пољопривредног земљишта 	<ul style="list-style-type: none"> Промене намене земљиште % пољопривредних површина у односу на укупно 	Агенција за заштиту животне средине	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none"> Смањење изложености околног становништва и запослених загађеном ваздуху 	<ul style="list-style-type: none"> Број оболелих становника и запослених Емисија гасова са ефектом стаклене баште 	Локално предузеће за јавно здравље Локална мрежа за мониторинг квалитета ваздуха Мрежа станица за контролу квалитета ваздуха Агенције за заштиту животне средине Државна мрежа за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none"> Смањење буке и вибрација у непосредној близини саобраћајница Смањење буке у близини стамбене зоне 	<ul style="list-style-type: none"> Укупни индикатор буке 	Локална мрежа мерних станица	Континуирано
<ul style="list-style-type: none"> Одређивање локације за сепарацију и разврставање отпада пре одлагања на регионалну депонију уз 	<ul style="list-style-type: none"> Број потенцијалних локација и њихов положај (опремљеност локације неопходном инфраструктуром, број спроведених мера заштите у 	Јавно комунално предузеће	Једном годишње

спровођење одговарајућих мера заштите	фази пројектовања и реализације)		
<ul style="list-style-type: none">Повећање покривености планског подручја комуналном инфраструктуром	<ul style="list-style-type: none">Процент пословно производних објеката прикључених на канализациону мрежу	Јавно комунално предузеће	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none">Унапређење система управљања отпадним водама	<ul style="list-style-type: none">% пречишћених отпадних водаПостојање ППОВ	Јавно комунално предузеће	Једном годишње
<ul style="list-style-type: none">Формирање еколошки одрживе радне зоне	<ul style="list-style-type: none">Повећање броја запосленихПромене у БДП-у општине Рача	Републички завод за статистику Локални завод за запошљавање	Једном годишње

Права и обавезе надлежних органа

- Надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама, достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени;
- Надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, обезбеди учешће јавности у разматрање Извештаја о Стратешкој процени;
- Надлежни орган задужен за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- Надлежни орган задужен за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о плану и Извештају о Стратешкој процени;
- Надлежни орган задужен за припрему Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- Надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени;
- Надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени, на основу прописаних критеријума; Надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о Стратешкој процени или одбија захтев за давање сагласности на Извештај о Стратешкој процени;
- Надлежни орган задужен за припрему Плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени за послове заштите животне средине;
- Надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Оператер сваког извора загађења у обавези је да:

- надлежном органу достави податке о стационарном извору загађивања и свакој његовој промени;
- обезбеди редован мониторинг емисије и да о томе води евиденцију;
- обезбеди континуална мерења емисије ако за то постоји обавеза самостално, путем аутоматских уређаја за континуално мерење;
- води евиденцију о обављеним континуалним мерењима са подацима о мерним местима, резултатима и учесталости мерења и достави податке једном у три месеца и достави мерења на годишњем нивоу у виду годишњег извештаја;
- обезбеди контролна мерења емисије преко овлашћених организација, ако мерења емисије не обавља самостално;

- обезбеди прописана повремена мерења емисије, преко овлашћеног (акредитованог) правног лица два пута годишње уколико не врши континуални мониторинг, а податке достави надлежном органу;
- поставе уређаје за мерење количине отпадних вода које се испуштају у реципијент и да извештај о извршеним мерењима квартално достављају Јавном водопривредном предузећу, Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за животну средину;
- испитују квалитет отпадних вода пре и после пречишћавања, да обезбеде редовно функционисање уређаја за пречишћавање отпадних вода и да воде дневник њиховог рада;
- врше испитивање количине опсаних и штетних материја у земљишту уколико постоји могућност загађења земљишта редовним радом Пројекта.

Поступање у случају неочекиваних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана детаљне регулације дође до појаве утицаја који су непредвиђени или неочекивани, а имају негативног ефекта на реализацију Плана или животну средину, неопходно је поступак стратешке процене утицаја на животну проверити и поновити.

Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене

Основну методологију израде Стратешке процене утицаја на животну средину прописао је Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). Према овом закону Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину) садржи следеће сегменте:

- Полазне основе
- Општи и посебни циљеви и избор индикатора
- Процена могућих утицаја плана и програма на животну средину садржи следеће елементе
- Смернице за ниже хијерархијске нивое
- Програм праћења стања животне средине
- Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план или програм
- Закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности
- Други подаци од значаја за стратешку процену.

За израду матрице утицаја примењен је модел вредновања утицаја изведен на основу методологије британског Министарства за заштиту животне средине. Приликом избора

индикатора коришћен је Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени Гласник Републике Србије” бр. 37/2011).

Приликом израде Стратешке процене утицаја наишло се на неколико проблема. Примарни проблем свакако представља недостатак јасно дефинисане методологије израде СПУ. Како је ово документ који није дуго присутан у Републици Србији не постоји унифицирана методологија његове израде. Не постоји пратећа документација за примену, као ни упутства и смерница за израду СПУ. Други проблеми односе се на непостојање довољног број докумената који се тичу одрживог развоја као и недостатак података.

Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Законом о планирању и изградњи донета је Одлука о ПДР-у радне зоне “Исток” којом је утврђена обавеза израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину - Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину ПДР-а за радну зону “Исток”. У складу са Одлуком, приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације, у фази Раног јавног увида, са поступком кроз Нацрт Плана детаљне регулације. Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Нетехнички резиме

Стратешка процена утицаја на животну средину ПДР радне зоне “Исток” у Рачи је документ којим је сагледан утицај ПДР-а на животну средину. Приликом израде СПУ сагледано је стање животне средине на датом подручју као и актуелни проблеми и еколошки конфликти који су заступљени на датој територији. Анализирана су планска решења, начин уређења и коришћења простора предвиђен ПДР-ом. У складу са тим дефинисани су основни и посебни циљеви и сет индикатора помоћу којих је могуће пратити њихово остварење. Циљеви су дефинисани на основу планова вишег реда, карактеристика самог подручја и општих начела одрживог развоја. Најважнији допринос СПУ су свакако мере заштите животне средине које ће бити инкорпорирани у сам ПДР. Применом ових мера ствара се основ за интегрално и одрживо коришћење простора и управљање животном средином.

На основу анализе закључује се:

- **планска решења која предвиђа ПДР немају еколошки неприхватљиве утицаје на животну средину.**

Животна средина је најугроженија потенцијалним присуством лаке индустрије. Међутим, уз коришћење чисте технологије и уз примену адекватних мера заштите негативни утицаји се могу минимизирати. Стратешка процена утицаја такође предвиђа израду Процене утицаја на животну средину чиме се ствара основ за адекватно управљање животном средином на свим територијалним нивоима.

Други подаци од значаја за стратешку процену

Осим наведеног и образложеног, нема других података од значаја за Стратешку процену утицаја ПДР раде зоне “Исток” у Рачи.

На основу члана 40. став 1. тачке 71) Статута општине Рача („Сл. гласник општине Рача“, број 3/19) и члана 4. став 1. тачка 4. Решења о формирању Анкетног одбора ("Сл. гласник општине Рача", број 29/19), Скупштина општине Рача, на својој седници одржаној 01.06.2020. године, донела је:

О Д Л У К У

1. Усваја се Извештај Анкетног одбора Скупштине општине Рача број 06-36/2020-I-01 од 27.05.2020. године.
2. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Рача.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-31/2020-I-01
Дана: 01.06.2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА
Душан Ђоковић, с.р.

Скупштина општине Рача

Карађорђева 48, 34210 Рача

ИЗВЕШТАЈ АНКЕТНОГ ОДБОРА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА

Рача, мај 2020. године

На основу члана 40 тачке 71) Статута општине Рача („Сл. гласник општине Рача“, број 3/19) Скупштина општине Рача, на својој седници одржаној 05.11.2019. године, на предлог Одборничке група у СО Рача „Српска напредна странка – Победа за Рачу“, донела је:

РЕШЕЊЕ О ФОРМИРАЊУ АНКЕТНОГ ОДБОРА

Именује се анкетни одбор из реда одборника у СО Рача у следећем саставу:

- Бранислав Милутиновић – председник,
- Наташа Јањић – члан;
- Марко Дугић – члан;
- Ивана Томић – члан;
- Драган Матић – члан.

Предмет сагледавања стања и утврђивања чињеница о одређеним правно-релевантним појавама, која су обухваћена задацима Одбора су:

- Фабрика пијаће воде у Рачи;
- Изградња главне улице у Рачи;
- Изградња постројења за прераду ПЕТ амбалаже у Рачи;
- Постројење за прераду отпадних вода;
- Употреба новчаних средстава за санацију штете од поплава 2014. године;
- Реконструкција парка у Рачи;
- Капитални радови по месним заједницама у периоду од 2008. године до данашњег дана.

ЗАДАЦИ АНКЕТНОГ ОДБОРА СУ:

- **Да ли су претходно наведени објекти завршени;**
- **Да ли су у функцији;**
- **Да ли је било злоупотреба права односно незаконитог одступања од пројекта приликом изградње истих;**
- **Да ли су новчана средства утрошена у складу са правним прописима и праксом домаћинског пословања узимајући у обзир све предмете наведене.**

Права и обавезе анкетног одбора у раду су следеће:

- Анкетни одбор не може да врши истражне и друге судске радње;
- Анкетни одбор има право да тражи од државних органа и организација податке, исправе и обавештења, као и да узима изјаве од појединаца које су му потребне;
- Представници државних органа и организација дужни су да се одазову позиву анкетног одбора и да дају истините изјаве, податке, исправе и обавештења;
- **Анкетни одбор, подноси Скупштини општине Рача извештај, са предлогом мера, најкасније у року од 60 дана од дана оснивања;**
- Анкетни одбор, престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници СО Рача;
- На рад анкетног одбора сходно се примењују одредбе Пословника о раду СО Рача.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-109/2019-I-01
Датум: 05.11.2019.године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Душан Ђоковић, с.р.

На основу члана 40. став 1. тачке 71) Статута општине Рача („Сл. гласник општине Рача“, број 3/19) Скупштина општине Рача, на својој седници одржаној 30.12.2019. године, на предлог Одборничке група у СО Рача „Српска напредна странка – Победа за Рачу“, донела је:

**РЕШЕЊЕ О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ РЕШЕЊА
О ФОРМИРАЊУ АНКЕТНОГ ОДБОРА**

Мења се члан 4. тачка 4 Решења о формирању анкетног одбора (Сл. гласник општине Рача број 19/19), тако да сада гласи:

„Анкетни одбор, подноси Скупштини општине Рача извештај, са предлогом мера, најкасније до 25.03.2020. године“.

Ово решење ступа на снагу даном доношења.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЧА

Број: 020-146/2019-I-01
Дана: 30.12.2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Душан Ђоковић, с.р.

Анкетни одбор је започео са радом одмах по формирању 05.11.2019. године. На самом почетку се суочио са великом опструкцијом од стране запослених који раде у општинској управи, а везано за давање података и документације на увид члановима Анкетног одбора. Наиме, многи запослени се „не сећају“ о којим документима се ради и где се налазе. За документацију које су се сетили, тражили су по месец дана рок за доставу исте. Многи од тражених докумената не постоје у архиви. Део документације везане за трошење средстава код поплаве 2014. године и део документације везане за изградњу главне улице још увек нисмо добили.

Постројење за пречишћавање пијаће воде (Фабрика пијаће воде)

Анкетни одбор је за давање изјава, у вези са изградњом Постројења за пречишћавање пијаће воде у Рачи, позвао следећа лица:

- Драган Стевановић - бивши председник општине Рача;
- Драгана Живановић - бивша председница општине Рача;
- Радослав Здравковић - бивши заменик председника општине Рача;
- Милан Благојевић - бивши Заменик председника општине Рача;
- Будимир Миленковић - бивши директор Фонда за грађевинско земљиште, Фонда за локалне и некатегорисане путеве и Фонда за водопривреду;
- Петра Петровића - надзорног органа на изради Постројења за пречишћавање пијаће воде;
- Томислав Вељковић - такозвани узбуњивач у општини Рача;
- Биљана Рашић - бивши шеф за Буџет и финансије општине Рача.

Сви позвани су уредно добили позив за седницу Анкетног одбора. Позиве су уредно примили. **Драган Стевановић** се одазвао позиву и у својој изјави за Анкетни одбор рекао да је он потписао уговор о изградњи Постројења за пречишћавање пијаће воде још давне 2007. године и да је била затворена финансијска конструкција у којој су учествовали Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде и делом Јужноморавски регион Чешке Републике. Изјавио је да је у то време, као председник општине Рача, обављао и функцију директора Фондова. Радови су отпочели одређеном динамиком у складу са пројектном документацијом. Изјавио је да је он платио Прву привремену ситуацију. Касније је смењен са места директора Фондова и даљу изградњу су спроводили касније именовани директори.

Драгана Живановић се није одазвала позиву да присуствује седници, али је послала писмени одговор у коме сву одговорност преноси на директоре и стручне службе општинске управе, где упућује Анкетни одбор да потражи одговоре.

Радослав Здравковић се, и поред уредно добијеног позива, није појавио на седници Анкетног одбора, а није послао ни писану изјаву.

Будимир Миленковић се одазвао позиву Анкетног одбора и пред истим изјавио да је он био трећи по реду директор Фондова, да је наставио изградњу и да је он потписао Анекс I уговора на изградњи Постројења за пречишћавање пијаће воде. На питање чланова Анкетног одбора да ли се таквим поступком губио смисао и функција самог постројења, Будимир је одговорио да је Анекс I потписао под притиском председнице општине Драгане Живановић и њених сарадника, да је то рекао полицији, да зато има сведоке и да је спреман да одговара. Навео је да су тадашњи функционери општине Рача, Драгана Живановић и Душан Ђоковић, путовали на Кубу са извођачем радова на Фабрици пијаће воде.

Петар Петровић, надзорни орган на Постројењу за пречишћавање пијаће воде, и поред уредно примљеног позива, није се одазвао да присуствује седници Анкетног одбора, а није послао ни писану изјаву.

Томислав Вељковић се одазвао позиву да да изјаву Анкетном одбору и са собом повео два новинара и три адвоката портала Пиштаљка. У својој изјави везаној за сазнања око пријава за изградњу Фабрике пијаће воде, наводи да су надлежни полицијски органи упознати са пропустима на изградњи Фабрике пијаће воде, да је постојало више пријава полицији везано за поменути изградњу и да до дан данас нико није реаговао. Изнео је податак да се троше милионска средства за плаћање цистерни којима се снабдева становништво. Наводи да су функционери путовали на Кубу, али да је случај застарео за одговорност функционера и да неће бити никаквог ефекта ни одговорности. У изјави је оспорио стручност чланова Анкетног одбора.

Биљана Рашић се одазвала позиву Анкетног одбора и пред истим изјавила да је срамота да грађани општине Рача после толико уложених средстава немају здраву пијаћу воду. Као тадашњи шеф Буџета, била је више пута на савјешњима са извођачем радова на фабрици пијаће воде. Такође, наводи да је било спорних фактура које нису одговарале стању на терену и да је на савјешња ишла председница општине, а не директор фондова.

На основу презентоване техничке документације, утврђено је следеће:

- Да је уговор за изградњу Постројења за пречишћавање пијаће воде у Рачи склопљен 15.08.2007. године и заведен под редним бројем 352-88 код Инвеститора - Фонда за грађевинско земљиште општине Рача и редним бројем 856 од 15.08.2007. године код извођача - М.П. Велика Морава, Београд;
- Уговор су потписали Драган Стевановић за инвеститора - Фонд за грађевинско земљиште општине Рача и Зоран Џелатовић за извршиоца – М.П. Велика Морава, Београд;
- Уговором је предвиђено да цена радова износи 45.458.102,17 динара са ПДВ-ом (према средњем курсу НБС на дан 13.09.2007. године од 79,6503 дин/еур износи 570.721,04 еура).
- Анекс I уговора о извођењу радова на изградњи Постројења за пречишћавање пијаће воде, заведен код инвеститора - Фонда за грађевинско земљиште општине Рача под редним бројем 352-134 од 24.09.2008. године и извођача - М.П. Велика Морава из Београда заведен под редним бројем 1124 од 05.09.2008. године, потписали су: директор Будимир Миленковић испред инвеститора - Фонд за грађевинско земљиште општине Рача, Петар Д. Петровић (број лиценце 414 2634 03) испред надзора, а за извођача М.П. Велика Морава из Београда, Зоран Џелатовић;
- Анексом I уговора је предвиђено да уговорена цена радова износи 7.716.882,00 динара са ПДВ-ом. Анексом I уговора **мењају се позиције предвиђених и плаћених радова у првој привременој ситуацији, па се уместо позиција: хлорисање, филтрација и спољни цевоводи**, чија је вредност 6.017.188,16 динара уносе позиције предмера и предрачуна радова на изградњи колектора укупне вредности 5.294.224,00 динара са ПДВ-ом и предмера и предрачуна радова **на облагању насипа бетонским радовима и уређењу слободног простора** укупне вредности са ПДВ-ом 2.422.658,00 динара. **Уређење слободног простора је предвиђало израду травњака насипањем хумуса, сејањем траве и одржавањем травњака, затим садњу живе ограде дуж целе ограде, садњу листопадних садница 20 комада и набавку и садњу цвећа 400 комада љубичица;**
- У Службеном гласнику број 5 од 09.11.2011. године, на страни 4 стоји одлука да је Скупштина општине на својој седници одржаној 30.08.2011. године донела Одлуку

број 020-57/2011-I, којом се усваја Извештај о степену изведених радова на Постројењу за пречишћавање пијаће воде;

- Седница Скупштине општине Рача је започета 09.06.2011. године и настављена 30.08.2011. године, а Одлука са исте објављена 09.11.2011. године у Службеном гласнику општине Рача.
- Извештај о степену изграђености Постројења за пречишћавање пијаће воде, који је усвојен на наставку седнице, нисмо могли да видимо у писаном облику, јер га нема у архиви.

Слушањем тонског записа са поменуте седнице може се чути:

Извештај подноси испред инвеститора директор Фондова у Рачи, **Зоран Андрејић**, који у свом излагању каже: „Степен изведених радова на Постројењу за пречишћавање пијаће воде приказан је у писаном извештају. Одборници су добили извештај са подацима који су нама доступни у некој скраћеној форми, пошто су релевантни подаци у пројектима, идејном и генералном. Није имало смисла све то копирати. Постројење за прераду пијаће воде почело је да се гради тамо негде 2007. године, а за то време промењене две гарнитуре власти и ја сам четврти директор у току изградње овог постројења, иако је оно приведено крају није још завршено. Поред техничких решења, која су на постројењу уграђена, то су пре свега механичка-хидро решења, електро решења, али ће више о томе Петар Петровић (надзорни орган на Постројењу). У финансијском извештају се види ко је све учествовао у финансирању: министарство, Дирекција за воде НИП, Министарство економије и регионалног развоја, Јужноморавски регион Чешке Републике, нешто мало Фонд. У табелама стоје подаци, из разлога што је раније било доста прича о томе када су вршене исплате, по којим ситуацијама и по којим уговорима. Ја сам често био на изградњи Постројења да својим присуством „погурам“ завршетак радова и оно што сам могао да видим је да је остала још да се асфалтира саобраћајница кроз круг Постројења.

Петар Петровић, надзорни орган на Постројењу за пречишћавање пијаће воде, изјављује: „Степен изграђености је 99,5 % и остало је још асфалтирање унутрашњих саобраћајница. Оно што је веома битно за ово Постројење је да се обави функционална проба, која још увек није завршена, а отпочело се са њом. Међутим, констатовани су одређени проблеми, али то је и очекивано, што је требало у наредних пар недеља треба да се заврши. Технолошка решења која су овде примењена су сасвим адекватна за проблеме које су постојали у квалитету сирове воде која је испоручивана систему водоснабдевања. Применом ових решења, вода ће бити у потпуности исправна за пиће. Постројење, заједно са резервоарским простором ће омогућити снабдевање водом током целе године без икаквих несташица. Капацитет је 40 l/s у наредних 30 година. Радови су отпочели, тад када су отпочели 2007. године, интензивно настављени 2008. године, али из разноразних околности отегли се до данашњих дана. Постојале су оправдане сумње да ли ће се изаћи са тиме на крај. Међутим, извођач је учинио све што је било у његовој моћи, организовао се у околностима какве је имао тако да смо ето дошли до тога да очекујемо предају објекта уз мале ситнице које требају да се отклоне, цео систем треба да се провери и опрема која је у потпуности на објекту.“

Одборник **Дејан Обрадовић** је у свом излагању на поменутој седници је рекао: „О степену изграђености постројења за пречишћавање смо чули од Петра Петровића, да директор ту информацију није доставио у свом писаном извештају и тражим одговоре на питања:

- Када су тачно почели радови на изградњи постројења и колико после склапања уговора?
- Колика је вредност уговора?
- Који је био рок за извођење радова?
- Колика је клаузула за извођача за непоштовање рокова градње?
- Да ли је било додатних радова, мимо уговора, за коју цену и зашто су ти радови рађени?

- Да ли су предузете мере од стране инвеститора према извођачу за непоштовање рокова градње?
- По пројекту пише да је требало да буде изграђена лабораторија за контролу воде. Да ли је изграђена? У извештају не пише.
- Где су ситуације? Шта је плаћено? Имамо ли их у прилогу?

Покушали сте једну од најважнијих инвестиција да забашкарите, да прође неопажено.“

На постављена питања директор **Зоран Андрејић** је одговорио: „Уговор је према пројекту око 50 милиона, пенали су око 20%, а питања су политичке природе.“

Надзорни орган **Петар Петровић** је рекао: Уговор је 45,5 милиона и Анекс 7,1 милион, извођач је учинио добро дело јер није тражио клизну клаузулу за цене радова и приступни пут је у договору са инвеститором замењен изградом нешто краће унутрашње саобраћајнице. Пенали нису 20% него 5% од уговорене цене, постројење треба има пробни рад и да после тога има гарантни рок који је или 1 или 2 године, у коме извођач мора да отклони уочене недостатке.

На ове одговоре бурно је реаговао одборник **Обрадовић Дејан**: „Овде сви причају одокативно. Зашто не донесете тај уговор. Директоре, ви сте инвеститор који о овоме мора да зна све. Да ли било додатних радова рећи ће ми надзорни орган. Зашто ви уговарате додатне радове? Ви сте инвеститор, је л' тако? Господин Петровић служи да штити инвеститора од злоупотребе извођача радова. А што су радови били прекинути? Из ког разлога? Је л' ми знамо разлог? Је л' ви знате разлог? Па што нам не кажете? Сада испаде да је у целој овој причи извођач радова нешто оштећен, а не ми као инвеститори и грађани који пију воду. Знате, они пристали да раде по ценама које су старе. Ајде! Па, што нису урадили у року од 120 дана? На прецизно постављена питања, не добијем прецизне одговоре. Дајте уговоре! Ја за стартни уговор располажем цифром од 42 милиона. Од надзора сам добио одговор да је то 45,5 милиона, а од директора да је то 50 милиона. Када су почели радови? Негде тамо у новембру. Када? Датум тај и тај. Моја питања нису била политичка како то директор каже, већ логичка да видим о чему се ту ради. Да сазнам шта се радило.“

Истој седници присуствује и **Драган Стевановић**, бивши председник општине Рача, сада као одборник. Драган Стевановић није узео учешће у раду седнице, нити се интересовао за степен изграђености постројења за чију изградњу је он потписао уговор.

Општинска управа општине Рача је својим закључком заведеним под редним бројем 354-3/2011-ИВ-03-1 од 08.09.2011. године поверила посао техничког прегледа Постројења за пречишћавање пијаће воде Дирекцији за урбанизам Крагујевац.

Дирекција за урбанизам својим дописом број 2859/11 од 09.08.2013. године доставља извештај комисије за технички преглед на изграђеном објекту Постројења за пречишћавање пијаће воде у Рачи.

Комисија за технички преглед изведених радова је својим записником од 07.09.2011. године, број 2859, дала мишљење и предлог: „Да су радови на изграђеном објекту Постројења за пречишћавање пијаће воде у Рачи и магистралног цевовода од резервоара до града у Рачи у дужини од 653m НЕПОДОБНИ за употребу док се не отклоне констатоване неправилности констатоване у записнику.“

Комисија такође даје РЕЗИМЕ НАЛАЗА да изведени радови на изграђеном објекту за пречишћавање пијаће воде у Рачи НИСУ подобни за употребу из разлога констатованих у појединачним извештајима чланова комисије.

Комисија даје МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ:

„Да се обустави поступак издавања употребне дозволе за предметни објекат јер нису констатовани сви параметри по подобност објекта и да се изда решење о пробном раду на период од 12 месеци како би се прибавила сва потребна атестна документација и добили резултати пројектованих карактеристика према важећим прописима.“

Из самог записника се види да комисија која је формирана 30.09.2011. године, записник саставља под заводним бројем 2859 од 07.09.2011. године, односно 23 дана пре формирања саме комисије. Комисија почиње са радом 07.11.2011. године, наставља рад 03.04.2013. године и завршава рад 24.04.2013. године.

У самом записнику комисија наводи да је током прегледа техничко инвестиционе документације констатовала следеће: под ставком 6.1 да Уговор о градњи, склопљен са извођачем радова АМ Градња Баточина, заведен код инвеститора под редним бројем 352-88 од 15.08.2007. године, односно код извођача под бројем 856 од 15.08.2007. године на износ од 45.000.000,00 + 11.000.000,00 динара.

Из документације коју у прилогу поседује Анкетни одбор и увидом у документацију под наведеним заводним бројевима налази се склопљен Уговор са Извођачем М.П. Велика Морава на износ од 45.458.102,17 динара по основном и 7.716.882,00 по Анексу I уговора, а не Уговор са АМ „Градња” Баточина.

Комисији је требало скоро две године да сачини записник, а почели су са радом 07.11.2011. године, наставили са радом 03.04.2013. године, а завршили 24.04.2013. године.

Милан Благојевић, бивши заменик председника општине, који је био именован за члана комисије за технички преглед изведених радова на Постројењу за пречишћавање пијаће воде испред инвеститора, каже: „Комисија се састала само једном и на лице места и затекла катастрофално стање на објекту за пречишћавање пијаће воде. Комисија је одложила преглед због продирања воде у унутрашњост објекта и наложила Извођачу да отклони пропусте, а Надзору да, кад објекат буде у потпуности спреман, обавести инвеститора да позове комисију. До истека мог мандата у мају 2012. године, комисија се више ниједном није састала, нити је надзор обавестио нас да је нешто урађено да се отклоне пропусте на самом објекту.“

Скупштина општине Рача одлуком број 020-19/2012-I-01, БИРА Будимира Миленковића за Заменика председника општине Рача на седници одржаној 21.05.2012. године. Избором Будимира Миленковића, Милану Благојевићу је престао мандат Заменика председника општине због истека мандата на истој седници. Објављено је у Службеном гласнику општине Рача број 6 страна 9 од 21.05.2012. године.

Анкетни одбор је утврдио да је Комисија у достављеном Записнику навела да је наставила са радом 03.04.2013. године, а завршила 24.04.2013. године. Милан Благојевић, члан комисије испред инвеститора, је разрешен 21.05.2012. године због истека мандата и није било могуће да настави са радом у 2013. години.

Члан Анкетног одбора је поставио питање: „Ко је заменио Милана Благојевић у наставку рада Комисије испред инвеститора“. На постављено питање, Анкетном одбору још није стигао одговор.

Решењем број 354-3/2012-IV-03-1 од 24.12.2013. године општинска управа ОДОБРАВА Фонду за грађевинско земљиште општине Рача пуштање Постројења за пречишћавање пијаће воде у Рачи у пробни рад у трајању од 12 месеци.

Решење се издаје на основу документације која је приложена и стоји под ставком 5: Записник Комисије о извршеном техничком прегледу завршен дана 24.04.2013. године, заведен под бројем 2859 код ЈП Дирекције за урбанизам Крагујевац. Обраду предмета радила је Мирјана Петровић дипл. пр. планер, а решење доноси Начелник општинске управе Петар Петровић дипл. правник.

Постројење за пречишћавање пијаће воде, и после добијеног решења, није пуштено у пробни рад, јер лабораторија за контролу воде, која је била предвиђена главним пројектом, није уграђена!

Из узетих изјава, доступне документације и слушањем аудио снимка са наставка седнице Скупштине општине Рача одржане 30.08.2011. године, Анкетни одбор је утврдио да је било

озбиљних пропуста приликом изградње Постројења за пречишћавање пијаће воде у којима су учествовали представници извршне власти у општини Рача.

Анкетни одбор даје ПРЕДЛОГ МЕРА: да се покрене кривична одговорност за одговорна лица пред надлежним органима за наведене злоупотребе приликом изградње Постројења за пречишћавање пијаће воде у Рачи.

Радови на изградњи главне улице у Рачи

Анкетни одбор није добио комплетно тражену документацију.

Добио је главни пројекат реконструкције главне улице на увид, још увек није добио уговор о изградњи као ни уговор о додатним радовима.

Пројекат главне улице је урадила ВПГ Велика Морава из Београда, власника Петра Петровића, надзорног органа на постројењу за прераду пијаће воде. Увидом у пројекат и изласком на терен чланови Анкетног одбора су Утврдили да у делу реконструисане улице нема 8 мобилијара предвиђених пројектом. Пројектована вредност истих је 356.800,00 динара по комаду, што укупно износи 2.854.000,00 динара.

Анкетни одбор је увидом у део документације добијене од стручних служби општинске управе утврдио да је у првој привременој ситуацији фактурисана израда пет хидранта, а на терену постоји само један.

Дописом Министарства економије и регионалног развоја број 454-00-00235/2010-04 од 01.09.2011. године се констатује да су радови по основном уговору завршени, док радови предвиђени уговором за извођење додатних радова нису ни почели са изградњом услед недостатка пројектно-техничке документације.

Због немогућности потпуног увида у комплетну документацију, за потпуно утврђивање радова и додатних радова на изградњи главне улице у Рачи, као и због избијања пандемије корона вируса COVID-19 и проглашења ванредног стања, Анкетни одбор није у могућности да утврди да ли је било злоупотреба и да донесе предлог мера. Извештај Анкетног одбора о радовима на изградњи главне улице у Рачи би требало довршити у новом сазиву Скупштине општине.

Погон за прикупљање и рециклажу ПЕТ амбалаже (Постројење за прераду ПЕТ амбалаже)

Руководилац пројекта је била Биљана Рашић.

У поступку контроле реализације пројекта „Унапређење животне средине општине Рача успостављањем погона за рециклажу ПЕТ амбалаже“, који је суфинансиран од стране Регионалне Агенције за економски развој Шумадије и Поморавља из Крагујевца, из средстава Јужноморавског региона Чешке Републике и Фонда за заштиту животне средине Републике Србије, у архиви рачуноводства уз помоћ раднице, Драгане Прокић, пронађена је целокупна документација везана за овај пројекат:

- Уговор са Регионалном Агенцијом за економски развој Шумадије и Поморавља из Крагујевца број 401-159/2007 од 31.07.2007. године;
- Уговор са Фондом за заштиту животне средине Републике Србије бр. 021-181/2008-03 од 08.09.2008.године и Анекс Уговора бр. 021021-59/10-III од 02.03.2010. године;
- Одлука о додели средстава општини Рача, Управног одбора Фонда за заштиту животне средине РС бр. 06-00-008/08-05/4 од 28.08-2008. године;

- Допис Фонду за заштиту животне средине Републике Србије бр. 021-181/08-IV-03 од 17.09.2008. године;
- Извештај о реализацији пројекта - завршни извештај бр. 021-29/2011-III од 08.02.2011. године, са додатком о реализацији пројекта - финансијски извештај;
- Закључак Општинске управе Рача да се поверавају послови техничког пријема објекта ПЕТ амбалаже Дирекцији за урбанизам из Крагујевца бр. 354-15/2010- IV-03-1 од 05.10-2010.године;
- Решење о образовању комисије за технички пријем за објекат ПЕТ амбалаже у Рачи формиране од стране Дирекције за урбанизам од 08.10.2010. године;
- Записник Комисије о извршеном техничком прегледу ЈП Дирекције за урбанизам Крагујевац, заведен код ОУ Рача 04.11.2010. године бр. 354-15/2010-03-1;
- Решење о употребној дозволи за објекат ПЕТ амбалаже на к.п. бр. 80/2 КО Рача бр. 354-15/2010- IV-03-1 од 10.11.201. године;
- Записник о извршеној примопредаји (испоруци) и инсталацији мобилне пресе за балирање, млина за млевење ПЕТ амбалаже и специјализованих контејнера за пет амбалажу од 21.12.2010. године, потписан од стране Инвеститора пројекта општине Рача, Корисника ЈКП Рача из Раче и продавца Брзан пласт ДОО;

Увидом у Техничку документацију Анкетни одбор је утврдио да је објекат ПЕТ амбалаже ЗАВРШЕН и да је добио УПОТРЕБНУ дозволу као и да је испоручена и инсталирана опрема.

Реконструкција парка у Рачи

За наведени Пројекат реконструкције парка у Рачи, да дају изјаве позвана су следећа лица:

- Драгана Живановић - бивша председница општине Рача;
- Јаворка Симоновић - надзорни орган над реконструкцијом парка и власник фирме која је радила пројекат;
- Драган Икодиновић - власник фирме Шиге ДОО - извођач радова на реконструкцији парка;
- Светлана Јозић - члан комисије за јавне набавке општине Рача.

Сви позвани су уредно добили позив за седницу Анкетног одбора. Позиве су уредно примили. **Драгана Живановић** се није одазвала позиву да присуствује седници Анкетног одбора, али је послала писани одговор везан за реконструкцију парка у коме је навела да сва додатна питања и одговорност потражимо од директора и стручних служби у општинској управи општине Рача.

Драган Икодиновић, и поред уредно примљеног позива, није се одазвао да присуствује седници Анкетног одбора, а није послао ни писану изјаву.

Јаворка Симоновић, и поред уредно примљеног позива, није се одазвала да присуствује седници Анкетног одбора, а није послала ни писану изјаву.

Светлана Јозић се одазвала позиву да присуствује седници Анкетног одбора и притом је изјавила да је радила јавну набавку за реконструкцију парка, али да пројекат никада није ни видела и да је то изјавила и инспектору Божовићу, који је радио истрагу. На питање чланова Анкетног одбора „Ко је састављао количине наведених радова, ако није било пројекта?“, рекла је да се не сећа.

Увидом у документацију Анкетни одбор је утврдио да су реконструкцију парка финансирани Јужноморавски регион Чешке Републике са 25.000,00 еура и општина Рача са 17.300,00 еура. Општина Рача је конкурисала код Јужноморавског региона Чешке Републике у оквиру

програма Међурегионална сарадња са субјектима јавне управе у Србији са пројектом Уређење градског парка у Рачи број пројекта је ЈМК/Srbija/12/10/OVV.

Пројектом је било предвиђено да се реализација пројекта обави у року од 12 месеци следећом динамиком:

- израда пројектно техничке документације,
- прибављање дозвола и сагласности,
- спровођење тендерске процедуре,
- избор извођача,
- избор надзорног органа,
- промоција пројекта.

Уговором о поклону број ЈМК166018/2010, који су склопили Јужноморавски регион и општина Рача, Јужноморавски регион је поклатио општини Рача износ од 25.000,00 еура за реализацију пројекта ЈМК/Srbija/12/10/OVV.

Увидом у документацију Анкетни одбор је утврдио да је Јавна набавка мале вредности број 404-17/2011-III расписана 14.11.2011. године.

Увидом у склопљени уговор са извођачем радова, Анкетни одбор је утврдио да су уговор потписали испред општине Рача Драгана Живановић и испред извођача радова „Шиге“ ДОО Рача, Драган Икодиновић. Уговор је склопљен 30.11.2011. године.

Уговор за израду пројекта са фирмом ГЕОПУТ је склопљен 30.01.2012. године.

Уговор за стручни надзор са фирмом СИМ-ИНГ из Крушевца је склопљен 01.02.2012. године и на наведеном уговору стоји потпис председника општине Рача, Драгане Живановић, али на другој страни нема потписа заступника фирме СИМ-ИНГ, Јаворке Симоновић.

На окончаној ситуацији број 79/2012 од 20.09.2012. године, коју су потписали испред општине Рача Драгана Живановић, испред извођача радова Драган Икодиновић и испред надзора Зоран С. Стојановић, број лиценце 312Н988 09 се тврди да су квалитет и цена извршени према уговору.

Анкетни одбор је поставио питања:

- „Како је расписана јавна набавка, а да пројекта за реконструкцију парка није било?
- Ко је састављао потребне количине радова и опреме и како је требало да изгледа опрема када пројекта није још увек било?
- Да ли је могуће да је пројекат рађен накнадно на основу изведених радова?
- Где је фонтана предвиђена пројектом ЈМК/Srbija/12/10/OVV?“

Анкетни одбор је тражио Записник о примопредаји радова и Извештај који је послат Јужноморавској регији Чешке Републике и исте није добио.

Увидом у документацију, а према изјави члана комисије за јавне набавке, Анкетни одбор је утврдио да је било пропуста приликом реконструкције парка у Рачи. Јавна набавка је расписана два месеца пре потписивања уговора за израду пројекта, и два месеца пре ангажовања стручног надзора на реконструкцији парка у Рачи

Анкетни одбор је изласком на терен и увидом у реално стање утврдио да радови нису урађени према пројектној документацији, нити је пројекат урађен према пројекту ЈМК/Srbija/12/10/OVV.

Анкетни одбор је утврдио да је приликом реконструкције парка било озбиљних пропуста и криминалних радњи и даје ПРЕДЛОГ МЕРА: да се пред надлежним органима покрену кривични поступци против одговорних лица која су учествовала у реконструкцији парка.

Постројење за пречишћавање отпадних вода

За наведени пројекат позвана су следећа лица да дају изјаве:

- Томислав Вељковић - такозвани узбуњивач;
- Данило Радуловић - извођач радова на Постројењу за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи;
- Ивица Марковић - бивши директор ЈКП-а Рача;
- Дејан Вељковић - садашњи директор ЈКП-а Рача.

Сви позвани су уредно добили позив за седницу Анкетног одбора. Позиве су уредно примили. **Томислав Вељковић** се одазвао позиву Анкетног одбора да присуствује седници Анкетног одбора и са собом довео три адвоката и два новинара портала Пиштаљка. У свом излагању навео да је поднео кривичну пријаву против одговорног лица у ЈКП Рача, одговорног лица ДОО Радус БНС ГП из Панчева и надзорног органа бр. лиценце 310 5381 03. Навео је да радови никада нису окончани, сагласно пројекту и да на лицу места сем грубих радова, односно објеката који се налазе у језеру отпадних вода, не постоји никакво постројење, нити постоји уграђена технолошка опрема. Изнео је податак да су пре њега кривичну пријаву за наведени објекат потписали повереници Српске напредне странке, у том тренутку др Дејан Милосављевић и Драган Стевановић, и исту дао на увид Анкетном одбору.

Такође је навео да Анкетни одбор треба да истражи и израду пројеката за водоснабдевање на територији општине Рача, путовања функционера и репрезентацију по ресторанима.

Оспорио је стручност чланова Анкетног одбора и затражио да уместо садашњих чланова Анкетног одбора треба да седе грађевинци, економисти и правници.

На примедбу чланова Анкетног одбора да Скупштина општине формира Анкетни одбор из редова одборника за реч се јавио адвокат **Пиштаљке Душко Ковачевић**, који је у име Томислава Вељковића Анкетном одбору доставио документацију везану за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи. Документација се састојала од: Кривичне пријаве Томислава Вељковића, дописивања са Јавним тужиоцем, допуне пријаве, притужбе на рад Вишег јавног тужилаштва у Крагујевцу Апелацији у Крагујевцу, притужбе Министарству правде на рад Апелације у Крагујевцу, дописа Агенцији за борбу против корупције, одговора Агенције за борбу против корупције одговора ЈКП-Рача из Раче, одговора дирекције за воде као и више новинских чланака портала Пиштаљка који су писали о овоме. Посебно је инсистирано да се утврди улога Александра Сенића и да, ако Анкетни одбор заиста жели да утврди стање на објекту, изађе на лице места и увери се у стање на терену. Као доказ стварног стања на терену доставио је неколико фотографија са лица места како изгледа постројење за пречишћавање отпадних вода.

Ивица Марковић се није одазвао позиву да присуствује седници Анкетног одбора, али је послао писану изјаву у којој наводи:

„Поштовани, због раније планираних обавеза нисам у могућности да присуствујем седници и зато вам шаљем писани одговор.

Постројење за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, за насеља Рача, Доња Рача и Адровац, почело је да гради ЈКП Рача док сам ја био директор, у заједничком финансирању са општином Рача 2011. године. Одлуком из маја 2011. године, ЈКП Рача је одређено за носиоца инвестиционих послова на изградњи ППОВ за насељена места Рача, Доња Рача и Адровац. Расписан је јавна набавка по Закону и склопљен је Уговор са најповољнијим понуђачем Радус БНС из Панчева. Скупштина је својом одлуком дала овлашћење тадашњој председници општине Драгани Живановић да потпише уговор са ЈКП-ом о заједничком финансирању ППОВ за насељена места Рача, Доња Рача и Адровац и пренесе новчана средства у износу од неких 7-8 милиона динара, што је било 20% од предрачунске вредности уговора.

Пре самог почетка радова, јавили су се проблеми са мештанима који су блокирали прилаз градилишту, а самим тим и радове, што је довело до одређеног кашњења радова. На самом почетку радова, долази до појаве подземних вода, што практично изазива неке непредвиђене радове који су морали да се предузму како би само градилиште било одрживо, а касније и само постројење и његова функција у будућем раду. Због појаве подземних вода склопили смо Уговор за непредвиђене радове како би се тај проблем успешно и дуготрајно решио. Такође смо имали Уговор са Дирекцијом за воде Републике Србије, који је био најзначајнији за израду Постројења у износу 80:20 и односа 50:50, који је колико пута раскидан због недостатка средстава од стране државе, а ми смо о томе обавештавани дописима. Постоји више Уговора и Анекса Уговора, којих ја сад не могу да сетим по броју, али сви се они налазе у архиви ЈКП Рача. Све то у суштини је доводило до продужавања рока изградње постројења. У више наврата сам са општинским руководством говорио о проблему финансирања овог постројења и стављао као најважнију ставку у Програму и плану пословања за сваку годину, али нисам наишао на разумевање код оснивача. У то време у Рачи је био проблем са честим несташицама воде за пиће, јер фабрика за прераду пијаће воде није била завршена, а градила се већ предуги низ година што је изазивало праву аферу међу грађанима.

Због настале ситуације са изградњом постројења, ја нисам имао избора и да бих заштитио предузеће на чијем сам челу тада био, ја сам тужио извођача да заврши објекат и опрему врати у функцију. Недуго након тога мени је мандат истекао и мислим да је тај процес у току. Пријава коју је против мене поднео Томислав Вељковић је политички мотивисана и такву исту пријаву су пре њега поднели др Дејан Милосављевић и Драган Стевановић, повереници општинског одбора СНС у Рачи, коју је тужилаштво одбацило као неосновану. Ова пријава има за циљ да скрене пажњу јавности са злоупотреба приликом изградње фабрике пијаће воде у којој су учествовали тадашњи функционери општине Рача. Политичку активност Томислава Вељковића можете видети на његовом Фејсбук профилу као активисте Вука Јеремића. У прилогу Вам достављам документ у коме се може видети како он кадрира чланове бирачких одбора у оквиру спровођења избора за председника Републике Србије, одржаних 2017. године.“

Дејан Вељковић се није одазвао позиву да присуствује седници Анкетног одбора, али је доставио писану изјаву у којој наводи :

„На функцију директора ЈКП Рачс из Раче сам ступио 02.10.2017. године. Проблеме везане за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, као и судски процес са извођачем радова, фирмом Радус БНС из Панчева сам наследио. Постројење је у овом тренутку завршено и пуштено у пробни рад. У току је технички преглед објекта за добијање употребне дозволе, али судски процес је још у току због пробијања рокова за извођење радова.“

Данило Радловић се одазвао позиву да присуствује седници Анкетног одбора и да изјаву везану за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи. Затражио је да му Анкетни одбор омогући пројектор за хронолошки приказ стања током изградње Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи.

Навео је да је његова фирма Радус БНС ГП победила на тендеру за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода за насељена места Адровац, Рача и Доња Рача и да је склопио уговор са ЈКП-ом Рача.

Почетак радова је одмах био проблематичан и било је великог отпора становника Доње Раче који су спречавали почетак радова на изградњи постројења. Затим је одмах дошло до непредвиђених радова који су настали због појаве подземних вода и који су изискивали решавање истих. Било је потребно да стручна лица направе предлог мера за санацију нивоа подземних вода, како би се омогућио наставак изградње постројења и да се направи уговор за

непредвиђене радове, што је и учињено. Настављено је са изградњом постројења, поручена је и опрема која је и пристигла. Недуго затим његова фирма упада у блокаду.

Предлаган је раскид уговора, али до њега није дошло јер је директор ЈКП-а тражио да се објекат заврши. Суочен са блокадом фирме, са чињеницом да није у могућности да заврши објекат, немогућношћу да градилиште обезбеди и да опрему заштити од крађе, демонтирао је опрему и исту одложио у сопствени магацин. Део грађевинског материјала као и скела бивају украдени. У међувремену, ЈКП га тужи да врати опрему, што он категорички одбија, јер до примопредаје радова, а и две године после пуштања у рад гарантује за исту.

После изласка из блокаде настављени су радови на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода. Постројење је завршено и сада је у фази пробног рада. Након тога је потребно још да се изврши технички пријем и изда употребна дозвола.

После завршеног излагања извођача радова, Данила Радуловића, **Анкетни одбор је заједно са новинарима портала Пиштаљка и ТВ Рача изашао на терен да се увери у степен изграђености објеката и стање на:**

- Реконструкцији парка;
- Реконструкцији главне улице;
- Постројења за прераду отпадних вода у Доњој Рачи.

На лицу места чланови Анкетног одбора **затичу потпуно изграђено постројење са комплетно монтираном опремом које је пуштено у пробни рад, што апсолутно не одговара стању које су нам доставили у виду слика и новинских чланака**, такозвани узбуњивач Томислав Вељковић и адвокат портала Пиштаљка Душко Ковачевић. Реално стање и рад постројења снима и ТВ Рача.

Увидом у документацију, Анкетни одбор је утврдио да је скупштина општине Рача, на предлог општинског већа општине Рача, на седници одржаној 25.05.2011. године, донела Одлуку о одређивању носиоца инвестиционих послова на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода. Одлука је заведена под бројем 020-37/2011-1 од 25.05.2011. године.

Одлуком скупштине општине број 020-61/2011-I, даје се сагласност председнику општине Рача да са ЈКП Рача из Раче потпише Уговор везан за заједничко финансирање изградње Постројења за пречишћавање отпадних вода за насељена места Адровац, Рача и Доња Рача.

Уговор између општине Рача, коју заступа председник општине Рача Драгана Живановић са једне стране и ЈКП Рача из Раче, које заступа директор Ивица Марковић, склопљен је 24.11.2011. године и заведен под редним бројем 021-378-2011-III код општине Рача и бројем 441 од 24.11.2011. године код ЈКП-а Рача. Овим уговором се предвиђа заједничко финансирање Уговора број 401-00-331/2011-07 од 06.06.2011. године и истим се предвиђа да општина уплати новчани износ од 7,5 милиона динара, што износи 20% од предрачунске вредности радова.

Уговор број 401-00-331/2011-07, заведен код Републичке дирекције за воде и ЈКП-а Рача под редним бројем 309 од 21.07.2011. године, предвиђено је да Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде Републике Србије и инвеститор ЈКП Рача из Раче заједнички финансирају изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи у односу 80:20. Предрачунска вредност радова износи укупно 37.500.000,00 динара. Рок за завршетак радова према овом уговору је био 01.12.2011. године.

Анексом I закљученог између Републичке дирекције за воде број 401-00-331/1/2011-07/1 заведеног 27.12.2011. године и ЈКП-а Рача број 616 од 30.12.2011. године, предвиђено је да радови на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи буду завршени до 01.07.2012. године.

Анексом I број 401-00-419/1/2012-07 од 15.06.2012. године предвиђено је да предрачунска вредност радова на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи износи 61.660.000,00 динара и да се обезбеди заједничко финансирање радова на Постројењу за

пречишћавање отпадних вода у односу 80:20, односно 12.332.000,00 динара сопствено учешће и 49.328.000,00 динара учешће Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде (Републичке дирекције за воде).

Анексом II уговора између Републичке дирекције за воде број 401-00-419/2/2012-07 од 10.12.2012. године и ЈКП Рача број 490 од 17.12.2012. године, мења се вредност радова на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи и она укупно износи 19.883.656,00 динара.

Уговором између Републичке дирекције за воде број 401-00-412/2013-07 од 27.03.2013. године и ЈКП-а Рача број 133 од 09.04.2013. године, предвиђено је да вредност радова на финансирању Постројења за пречишћавање отпадних вода у општини Рача износи 26.970.773,00 динара и да је однос учешћа 80:20.

Уговором између Републичке дирекције за воде број 401-00-412/1/2013-07 од 19.07.2013. године и ЈКП-а Рача број 300 од 25.07.2013. године, споразумно раскидају уговор 401-00-412/2013-07 од 27.03.2013. године за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи, тако да према овом уговору немају никаквих међусобних потраживања.

Уговором између Републичке дирекције за воде број 401-00-930/2015-07 од 05.05.2015. године и ЈКП-а Рача број 162 од 21.05.2015. године, уговара се заједничко финансирање у вредности радова 26.970.000,00 динара и мења се однос учешћа са 80:20 на 50:50.

Уговором између Републичке дирекције за воде број 401-00-930/1/2015-07 од 31.08.2015. године и ЈКП-а Рача број 347 од 16.09.2015. године, уговорне стране споразумно раскидају уговор број 401-00-930/2015-07 од 05.05.2015. године за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи, тако да према овом уговору немају никаквих међусобних потраживања.

Уговором између Републичке дирекције за воде број 401-00-783/2016-07 од 09.06.2016. године и ЈКП-а Рача број 158 од 13.06.2016. године, уговара се вредност радова за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у општини Рача у износу од 8.200.000,00 динара у односу учешћа 50:50.

Документација коју су Анкетном одбору презентовали и доставили Томислав Вељковић и адвокат портала Пиштаљка Душко Ковачевић, чине:

- Сlike са терена Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи;
- Кривична пријава Томислава Вељковића поднета 13.05.2016. године и допуњена 18.05.2016. године против одговорног лица ЈКП-а Рача из Раче, одговорног лица Радуса БНС из Панчева и надзорног органа - број лиценце 310 5381 03;
- Одговор ЈКП-а Рача на предмет број 037-42/20166-IV-03;
- Притужба Томислава Вељковића на рад Вишег јавног тужилаштва у Крагујевцу поднета 31.01.2017. године Апелационом јавном тужилаштву у Крагујевцу;
- Притужба Томислава Вељковића на рад Апелационог јавног тужилаштва у Крагујевцу поднета 07.04.2017. године Министарству правде у Београду;
- Одговор Агенције за борбу против корупције 014 број: 07-0661/2016-09 од 26.04.2017. године Томиславу Вељковићу;
- Одговор Вишег јавног тужилаштва у Крагујевцу КТР-9/17 од 21.03.2017. године Агенцији за борбу против корупције;
- Основни суд у Крагујевцу број ППР-УЗ-2/2017 од 28.12.2017. године, Решење о одређивању привремене мере предлагача Томислава Вељковића до окончања радног спора.
- Одговори Министарства пољопривреде и заштите животне средине број службено, на питања новинарке Снежане Ђурић испред портала Пиштаљка;
- Новинске чланке објављене на порталу Пиштаљка:
 - „Рача: Више од 400 хиљада евра за три шупе и две рупе“ од 15.11.2016. године;

- Тужилаштво не занима шта је било са пола милиона евра од 31.12.2016. године;
- „Тужилац „променио свест“, покренуо истрагу“ од 07.05.2017. године - извор Корени.рс;
- „Александар Сенић без конкурса постао шеф у „Коридорима““ од 17.06.2017. године;
- „Општина Рача отпустила узбуњивача који је открио да је непостојећа фабрика плаћена 600.000 евра од 09.11.2017. године;
- „Узбуњивач из Раче враћа се на посао“ од 11.01.2018. године;
- „За фантомску фабрику у Рачи још 230.000 евра“ од 18.01.2018. године и
- „Општина Рача улаже милионе у нову фабрику и ако ни претходну није завршила“ од 05.04.2019. године.

Узимајући у обзир дате изјаве и достављену документацију, Анкетни одбор је у складу са Законом о заштити узбуњивача, затражио од надлежних институција општинске управе у Рачи, Вишег суда у Крагујевцу, Вишег јавног тужилаштва у Крагујевцу и Агенције за борбу против корупције, информацију од јавног значаја „Када је, на који начин и по ком основу Томислав Вељковић стекао статус узбуњивача?“

Општинска управа је својим дописом број 021-17/20-IV-00 од 24.01.2020. године послала одговор да није било пријаве никаквих коруптивних радњи и да нико није стекао статус узбуњивача у складу са Законом о заштити узбуњивача у Општини Рача.

Виши суд у Крагујевцу је својим дописом број СУ-П-17А-3/20 од 12.02.2020. године обавестио Анкетни одбор да не поседује податак о томе када, на који начин и по ком основу је Томислав Вељковић стекао статус узбуњивача.

Више јавно тужилаштво у Крагујевцу је својим дописом ППЗ/20 од 03.03.2020. године обавестило Анкетни одбор да не поседује податке којима се Томиславу Вељковићу из Бошњана додељује статус узбуњивача.

Агенција за борбу против корупције, и поред уредно достављеног захтева за достављање информација од јавног значаја „Када је, на који начин и по ком основу Томислав Вељковић стекао статус узбуњивача?“, није доставила никакав одговор.

С обзиром на то да су се у медијима појавиле информације да је Више јавно тужилаштво у Краљеву – посебно одељење за сузбијање корупције одбацило кривичне пријаве, јер тужилаштво сматра да нема елемената кривичног дела за које се гони по службеној дужности, Анкетни одбор се обратио дописом број 021-17/20-IV-00 од 08.05.2020. године Вишем јавном тужилаштву у Краљеву – посебном одељењу за сузбијање корупције, које је преузело пријаве господина Томислава Вељковића из Вишег јавног тужилаштва у Крагујевцу, са захтевом за достављање информација од јавног значаја питањем:

„У претходном периоду су се у медијима појавиле контрадикторне информације око кривичних пријава у вези са изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода у Рачи. Можете ли нам дати статус кривичних пријава, које су подношене у претходном периоду, ко их је подносио и против кога?“

Више јавно тужилаштво у Краљеву – посебно одељење за сузбијање корупције је својим дописом број ПИКо.бр.15/20 од 21.05.2020. године обавестило Анкетни одбор да:

„Вељковић Томислав је Вишем јавном тужилаштву у Крагујевцу дана 13.05.2016. године поднео кривичну пријаву против одговорног лица ЈКП „Рача“, одговорног лица ДОО „Радус“ Панчево и надзорног органа, а дана 18.07.2016. године поднео је допуну кривичне пријаве. Више јавно тужилаштво у Крагујевцу је извршило проверу навода ових кривичних пријава и списе предмета КТР. бр. 232/16 дана 21.12.2018. године доставило је овом тужилаштву на надлежност. По пријему списка ради додатних провера затражени су на увид списи предмета Привредног суда у Крагујевцу 2 П бр. 463/16, а по тужби ЈКП „Рача“, поднете против ДОО „Радус БНС-ГП“ .

Дана 05.04.2019. године на основу усменог договора у ово тужилаштво је приступио Вељковић Томислав и извршио допуну поднетих кривичних пријава, па како је навео нове чињенице које нису наведене у претходним пријавама и у вези којих навода нису вршене провере поднет је захтев КТРКо. бр. 8/19 од 17.04.2019. године Полицијској управи у Крагујевцу да изврши провере и у вези нових навода Вељковић Томислава, а поднеском КТРКо. бр. 8/19 од 17.04.2019. године од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражене су додатне информације и документација.

Након извршених провера Полицијска управа у Крагујевцу је доставила Извештај По бр.1291/2016, Пу бр.2587 од 12.03.2020. године и након тога ово тужилаштво донело је решење о одбачају КТКо.бр.149/20 од 31.03.2020. године кривичне пријаве Томислава Вељковића и села Бошњане, Општина Рача, поднета против Марковић Ивице из Раче, Радуловић Данила из села Банатско Ново село општина Панчево и Михајловић Бранислава из Панчева, због основа сумње да су извршили кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 269, став3. у вези става1. Кривичног законика, а у смислу одредаба члана 284, став 1. тачка3. Законика о кривичном поступку, јер не постоје основи сумње да учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности.“

Анкетни одбор је констатовао да поднете кривичне пријаве, које су два пута допуњаване, које је Томислав Вељковић поднео Вишем јавном тужилаштву у Крагујевцу и Вишем јавном тужилаштву у Краљеву – посебном одељењу за сузбијање корупције против одговорног лица ЈКП-а Рача (Ивице Марковића) из Раче, одговорног лица Радуса БНС из Панчева (Данила Радуловића) и надзорног органа - број лиценце 310 5381 03 (Михајловић Бранислава) су одбачене као неосноване.

Увидом у документацију коју су Анкетном одбору доставили:

- Општинска управа у Рачи;
- Више јавно тужилаштво;
- Виши суд у Крагујевцу;

Такође и увидом у Фејсбук профил Томислава Вељковића, као и документ број 037-8/20-IV-04 од 03.03.2020. године у којем се наводи:

- „Да је за предлагање чланова бирачког одбора у проширеном саставу испред групе грађана „Морамо боље“ Вука Јеремића, у оквиру спровођења избора за председника Републике одржаних 2017. године, био овлашћен Томислав Вељковић.
- Да је за предлагање бирачких одбора у сталном саставу испред посланичке групе „Нова Србија - Покрет за спас Србије“ у оквиру спровођења избора за председника Републике одржаних 2017. године, био овлашћен Томислав Вељковић.
- Да је за предлагање бирачких одбора у сталном саставу испред посланичке групе „Социјалдемократска странка - Народни покрет Србије“ у оквиру спровођења избора за председника Републике одржаних 2017. године, био овлашћен Томислав Вељковић.“

Анкетни одбор је на основу званичних дописа донео закључак:

Томислав Вељковић нема статус узбуњивача. Томислав Вељковић, као политички активиста Вука Јеремића и осталих политичких групација, води лични „рат“ са Александром Сенићем, председником општинског одбора СНС-а Рача и у томе има подршку новинара и адвоката портала Пиштаљка, кроз медијски простор који му додељују. Као борац против корупције, селективно се бори за истину, од случаја до случаја. Новинаре портала Пиштаљка не интересује истина која се налази у документацији, узимају селективно делове изјава, а не целовите изјаве званичних органа. Са собом су донели слике и документацију стања Постројења за пречишћавање отпадне воде на седницу Анкетног одбора и изнели захтев да Анкетни одбор изађе на терен и увери се у стање на терену. Изласком на терен са члановима

Анкетног одбора и у пратњи телевизије Рача, видели су да је Постројење за пречишћавање отпадне воде у Доњој Рачи изграђено и пуштено у пробни рад.

Увидом у документацију, Анкетни одбор је утврдио:

- У документацији везаној за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи било одређених проблема приликом финансирања саме изградње;
- Скупштина општине Рача (2011-2014) се није бавила дешавањима на самој изградњи постројења које је поверила ЈКП „Рача“ из Раче, иако је оснивач ЈКП-а. Ни на једној седници Скупштине општине Рача није била тачка дневног реда Извештај о степену изведених радова на Постројењу за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, као што је био рађено код Постројења за пречишћавање пијаће воде;
- Општинско Веће општине Рача (2011-2014) није донело закључак којим би се некој релевантној установи поверио посао техничког прегледа изведених радова на објекту Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, као што је учињено код Постројења за прераду пијаће воде, иако је на својој седници од 25.05.2011. године донело предлог да Скупштина донесе одлуку којом се одређује да се за носиоца инвестиционих послова на изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода одређује ЈКП Рача из Раче. Тиме би се утврдио степен изграђености самог објекта;
- Општинско руководство (2011-2014), при реализацији пројекта за изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода, када су се појавили непредвиђени додатни радови (појава подземних вода) који су онемогућавали наставак изградње и пуштање у функцију објекта предвиђеног основним уговором, није формирало Комисију за стручну подршку реализацији пројекта између општине Рача и ЈКП-а Рача са једне стране и Републичке дирекције за воде са друге стране, која би својом службеном белешком дала сагласност на захтев извођача за продужетак рока и извођење додатних радова, који нису предвиђени основним уговором;
- Дирекција за воде, која је финансирала изградњу Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, је диктирала склапање Анекса и касније Уговора и Анекса I и II, што се може видети по датумима из заводних бројева под којима су уговори заведени;
- Кривична пријава и допуна кривичне пријаве, коју је поднео Томислав Вељковић, Више тужилаштво је одбацило;
- Из објава портала Пиштаљка се може видети: „За вишег јавног тужиоца у Крагујевцу, Дејана Вељковића, кривична пријава у којој се указује да је скоро пола милиона евра плаћено постројење које никада није изграђено има „политичку конотацију”. У тужилаштву је Пиштаљци објашњено да је реч о веома „комплексном предмету“, да је тужилаштво ушло у поступак, да су вршене провере преко полиције, али да није било основа за кривично гоњење. „На основу навода из кривичне пријаве и полицијских извештаја, тужилаштво је закључило да није било неправилности и злоупотреба у поступку изградње Постројења за пречишћавање отпадних вода”, рекао је за Пиштаљку тужилац Вељковић“;
- Да је тужилац решио да ствар истера на чистац после жалби Апелационом јавном тужилаштву због чега је тужилац рекао; „У овом случају врше се додатне провере, да истерамо све на чистац“;
- Чланак под називом „Александар Сенић без конкурса постао шеф у „Коридорима““, који је адвокат Портала Пиштаљка, Душко Ковачевић, доставио Анкетном одбору је новинарски текст који је објављен на порталу Пиштаљка и не знамо којим поводом достављен Анкетном одбору.
Анкетни одбор је утврдио да у задацима које му је Скупштина општине Рача поверила нема овлашћење да врши проверу запошљавања у „Коридорима“;

- Увидом у документацију око изградње Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, Анкетни одбор је утврдио да Александар Сенић нема никаквих додирних тачака са изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи. Александар Сенић није потписник ниједног уговора, ни анекса уговора, ни од стране инвеститора, ни од стране извођача, ни од стране надзора, ни од стране општине Рача. Александар Сенић није руководио изградњом Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи;
- Увидом у текст портала Пиштаљка „Општина Рача улаже милионе у нову фабрику и ако ни претходну није завршила“, који је адвокат портала Пиштаљка Душко Ковачевић доставио Анкетном одбору, Анкетни одбор је дошао до закључка да разни интересни лобији покушавају да зауставе развој општине Рача и да отежају рад Анкетног одбора. Постројење за пречишћавање отпадних вода и Погон за прикупљање и пласман меда су изграђени.
Анкетни одбор не може да донесе другачији закључак којим поводом је Анкетном одбору достављен поменути текст, предмет узимања изјаве су била Постројења за пречишћавање пијаће и отпадне воде.

Анкетни одбор је увидом у документацију утврдио да:

- је општинско руководство (2011-2014) учинило пропусте и да није извршило провере о степену и стању изграђености објекта Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи. Није извршена провера на који ће начин бити затворена финансијска конструкције пре склапања уговора за непредвиђене радове између ЈКП Рача из Раче и Радус БНС ГП из Панчева. Општина Рача је потписала уговор о заједничком финансирању и као оснивач је била дужна да испрати реализацију поверене инвестиције;
- Општинске власти (2011-2014) се нису бавиле степеном изградње Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи. У складу са законом и стручним налазима нису извршили проверу степена изградње Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи, која је поверена ЈКП-у Рача из Раче.

Анкетни одбор је изласком на терен у присуству новинара портала Пиштаљка и на лицу места утврдио да је Постројење за пречишћавање отпадних вода ИЗГРАЂЕНО и да је у ФАЗИ ПРОБНОГ РАДА.

Због избијања пандемије корона вируса COVID-19 и проглашења ванредног стања, извештај Анкетног одбора о постројењу за Пречишћавање отпадних вода није комплетан, јер Анкетни одбор није био у могућности да узме све потребне изјаве и да добије све одговоре на послате захтеве (да ли је постројење прошло фазу пробног рада и да ли је добило употребну дозволу?) . Из поменутих разлога, Анкетни одбор је донео ПРЕДЛОГ МЕРА: да се испрати процедура за добијање употребне дозволе Постројења за пречишћавање отпадних вода у Доњој Рачи.

Радови по месним Заједницама

За наведене радове позвани су да дају изјаве:

- Душица Миљојковић - председник комисије за јавне набавке;
- Мирослав Карић - члан комисије;
- Светлана Милојевић - извођач радова;
- Радослав Милојевић - извођач радова;

- Миладин Филиповић - председник М.З. Ђурђево.

Сви позвани су уредно добили позив за седницу Анкетног одбора. Позиве су уредно примили. Увидом у документацију везану за радове по месним заједницама, Анкетни одбор је утврдио да је било неправилности и злоупотреба у поступцима јавних набавки мале вредности, почев од намештања јавних набавки, кроз неизвођење уговорених радова у складу са уговором до обавеза које су створене без валидне документације.

И Државни ревизор је у свом извештају навео неправилности које су општини Рача створили обавезе у:

- „Месној заједници Мирашевац у износу од 886 хиљада динара за изградњу мокрог чвора;
- Месној заједници Вишевац у износу од 2.870 хиљада динара за радове на некапиталистичким јуџевима;
- Месној заједници Доње Јарушице у износу од 3.100 хиљада динара за поправку и наметање јуџева;
- Месној заједници Сейци у износу од 3.960 хиљада динара за ископ канала и проширење јуџа Л-3;
- Месној заједници Сићих у износу од 1.933 хиљаде динара за одржавање јуџева;
- Месној заједници Велико Крчмарје у износу од 5.419 хиљада динара и то: 1.478 хиљада динара за поправку макадамских јуџева, 3.941 хиљаде динара за реконструкцију зграде Дома културе и одржавање јуџева;

Преузели обавезе и извршили плаћања у износу од 59.780.000 динара директни и индиректни корисници буџетских средстава општине Рача а да нису поштовани законски прописи у области јавних набавки код:

- Фонда за локалне и некапиталистичке јуџеве у износу од 29.708.000 динара, без поштовања законских процедура у поступцима јавних набавки;
- Фонда за грађевинско земљиште у износу од 4.209.000 динара, без поштовања законских процедура у поступцима јавних набавки;
- Фонда за водопривреду, уређење пољопривредног земљишта, шумарство и заштитну животињску средину у износу од 7.916.000 динара, без поштовања законских процедура у поступцима јавних набавки;
- Месне заједнице Вишевац у износу од 3.960.000 динара, без поштовања законских процедура у поступцима јавних набавки;
- Месне заједнице Мирашевац у износу од 3.959.000 динара, без поштовања законских процедура у поступцима јавних набавки.

На овој позицији евидентиран су расходи осталих осталих услуга у износу од 17.590.000,00 динара. Фонд за локалне и некапиталистичке јуџеве закључио је Уговор са добављачем ЗГР „Шумадија-јуџ“ Рача. Предмет уговора је набавка превоза камена на локалним некапиталистичким и макадамским јуџевима на територији општине Рача, број 404-02/2013 од 11.03.2013. године. Цена за извођење радова износи 3.000 хиљада динара без ПДВ, односно 3.960 хиљада са ПДВ. Начин и услови плаћања: 50% аванса по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године. Фонд за локалне и некапиталистичке јуџеве закључио је Уговор са добављачем ЗГ „Експрес кој“ Доња Рача. Предмет уговора је набавка за рад булдожера на равнању земљаних јуџева, ископ и разасипање ископаног материјала, број 404-03/2013 од 11.03.2013. године. Цена за извођење радова износи 3.300 хиљада динара без ПДВ, добављач није у систему ПДВ. Начин и услови плаћања: 20% аванса по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године. Фонд за локалне и некапиталистичке јуџеве закључио је Уговор са добављачем ПД „Немар-јуџ“ Салаковац, Мало Црниће. Предмет уговора је набавка по парцији Машиноско чишћење канала и пројекта и других делова за одводњавање јуџева, број 404-04/2013 од 11.03.2013. године. Цена за извођење радова износи

1.650 хиљада динара без ПДВ, односно 1.980 хиљада динара са ПДВ. Начин и услови плаћања: 20% аванс по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре. Извођач се обавезује да ће набавку завршити најкасније до 31.12.2013. године. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године. Фонд за локалне и некапиталне послове закључио је Уговор са добављачем ГР „Миленијум“ из Вучића. Предмет уговора је набавка по партији II-Уређење канала пројекта и других делова за одводњавање кулева, број 404-04/2013 од 11.03.2013. године. Цена за извођење радова износи 1.650 хиљада динара без ПДВ, није у систему ПДВ. Начин и услови плаћања: 50% аванса по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године. Фонд за локалне и некапиталне послове закључио је Уговор са добављачем ЈКП „Рача“ Рача. Предмет уговора је санирање ударних рупа на асфалтном коловозу по Месним заједницама општине Рача, број 404-05/2013 од 11.03.2013. године. Цена за извођење радова износи 3.000 хиљада динара без ПДВ, односно 3.960 хиљада динара са ПДВ. Начин и услови плаћања: 50% аванс по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године. Фонд за локалне и некапиталне послове закључио је Уговор са добављачем ЗГР „Шумадија-куи“ Рача. Предмет уговора је набавка планирање и ваљање (уградња) каменог материјала на територији општине Рача, број 404-06/2013 од 11.03.2013. године. Цена за извођење радова износи 3.000 хиљада динара без ПДВ, односно 3.960 хиљада динара са ПДВ. Начин и услови плаћања: 50% аванса по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

По основу сprovedених набавки у 2013. години, број 404-02/2013 (превоз камена на локалним некапиталним и макадамским кулевама), број 404-03/2013 (рад булдожера на равнању земљаних кулева, ископ и разасирање ископаног материјала), број 404-04/2013 (набавка по партији I- Машиноско чишћење канала и пројекта и других делова за одводњавање кулева), број 404-04/2013 (набавка по партији II-Уређење канала пројекта и других делова за одводњавање кулева), број 404-05/2013 (санирање ударних рупа на асфалтном коловозу по Месним заједницама општине Рача), број 404-06/2013 (планирање и ваљање (уградња) каменог материјала на територији општине Рача), евиденцирани су расходи у износу од 16.467 хиљада динара без исменог налога Наручиоца, без примопредаје документације, Зависника о примопредаји и Коначног обрачуна радова, суорно члану 3. и члану 7. Уговора;

На овој позицији евиденцирани су расходи осталих општих услуга у износу од 4.037.000 динара. Закључен је Уговор о регулацији водокофа (покофа) на територији општине Рача, између Фонда и добављача „Шие“ д.о.о. из Раче, заведен бројем 404-02/2013 дана 12.03.2013. године, број јавне набавке 404-02/2013. Цена за извођење радова износи 3.300 хиљада динара без ПДВ, са ПДВ 3.960 хиљада динара. Начин и услови плаћања: 50% аванс по закључењу уговора а остало 45 дана по испостављању фактуре или ситуације. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

по основу сprovedене набавке број 404-02/2013, регулација водокофа (покофа) на територији општине Рача, извршени су и евиденцирани расходи у износу од 2.747 хиљада динара без исменог налога Наручиоца, без примопредаје документације, Зависника о примопредаји и Коначног обрачуна радова, суорно члану 3. и члану 7. Уговора; нису достављени на увид радни налози суорно члану 7. Уговора; Такође, није достављен на увид грађевински дневник, односно расходи у износу од 2.747 хиљада динара су књижени без валидне рачуноводствене документације, суорно члану 16. став 1. и став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству и члану 58. став 7.

Месне заједнице. Са ове буџетске класификације евиденцирани су расходи у износу од 26.147 хиљада динара за 16 месних заједница.

7.1) МЗ Мирашевац. На овом разделу евиденцирани су расходи у укупном износу од 1.448 хиљада динара. Остале остале услуге, конто – 423911. На овој позицији евиденцирани су расходи осталих осталих услуга у износу од 1.422 хиљаде динара. МЗ Мирашевац је склопила Уговор са добављачем З.Г.Р. “Шумадија пути” из Раче, заведен бројем 34/2012-07 од 30.07.2012. године којим су уговорени радови на санацији асфалтног пута који је много оштећен и криљење ударних рупа, ошцепање рупа, чишћење рупа, емулзирање ивица и комилејна припрема пре асфалтирања и асфалтирање са ваљањем на путевима пре Наручилац одреди у Месним заједницама према понуди извођача радова као и припрема и асфалтирање масе по т 23.850,00 динара. Предрачунска вредност радова износи 330 хиљада динара без ПДВ. МЗ Мирашевац је закључила Уговор са добављачем СЗР „АЛЛУ-СТИЛЛ“ Агровац, број 404-02/2013 од 29.03.2013. године, у вези изградње мокрог чвора у склопу Дома културе. Уговорена је цена од 738 хиљада динара без ПДВ односно 886 хиљада динара са ПДВ. Начин плаћања 50% аванса, остатак по завршетку радова. Извођач се обавезује да набавку заврши најкасније до 31.05.2013. године. Уговор се закључује за период до 31.05.2013. године. На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

Расходи по уговору 404-02/2013 дана 29.03.2013. године, за изградњу мокрог чвора у склопу Дома културе, у износу од 886 хиљада динара неправилно су евиденцирани на рупи конто 423000 – Остале остале услуге, уместо на рупи конто 511000 – Зграде и грађевински објекти, сувројно члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контоном плану за буџетски систем и члану 9. Уредбе о буџетском рачуноводству;

По основу сироведене набавке број 404-02/2013 евиденцирани су расходи у износу од 886 хиљада динара без примопредаје документације, Записника о примопредаји.

Извештај о ревизији консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Рача за 2013. годину Коначног обрачуна радова, сувројно члану 7. Уговора; није достављен на увид грађевински дневник, односно расходи у износу од 886 хиљада динара су књижени без валидне рачуноводствене документације, сувројно члану 16. став 1. и став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству и члану 58. став 1. Закона о буџетском систему;

Расходи по уговору број 34/2012-07 од 30.07.2012. године, којим су уговорени радови на санацији асфалтног пута који је много оштећен и криљење ударних рупа, ошцепање рупа, чишћење рупа, емулзирање ивица и комилејна припрема пре асфалтирања и асфалтирање са ваљањем на путевима, у износу од 395 хиљада динара, неправилно су евиденцирани на рупи конто 423000 – Остале остале услуге, уместо на рупи конто 425000 – Текуће поправке и одржавање, сувројно члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контоном плану за буџетски систем и члану 9. Уредбе о буџетском рачуноводству;

Уговор број 404-02/2013 није закључен у складу са прописима који регулишу јавне набавке, што је сувројно члану 57. Закона о буџетском систему (што је шире појашњено у појављу 4.1.6 Јавне набавке). Препоручујемо одговорним лицима МЗ Мирашевац да евиденцирање расхода врше у складу са Уредбом о буџетском рачуноводству и Правилником о стандардном класификационом оквиру и контоном плану за буџетски систем; да закључивање уговора врше у складу са Закона о буџетском систему; да примењују одредбе закључених и потписаних Уговора.

7.2) МЗ Вишевац. На овом разделу евиденцирани су расходи у укупном износу од 3.987 хиљада динара. Остале остале услуге, конто – 423911. На овој позицији евиденцирани су расходи осталих осталих услуга у износу од 3.987 хиљада динара. МЗ Вишевац је закључила Уговор са добављачем ГР “Градиште” Вишевац - Рача, заведен бројем 404-01/2013 од 03.04.2013. године, којим су уговорени радови на некапиталним путевима на територији Месне заједнице (Поправка моста преко реке Рача према Агровцу, копање водоводних канала, набавка камена, превоз камена, изградња камена, равнање земљаних путева, уређење путних

појасева). Вредности радова износи 3.300 хиљада динара без ПДВ односно 3.960 хиљада динара. Начин плаћања 50% аванса, остатак по завршетку радова и испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

По основу сироведене набавке број 404-01/2013, радови на некапиталним објектима на територији Месне заједнице, евиденцирани су расходи у износу од 3.987 хиљада динара без исменог налога Наручиоца, без примопредаје документације, Записника о примопредаји и Коначног обрачуна радова, сувројно члану 3. и члану 7. Уговора;

Грађевински дневник не садржи податке о радном времену, шематизацији, времену, смени, броју радника и механизацији, односно расходи у износу од 2.870 хиљада динара су књижевни без валидне рачуноводствене документације, сувројно члану 16. став 1. и став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству, члану 58. став 1. Закона о буџетском систему и члану 13. Правилника о садржини и начину вођења књиже инспекције и грађевинског дневника;

Расходи у износу од 2.870 хиљада динара неправилно су евиденцирани на рачуну броја 423000 – Остале остале услуге, уместо на рачуну броја 425000 – Текуће исправке и 51 Најомене уз Извештај о ревизији консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета и **правилности пословања осталине Рача за 2013. годину одржавање, сувројно члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем и члану 9. Уредбе о буџетском рачуноводству;**

Код радова на исправци моста на реци Агровац није издана одлука Савета Месне заједнице и израђена сувројно члану 8. Став 1. Месне заједнице Вишевац;

Уговор број 404-01/2013 није закључен у складу са прописима који регулишу јавне набавке, што је сувројно члану 57.

7.3) МЗ Доње Јарушице. На овом разделу евиденцирани су расходи у укупном износу од 3.300 хиљада динара. Остале остале услуге, конто – 423911. На овој позицији евиденцирани су расходи осталих осталих услуга у износу од 3.300 хиљада динара. МЗ Доње Јарушице закључила је Уговор са добављачем ЗР “Бајериста Милановић” Доња Рача, заведен бројем 404-01/2013 од 29.03.2013. године, којим су уговорени исправка и наплате пољских пољева и ископ канала и испостављање водо-пројекта у Месној заједници. Вредности радова износи 3.300 хиљада динара без ПДВ, није у систему ПДВ. Начин плаћања 20% аванса по потписивању уговора а остатак по испостављеним рачунима. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

По основу сироведене набавке број 404-01/2013, исправка и наплате пољских пољева и ископ канала и испостављање водо-пројекта у Месној заједници, евиденцирани су расходи у износу од 3.100 хиљада динара без исменог налога Наручиоца, без примопредаје документације, Записника о примопредаји и Коначног обрачуна радова, сувројно члану 3. и члану 7. Уговора; Грађевински дневник не садржи податке о шематизацији, времену, односно расходи у износу од 3.100 хиљада динара су књижевни без валидне рачуноводствене документације, сувројно члану 16. став 1. и став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству и члану 58. став 1. Закона о буџетском систему. сувројно члану 13. Правилника о садржини и начину вођења књиже инспекције и грађевинског дневника;

7.4) МЗ Сейци. На овом разделу евиденцирани су расходи у укупном износу од 4.280 хиљада динара. Остале остале услуге, конто – 423911. На овој позицији евиденцирани су расходи осталих осталих услуга у износу од 4.203 хиљада динара. МЗ Сейци закључила је Уговор са добављачем З.Г.Р. “Шумадија пош” из Раче, заведен бројем 404-01/2013 од 30.01.2013. године, којим је уговорено извођење радова за ископ канала и проширење поља Л - 3 од раскрснице у пољу кроз ливаде до Цркве у МЗ, вађење пањева. Вредности радова износи 3.300 хиљада динара без ПДВ, укупна вредности 3.960 хиљада динара са ПДВ. Начин плаћања 50% аванс а остатак по привременој и окончаној ситуацији. Уговор се закључује за период до 31.05.2013. године.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

По основу сироведене набавке број 404-01/2013, радови за ископ канала и проширење пута Л - 3. од раскрснице у пољу кроз ливаде до Цркве у Месној заједници, евиденцирани су расходи у износу од 3.960 хиљада динара без примопредаје документације, Зависника о примопредаји и Коначној обрачуна радова, суопштно члану 7. Уговора;

Грађевински дневник не садржи податке о радном времену, смени, шематизацији, времену, односно расходи у износу од 3.960 хиљада динара су књижевни без валидне рачуноводствене документације, суопштно члану 16. став 1. и став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству, члану 58. став 1. Закона о буџетском систему и члану 13. Правилника о садржини и начину вођења књижевне инспекције и грађевинског дневника;

7.5) МЗ Ситић. На овом разделу евиденцирани су расходи у укупном износу од 2.858 хиљада динара. Остале остале услуге, конто – 423911. На овој позицији евиденцирани су расходи осталих осталих услуга у износу од 2.858 хиљада динара. МЗ Ситић закључила је Уговор са добављачем СЗР “ Марићу “ Вучић, заведен бројем 404- 01/2013 од 18.03.2013. године, у вези набавке материјала и рада за покривање зграде у Месној заједници. Цена радова износи 1.026 хиљада динара без ПДВ. Начин плаћања 50% аванса, остатак по завршетку радова и испостављању фактуре. Извођач се обавезује да набавку заврши најкасније до 15.06.2013. године. Уговор сачињава на снагу даном потписивања. МЗ Ситић закључила је Уговор са добављачем З.Г.Р. “Шумадија пут” из Раче, заведен бројем 404-02/2013 од 29.03.2013. године, којим је уговорила одржавање путева на територији Месне заједнице рад булдожера, копање канала поред путева, вађење пањева поред путева, набавка, превоз и планирање камена. Вредност радова износи 3.300 хиљада 53 Најмине уз Извештај о ревизији консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета и правилности пословања општине Рача за 2013. годину динара без ПДВ односно 3.960 хиљада динара са ПДВ. Начин плаћања 50% аванса, остатак по завршетку радова и испостављању фактуре. Уговор се закључује за период до 31.12.2013.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

По основу сироведене набавке број 404-01/2013, материјал и рад за покривање зграде у Месној заједници, евиденцирани су расходи у износу од 410 хиљада динара без примопредаје документације, Зависника о примопредаји и Коначној обрачуна радова, члану 9. Уговора; по основу сироведене набавке број 404-02/2013 евиденцирани су расходи у износу од 1.523 хиљаде динара без именованог налога Наручиоца, без примопредаје документације, Зависника о примопредаји и Коначној обрачуна радова, суопштно члану 3. и члану 7. Уговора;

Грађевински дневник не садржи податке о радном времену, смени, шематизацији, времену, односно расходи у износу од 1.933 хиљаде динара су књижевни без валидне рачуноводствене документације, суопштно члану 16. став 1. и став 7. Уредбе о буџетском рачуноводству, члану 58. став 1. Закона о буџетском систему и члану 13. Правилника о садржини и начину вођења књижевне инспекције и грађевинског дневника;

7.6) МЗ Велико Крчмаре. На овом разделу евиденцирани су расходи у укупном износу од 1.478 хиљада динара. Остале остале услуге, конто – 423911. На овој позицији евиденцирани су расходи осталих осталих услуга у износу од 1.478 хиљада динара. МЗ Велико Крчмаре је закључила Уговор за поправку макадамских путева у Месној заједници Велико Крчмаре са добављачем Аутопревозник „Раша – транс“ из Мишајева, заведен бројем 404-02/2013 дана 29.03.2013. године. Цена за извођење радова износи 2.960 хиљада без ПДВ, добављач није у систему ПДВ. Наручилац ће исплатити 50% аванса а остало у року од 45 дана од дана испостављања рачуна. Уговор се закључује за период до 31.12.2013. године.

На основу извршене ревизије узорковане документације утврђено је следеће:

По основу сироведене набавке број 404-02/2013, поправка макадамских путева у Месној заједници Велико Крчмаре, евиденцирани су расходи у износу од 1.478 хиљада динара без

иисменої налоїа Наручиоца, без иримоїредаје докуменїације, Заїисника о иримоїредаји и Коначної обрачуна радова, суїроїно члану 3. и члану 7. Уїовора;

Није достїављен на увид їрађевински дневник, односно расходи у износу од 1.478 хиљада динара су књижени без валидне рачуноводствене докуменїације, суїроїно члану 16. сїав 1. и сїав 7.

Месне заједнице. На овој буџетској иїозицији у 2013. їодини евиденїирани су расходи у износу од 2.488 хиљада динара.

6.1) МЗ Сийић. Остїале сїецијализоване услуге, конїо – 424911. На овој иїозицији евиденїирани су расходи у износу од 563 хиљаде динара. МЗ Сийић је закључила уїовор са добављачем ПР „СИМ-ИНГ“ Крушевац заведен бројем 1116/2013 од 10.04.2013. їодине. Предметї уїовора је вршење сїручної надзора за радове на иреїокривању зїраде МЗ Сийић. Вредностї уїовора је 200 хиљада динара, ПДВ се не обрачунава. МЗ Сийић је закључила уїовор са добављачем ПР „СИМ-ИНГ“ Крушевац заведен бројем 25/2013 од 10.10.2013. їодине. Предметї уїовора је вршење сїручної надзора на реконсїрукцији иуїа Сийић- Бадњевац у дужини од 1.700 м (иросїрење иїосїојећеї иуїа, набавка, иревоз и уїраѓа камена са ваљањем и искої канала са обе сїране иуїа са одвозом земље на деїонију). Вредностї уїовора је 300 хиљада динара без ПДВ. На основу извршене ревизије узорковане докуменїације уїврђено је да код Уїовора број 1116/2013 и број 25/2013 Извршилац није Кориснику достїавио Решење којим одређује лице које ће вршиїи надзор над радовима, ие су расходи у износу од 400 хиљада динара евиденїирани суїроїно члану 7. Уїовора.“

Узоркована је месна заједница Ђурђево:

- Месна заједница Ђурђево своїм дописом од 25.02.2013. године тражи Захтевом сагласност за покретање поступка јавне набавке мале вредности за радове на некатегорисаним путевима на територији МЗ Ђурђево у висини од 3.200.000 динара;
- Општинско Веће општине Рача на седници одржаној 05.03.2013. године донело је Одлуку о давању сагласности Месној заједници Ђурђево за покретање поступка јавне набавке мале вредности за радове на некатегорисаним путевима на територији МЗ Ђурђево. Даје се сагласност МЗ Ђурђево за покретање поступка јавне набавке мале вредности до 3.200.000,00 динара без ПДВ-а и прихватање обавеза радова за на некатегорисаним путевима у МЗ Ђурђево. Број одлуке је 021-100/2013-П-01 од 05.03.2013. године;
- МЗ Ђурђево на седници одржаној 07.03.2013. године доноси одлуку о покретању јавне набавке мале вредности број 404-02/2013. године;
- МЗ Ђурђево 11.03.2013. године Оглашава јавни позив за прикупљање понуда за радове на некатегорисаним путевима на територији МЗ Ђурђево;
- МЗ Ђурђево коју заступа Миладин Филиповић склапа Уговор – радови на некатегорисаним путевима у МЗ Ђурђево са ЗГР „Шумадија пут“ 28.03.2013. године. Вредност уговорених радова износи 3.299.020,00 без ПДВ-а;
- Председник МЗ Ђурђево 02.04.2013. године доноси одлуку о обустави поступка јавне набавке мале вредности - радови на некатегорисаним путевима на територији МЗ Ђурђево. ОБУСТАВЉА се поступак јавне набавке мале вредности - радови на некатегорисаним путевима у МЗ Ђурђево редни бр. 404-02/2013.

У образложењу се наводи: наручилац је дана 07.03.2013. године донео Одлуку о покретању поступка јавне набавке мале вредности - радови на некатегорисаним путевима у МЗ Ђурђево редни број 404-02/2013. За наведену јавну набавку, наручилац је доставио конкурсну документацију понуђачима. Предметни поступак је обустављен пре отварања понуда.

Разлог за обуставу поступка је недостатак финансијских средстава што се није могло предвидети у време покретања поступка предметне јавне набавке и што онемогућава да се започети поступак оконча.

- МЗ Ђурђево 14.05.2013. год. шаље допис Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки у коме их обавештава да због рада инспекцијских органа нису могли да им доставе документацију за ЈН404-02/2013, а у вези захтева за наставак поступка за заштиту права у поступку јавне набавке „Неимар пут“ из Салаковца. Комисију која шаље одговор чине Душица Миљојковић - председник, Светлана Јозић - члан и Мирослав Карић - члан.
Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки број 4-00-487/2013 од 21.06.2013. године доноси РЕШЕЊЕ којим се усваја захтев за заштиту права подносиоца захтева „Неимар пут“ из Салковца и У ЦЕЛИНИ ПОНИШТАВА поступак јавне набавке мале вредности – радови на некатегорисаним путевима у МЗ Ђурђево, ЈН број 404-02/2013.
ОБАВЕЗУЈЕ се МЗ Ђурђево да на име трошкова „Неимар путу“ из Салаковца исплати 63.000,00 динара.

Душица Миљојковић, председник комисије за спровођење поступка јавне набавке, је изјавила да се не сећа тачно о којој се јавној набавци ради. Било је много јавних набавки и сви записници су у архиви.

Светлана Јозић, члан комисије за спровођење поступка јавне набавке, је изјавила да је предметна јавна набавка расписана, а затим поништена због тога што се жалио „Неимар пут“ из Салаковца. На питање чланова Анкетног одбора: „Како су обавештавани понуђачи и где је био објављен јавни позив?“, **Светлана Јозић** је одговорила: „Обавештаване су фирме из Раче, тако што су их о јавној набавци обавештавали и доводили по конкурсну документацију чланови Већа, одборници и председници Месних заједница. Ја сам била у обавези да им дам тражену конкурсну документацију и за извођаче и за потенцијалне конкуренте.“

На питање члана Анкетног одбора: „Како је могуће да МЗ Ђурђево склопи уговор са ЗГР „Шумадија пут“ 28.03.2013. године без оцене комисије за јавне набавке ко је победио на расписаној јавној набавци; да 02.04.2013. године донесе одлуку којом се обуставља јавна набавка пре отварања понуда - због недостатка финансијских средстава, а Општинско Веће није поништило одлуку којом се даје сагласност на расписивање јавне набавке мале вредности у МЗ Ђурђево - због недостатка финансијских средстава?“,

Светлана Јозић каже: „У то време се журило да се јавне набавке распишу пре ступања на снагу новог Закона о јавним набавкама, који се примењивао од првог априла“.

Мирослав Карић, члан комисије за спровођење поступка јавне набавке, је изјавио да је за расписану јавну набавку у МЗ Ђурђево, као шеф Месне канцеларије, био члан комисије, а за остале Месне заједнице су биле остале његове колеге које раде у тим Месним заједницама. За поменуту јавну набавку каже да је расписана, да се комисија састала и да је изабрала најповољнијег понуђача. Комисија је направила Записник и који смо ми чланови комисије потписали, а председник МЗ Ђурђево Миладин Филиповић је пописао уговор са извођачем радова који је саставила Светлана Јозић истог дана. Сва документација везана за јавне набавке је у општини. Касније се жалио „Неимар Пут“ из Салаковца. Ја нисам желео да потпишем допис да понуде нису отворане.“

Миладин Филиповић је изјавио: „Општинско руководство је одобрило да се изводе радови у МЗ Ђурђево и да су јавну набавку спроводили у општини. Тог дана када је отворана јавна набавка ја сам био у бифеу општине и чекао да комисија одради посао. Када је комисија завршила избор, позвала ме је Светлана Јозић да потпишем спремљени уговор. Касније се жалио Салаковац и мене су звали из општине да потпишем да се обуставља јавна набавка. Ја

сам полуписмен човек да би се разумео у све процедуре, а тако су радили и остали председници месних заједница.“

На питање члана Анкетног одбора да га незнање не оправдава од одговорности и како није прочитао шта потписује и како није гледао датум, **Миладин** је поновио да је полуписмен, да му је Светлана Јозић све припремила да потпише, да је веровао локалној власти и да то није доводио у питање.

Комисија за спровођење поступка јавне набавке дописом број 021-356/2015-IV-00 од 07.10.2015. године обавештава одељење за Привреду, Буџет и финансије, јавне набавке и утврђивање, наплату и контролу јавних прихода да је за Јавну набавку „Радови на некатегорисаним путевима у МЗ Ђурђево“ број 404-02/2013 од 07.03.2013. године, да је доставила сву расположиву документацију (фотокопије) Заменику председника општине у којој стоји да понуде нису отворане тако да није било:

- записника о отварању понуда;
- извештаја о оцени најповољнијег понуђача;
- одлуке о додели уговора.

Допис су потписали чланови комисије за Јавне набавке Душица Миљојковић и Светлана Јозић. Допис није потписао члан Мирослав Карић.

Тадашњи председник општине Драган Стевановић 12.04.2016. године налогом за пренос уплаћује на рачун ЗГР „Шумадија пут“ 3.246.244,32 динара из средстава одобрених Одлуком о Буџету за 2016 годину.

Анкетни одбор је, узимајући у обзир изјаве чланова комисије, увидом у Извештај државног ревизора и увидом у узорковану документацију УТВРДИО: да је било озбиљних криминалних радњи у поступцима Јавних набавки за радове по месним заједницама. У криминалним радњама су учествовали представници извршне, законодавне власти (одборници), извођачи радова као и надзорни органи. Анкетни одбор даје ПРЕДЛОГ МЕРА: да се покрене кривични поступак против свих актера који су организовано спроводили кршење Закона.

Употреба новчаних средстава за санацију штете од поплава 2014. године

Анкетни одбор је, увидом у део документације везане за утрошак новчаних средстава намењених за санацију штета проузрокованих поплавама у 2014. години, дошао сазнања да су извођачи радова на санацији штета узимали нафтне деривате преко Штаба за ванредне ситуације, а да су извршене радове и испоручени материјал фактурисали и наплатили по тржишним ценама. Постојало је више кривичних пријава везаних за фактурисање радова на санацији штета од поплава у 2014. години. Изјаве о злоупотребама у то време давали су председници месних заједница у својству грађанина у полицијској станици Рача, у којима су наводили да је било злоупотреба. У разговору са члановима Анкетног одбора, тадашњи председници месних заједница са забринутошћу констатују да се до данас ништа није предузело.

Анкетни одбор је од стручних служби добио обавештење да је део документације одложен у Архиву, а део однесен у надлежни јавни архив.

Због немогућности потпуног увида у комплетну документацију, за потпуно утврђивање утрошака средстава намењених за санацију штета узрокованих поплавом у 2014. години,

као и због избијања пандемије корона вируса COVID-19 и проглашења ванредног стања, Анкетни одбор није у могућности да утврди да ли је било злоупотреба и да донесе предлог мера. Извештај Анкетног одбора о употреби новчаних средстава за санацију штете од поплава 2014. године би требало довршити у новом сазиву Скупштине општине.

Анкетни одбор је, због избијања пандемије корона вируса COVID-19 и проглашења ванредног стања, био спречен да извештај преда комплетан у предвиђеном року.

АНКЕТНИ ОДБОР
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РАЧА

Датум: 26.05.2020.

Председник Анкетног одбора
Бранислав Милутиновић, с.р.

Чланови Анкетног одбора
Наташа Јањић, с.р.
Марко Дугић, с.р.
Ивана Томић, с.р.
Драган Матић, с.р.

Према решењу Министарства за информисање Републике Србије, број 632-00590/93-03 од 13.05.1993. године, Службени гласник општине Рача уписан је у регистар средстава јавног информисања под редним бројем 1461 од 11.05.1993. године.

Издаје Општинска управа Рача; Главни и одговорни уредник Марија Стевановић, секретар Скупштине општине Рача, тел. 034/751-175, 751-205.
